

การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6
ระหว่างกลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด

นางสาวสุทธาวรรณ ภาณุรัตน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2553

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A COMPARISON OF THAI COMPOSITION WRITING SKILL DEVELOPMENT OF THE
SIXTH GRADE STUDENTS ASSESSING THEMSELVES USING CHECKLIST AND
OPEN-ENDED QUESTIONNAIRE

Miss Sutthawan Panurat

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Program in Educational Measurement and Evaluation

Department of Educational Research and Psychology

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ
ภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ประเมิน
ตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด

โดย

นางสาวสุทธาวรรณ ภาณุรัตน์

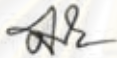
สาขาวิชา

การวัดและประเมินผลการศึกษา

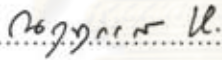
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลวรรณ ตั้งธนานนท์

คณะกรรมการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีคณะครุศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชฎฐภรณ์ หลาวทอง)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กมลวรรณ ตั้งธนานนท์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานนท์)

สุทธาวรรณ ภาณุรัตน์ : การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด (A COMPARISON OF THAI COMPOSITION WRITING SKILL DEVELOPMENT OF THE SIXTH GRADE STUDENTS ASSESSING THEMSELVES USING CHECKLIST AND OPEN-ENDED QUESTIONNAIRE) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผศ.ดร. กมลวรรณ ตั้งธนานนท์, 160 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด และ (2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในการวิจัยใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลองแบบมีการทดสอบก่อนและหลังการจัดกระทำ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 90 คน แบ่งเป็นผู้เรียนที่มีความสามารถทางการเรียนรู้ภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำ ระดับละ 30 คน โดยผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถจะประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วย 3 วิธี ได้แก่ วิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ วิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิดและวิธีการไม่ใช้เครื่องมือใดๆ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย (1) แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ (2) เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (3) แบบบันทึกการให้คะแนน (4) แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการ และ (5) แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิด ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงบรรยาย การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำและการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ผลการวิจัยพบว่า

1. นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและอ่อนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่านักเรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่านักเรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ภาควิชา ..... วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา ..... ลายมือชื่อนิสิต ..... สุทธาวรรณ ภาณุรัตน์
สาขาวิชา ..... การวัดและประเมินผลการศึกษา ..... ลายมือชื่อ อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....
ปีการศึกษา ..... 2553 .....

5283453927: MAJOR EDUCATIONAL MEASUREMENT AND EVALUATION

KEYWORDS : SELF-ASSESSING /THAI COMPOSITION WRITING SKILL /CHECKLIST/ OPEN-ENDED QUESTIONNAIRE

SUTTHAWAN PANURAT: A COMPARISON OF THAI COMPOSITION WRITING SKILL DEVELOPMENT OF THE SIXTH GRADE STUDENTS ASSESSING THEMSELVES USING CHECKLIST AND OPEN-ENDED QUESTIONNAIRE. ADVISOR: ASSIST. PROF. KAMONWAN TANGDHANAKANOND, Ph.D., 160 pp.

The objectives of this study were: (1) to compare Thai composition writing skill development of the sixth grade students in excellent, moderate and poor Thai competency levels assessing themselves by using the checklist and open-ended questionnaire methods, and (2) to study the interaction effects between self-assessment methods and competency levels on the Thai composition writing skill development of the sixth grade students. Quasi-experimental pretest-posttest control-group design was employed in this study. Samples were 90 students in the sixth grade divided into 3 Thai competency levels, i.e., excellent moderate and poor. Each competency level was consisted of 30 students. The students in each competency level conduct the self-assessment by using three methods, i.e., checklist, open-ended questionnaire, and general method. Research instruments included (1) Thai composition writing tests (2) evaluation rubric for Thai composition writing (3) score record form (4) checklist scale for self assessment, and (5) open-ended questionnaire for self assessment. Data were analyzed by using descriptive statistics, one-way repeated measure ANOVA and two-way ANOVA

Findings were as follows:

(1) Thai composition writing skill of students with excellent competency assessed themselves by using open-ended questionnaire was 0.05 statistically significant of higher than students assessed themselves by using checklist and 0.01 statistically significant of higher than students assessed themselves by using one general method. Thai composition writing skill of students with moderate and poor competency assessed themselves by using checklist were 0.05 statistically significant higher than students assessed themselves by using open-ended questionnaire and 0.01 statistically significant of higher than students assessed themselves by using one general method.

(2) There was an interaction between self – assessment methods and competency levels on Thai composition writing skill development of the sixth grade students at the statistically significant different level of 0.05.

Department : Educational Research and Psychology..... Student's Signature Sutthawan Panurat
 Field of Study : Educational Measurement and Evaluation Advisor's Signature Kam Tangwan
 Academic Year : .....2010.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความกรุณาและเมตตาของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลวรรณ ตังธนากานนท์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้เวลาและคำปรึกษาที่มีประโยชน์อย่างยิ่งแก่ผู้วิจัย ทั้งยังกรุณาดูแลแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดีโดยตลอด ผู้วิจัยรู้สึกทราบบ้างและขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัฐภรณ์ หลาวทอง ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และรองศาสตราจารย์ ดร.ภาวิณี ศรีสุขวัฒนานันท์ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ของงานวิจัย ทำให้งานวิจัยสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีคุณค่ายิ่งแก่ผู้วิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์มาลินี ชาญศิลป์และอาจารย์พิรุณเทพ เพชรบุรีที่กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์ยิ่งในการสร้างเครื่องมือวิจัยที่มีคุณภาพและเหมาะสมกับผู้เรียน

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาสละเวลาเพื่อตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณาจารย์โรงเรียนขจรโรจนวิทยาทุกท่าน และขอขอบใจนักเรียนทุกคนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างซึ่งให้ความร่วมมือกับผู้วิจัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ ในภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษาทุกคน ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจที่ดีให้ผู้วิจัยตลอดมา

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยเฉพาะครอบครัวภาณุรัตน์ที่สนับสนุน ส่งเสริมและให้กำลังใจอันแสนอบอุ่นแก่ผู้วิจัยตลอดมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญแผนภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามวิจัย.....	4
วัตถุประสงค์.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ตอนที่ 1 การประเมินตนเอง.....	11
ตอนที่ 2 ทักษะการเขียนเรียงความ.....	19
ตอนที่ 3 การวัดพัฒนาการ.....	36
ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	45
แบบแผนการวิจัย.....	45
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	77

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง.....	82
1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	82
1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม ระดับความสามารถทางภาษาไทยกับวิธีการประเมิน งานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง.....	82
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียน เรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลาง และต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้ แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด.....	83
2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบ การเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง.....	84
2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบ การเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถ ทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่าง ด้วยตนเอง.....	85
2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จาก การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้ง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง ด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน.....	89
2.4 ผลการประมาณค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะ การเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถ ทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่าง ของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน.....	105

2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะ	
การเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถ	
ทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง	
ด้วยวิธีที่แตกต่างกัน	109
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความ	
ฉบับร่างของตนเองและระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ส่งผลต่อคะแนน	
พัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด	114
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	117
สรุปผลการวิจัย	117
อภิปรายผล	127
ข้อเสนอแนะ	131
รายการอ้างอิง	134
ภาคผนวก	141
ภาคผนวก ก รายงานผู้ทรงคุณวุฒิ	142
ภาคผนวก ข ตัวอย่างเครื่องมือ	144
ภาคผนวก ค ตัวอย่างแบบทดสอบงานเขียนเรียงความ	150
ภาคผนวก ง เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์	155
ภาคผนวก จ ตัวอย่างแบบบันทึกการให้คะแนนผลงานโดยใช้เกณฑ์การตรวจ	
ให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีด	
แบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric)	158
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	160

สารบัญญัตินำ

ตาราง	หน้า
2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ ที่นักวิชาการเสนอ	30
3.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียน ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	49
3.2 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบ ทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียน แต่ละระดับความสามารถในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม	50
3.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบ ทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียน ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำ	51
3.4 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องของแบบทดสอบ กับความสามารถของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6	53
3.5 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์	56
3.6 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง	60
3.7 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบ ถามปลายเปิดสำหรับการประเมินงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง	61
3.8 ผลการตัดสินความสอดคล้องสอดคล้องระหว่างข้อรายการแต่ละข้อใน แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด	63
3.9 แสดงความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินเรียงความฉบับสมบูรณ์ ข้อรายการในแบบตรวจสอบรายการและข้อคำถามปลายเปิด	64
3.10 แสดงรายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	68
4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	82
4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสามารถ ทางภาษาไทยกับวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง	83

4.3	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง	85
4.4	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทยและรูปแบบ การประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง	88
4.5	การทดสอบเงื่อนไข sphericity ของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการ ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มี ความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมิน งานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน	89
4.6	การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการ ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งตามระดับ ความสามารถและวิธีการประเมิน	91
4.7	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียน เรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ	92
4.8	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียน เรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง	92
4.9	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่าง ด้วยตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์ การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้านของผู้เรียนที่มีความสามารถ ทางภาษาไทยระดับสูง	94
4.10	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่าง ด้วยตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์ การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้านของผู้เรียนที่มีความสามารถ ทางภาษาไทยระดับกลาง	95
4.11	ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่าง ด้วยตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์ การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้านของผู้เรียนที่มีความสามารถ ทางภาษาไทยระดับต่ำ	96

4.12	ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทั้ง 6 ช่วง จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทยและรูปแบบการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง.....	109
4.13	การทดสอบเงื่อนไข sphericity ของค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน.....	110
4.14	การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงตามระดับความสามารถและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ.....	111
4.15	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ.....	112
4.16	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง.....	114
4.17	ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถทางภาษาไทยกับวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองที่ส่งผลต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})).....	115

สารบัญแผนภาพ

ภาพประกอบ	หน้า
2.1 แสดงขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันของการประเมินตนเอง.....	13
2.2 กระบวนการในการประเมินตนเองที่ช่วยให้เกิดผลทางการเรียนรู้.....	19
2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	44
3.1 แผนภาพการทดลอง.....	45
4.1 พัฒนาการของคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ของผู้เรียน ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง.....	86
4.2 พัฒนาการของคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ของผู้เรียน ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง.....	87
4.3 พัฒนาการของคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ของผู้เรียน ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ.....	88
4.4 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความ 6 ช่วง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง จำแนกตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ.....	106
4.5 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความ 6 ช่วง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง จำแนกตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ.....	107
4.6 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความ 6 ช่วง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ จำแนกตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ.....	108
4.7 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง กับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ช่วงที่สูงที่สุด.....	116
5.1 โค้งการเรียนรู้ของ Carroll และคณะ.....	129

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติและเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันแสดงออกถึงความเป็นไทย เป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ของคนในชาติ นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการแสวงหาและถ่ายทอดข้อมูล ความรู้และประสบการณ์ ตลอดจนเป็นสิ่งซึ่งแสดงถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษไทย

กระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการจัดการศึกษาให้แก่เยาวชนไทยได้ประกาศใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่ได้กำหนดให้ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง โดยอาศัยทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียน

ด้วยเหตุที่ทักษะการเขียนเป็นหนึ่งในทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารหลักสูตรวิชาภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนที่จะสำเร็จการศึกษาในระดับชั้นประถมศึกษาเกี่ยวกับทักษะการเขียนไว้ว่า “ผู้เรียนต้องมีทักษะในการคัดลายมือตัวบรรจงเต็มบรรทัดและครึ่งบรรทัด เขียนสะกดคำ แต่งประโยคและเขียนข้อความ ตลอดจนเขียนสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำชัดเจน เหมาะสม ใช้แผนภาพความคิดเพื่อพัฒนางานเขียน เขียนเรียงความ ย่อความ จดหมายส่วนตัว กรอกแบบรายการต่างๆ เขียนแสดงความรู้สึกและความคิดเห็น เขียนเรื่องตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์ และมีมารยาทในการเขียน” ดังนั้นการจัดการเรียนรู้ในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนในระดับประถมศึกษา จึงต้องเป็นไปเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาทักษะเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพครบถ้วนตามมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตร

แนวทางสำคัญหนึ่งในการจัดการเรียนรู้ที่จะช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนให้กับผู้เรียนได้ นั่นคือ การสอนการเขียนที่มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้เพื่อการพัฒนาตนเองตามศักยภาพมากกว่าการมุ่งเน้นเฉพาะผลงานของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 22 ที่ว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ

การส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวน ตรวจสอบประเมินและแก้ไขงานเขียนของตน เพื่อแสวงหาข้อบกพร่อง สำหรับการปรับปรุง และขัดเกลางานเขียนของตนเองเพื่อให้ได้งานเขียนฉบับที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นนั้น เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ทั้งยังเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนให้เกิดขึ้นในตัวของผู้เรียนอย่างแท้จริง และทำให้ได้ชิ้นงานเขียนที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้เสนอให้การตรวจประเมินผลงานของตนเองเป็นปัจจัยสำคัญหนึ่ง ที่ควรคำนึงในการเขียน เพื่อแก้ไขเรื่องการใช้ภาษา การสะกด การเว้นวรรค การอ้างอิง เมื่อเขียนเนื้อหาแต่ละขั้นตอน หรือจบบทจบเรื่องแล้ว เพื่อให้ข้อเขียนนั้นนำไปใช้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Hendrickson (1978 อ้างถึงใน รุ่งทิพย์ วัฒนเสน, 2543) ยังได้เสนอว่าการตรวจประเมินเพื่อแก้ไขงานเขียนของตนเองและของเพื่อนนั้น มีบทบาทอย่างมากในการพัฒนาความสามารถในการเขียนของผู้เรียน ซึ่งการตรวจประเมินแก้ไขงานเขียนฉบับร่างของตนเองก่อนอย่างน้อย 1 รอบ จะเป็นการช่วยแบ่งเบาภาระที่ครูต้องใช้เวลาในการตรวจงานเขียนแต่ละฉบับซึ่งมีเป็นจำนวนมากนั้นให้ลดน้อยลง ทั้งยังเป็นการลดสภาพการละเลยการพิจารณาจุดมุ่งหมายที่แท้จริงในการเขียนของผู้เรียนอันเนื่องมาจากความสนใจที่จะแก้ไขตามคำวิจารณ์ของครูเท่านั้น (Sommers, 1982)

การประเมินตนเองเพื่อตรวจแก้และพัฒนางานเขียนเรียงความดังกล่าวนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการประเมินพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ (formative evaluation) ที่นอกเหนือไปจากการแก้ไขและพัฒนาผลงานตามคำแนะนำของครูผู้สอน (Andrade และ Valtcheva, 2009) เป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พิจารณา ไตร่ตรอง แสวงหาข้อบกพร่องสำหรับปรับปรุง ขัดเกลางานเขียน และตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลงานเขียนของตนเอง ทั้งยังเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง สามารถให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนางานเขียนให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การประเมินรูปแบบดังกล่าวเป็นการประเมินที่เอื้อให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของการปฏิรูปการศึกษา ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการพัฒนาตนเองในด้านต่างๆ อย่างสมดุล ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริงตามศักยภาพของตน สามารถปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น สามารถจำแนกและเปรียบเทียบข้อมูล รู้จักประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล จำแนกสิ่งถูก-ผิด ข้อดี-ข้อเสีย สาเหตุ-ผล ตัดสินใจได้อย่างสันติ สามารถปรับตัวและดำรงชีวิตอยู่ได้ในสังคมของการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีความสุขตามอัตภาพ ตลอดจนเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานปฏิรูปการศึกษา, 2544; สกศ., 2543, สมศ., 2547 อ้างถึงในสมพงษ์ บัณฑิต, 2548)

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง พบว่ามีวิธีการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความหลากหลายวิธีที่ช่วยให้ผู้เรียนได้รับทราบข้อดีและข้อควรพัฒนาเกี่ยวกับการเขียนเรียงความของตนเอง ดังเช่นงานวิจัยของ Hilderbrand (1992 อ้างถึงใน วิรุฬห์เกียรติ์ คงกลาง, 2539) ที่ใช้บัตรแนะนำแนว (consultative cards) ซึ่งมีคำถามชี้แนะที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการเขียนแบบวิเคราะห์ทั้งโดยแยกย่อยและโดยภาพรวมที่จำเป็นต่อการค้นหาข้อผิดพลาดแล้วตามด้วยการใช้บัตรคำสั่ง (directive cards) เพื่อตรวจสอบการประเมินทบทวนงานเขียนด้วยตนเองของผู้เรียน งานวิจัยของ Andrade และ Valtcheva (2009) ที่ใช้กระบวนการระบายสีหาความสอดคล้องระหว่างข้อความที่ระบุในเกณฑ์รูบริคกับข้อความที่แสดงลักษณะดังกล่าวในผลงานเขียนของตนเอง นอกจากนี้ ยังพบว่ามีวิธีการตรวจประเมินงานเขียนสำหรับครูผู้สอนอีกหลากหลายวิธีที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (task checklists) และการตรวจโดยใช้ตารางตรวจให้คะแนน (marking grids) ของ Cross (1991) หรือแม้แต่การใช้วิธีการประเมินส่วนประกอบเฉพาะ (rating specific elements) และวิธีการใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้สอนเตรียมขึ้น (teacher prepared rating scale) ของ Rebacca (1977) เป็นต้น นอกจากนี้แล้ว Stallard (1974 อ้างถึงใน วิรุฬห์เกียรติ์ คงกลาง, 2539) ยังได้ศึกษาเปรียบเทียบการทบทวนและตรวจแก้ไขงานเขียนของนักเรียนที่มีความสามารถในการเขียนแตกต่างกันแล้ว พบว่า นักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถสูงมักจะแก้ไขคำเดียว คำประสมและมีการเปลี่ยนแปลงระดับประโยคมากกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีความสามารถต่ำ

จากผลการศึกษาที่กล่าวมาแสดงให้เห็นถึงวิธีการตรวจประเมินงานเขียนที่เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนหลากหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีการต่างมีข้อดีที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ ผลงานวิจัยยังแสดงให้เห็นถึงผลการประเมินเพื่อตรวจแก้ไขและปรับปรุงงานเขียนเรียงความด้วยตนเองของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันไปตามระดับความสามารถของผู้เรียน ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่านักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยแตกต่างกัน ควรตรวจประเมินผลงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใด ที่จะส่งผลให้ผู้เรียน ณ ระดับความสามารถนั้น มีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเกิดขึ้นมากที่สุด เหตุที่ผู้วิจัยสนใจศึกษากลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื่องจากนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำเป็นที่จะต้อง มีทักษะการเขียนที่ดี เพื่อสามารถพัฒนาและต่อยอดทักษะดังกล่าวไปใช้ในการเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ได้กำหนดเนื้อหาการสอนทักษะการเขียนไว้หลากหลายรูปแบบ โดยเฉพาะ

การเขียนเรียงความในรูปแบบต่างๆ ต่อไป ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาเลือกวิธีการตรวจประเมินงานเขียน 2 วิธี ที่มีความเหมาะสมกับระดับวุฒิภาวะและความสามารถของผู้เรียน ได้แก่ วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเครื่องมือและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เป็นเครื่องมือ ซึ่งผู้วิจัยต้องการศึกษาว่าการจัดให้ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยในระดับต่างๆ ใช้วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองที่แตกต่างกัน จะส่งผลต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนหรือไม่ อย่างไร

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นประโยชน์ยิ่งในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ผ่านกระบวนการประเมินตนเองและสามารถให้ผลป้อนกลับที่มีประโยชน์แก่ตนเอง ทำให้สามารถปรับปรุงคุณภาพผลงานและทักษะในการเขียนเรียงความให้ดียิ่งขึ้น ตลอดจนเป็นแนวทางให้แก่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยได้นำไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันได้ประเมินผลงานเขียนเรียงความของตนเองควบคู่ไปกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการเขียนเรียงความ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะประเมินและพัฒนาตนเองอย่างเต็มศักยภาพต่อไป

คำถามวิจัย

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิดมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร
2. มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด
2. เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

สมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ Hilderbrand (1992 อ้างถึงใน วิรุฬห์เกียรติ์ คงกลาง, 2539) ที่ใช้บัตรแนะนำ (consultative cards) ซึ่งมีคำถามชี้แนะที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของการเขียนแบบวิเคราะห์ทั้งโดยแยกย่อยและโดยภาพรวมที่จำเป็นต่อการค้นหาข้อผิดพลาดตามด้วยการใช้บัตรคำสั่ง (directive cards) ให้กลุ่มทดลองใช้ เพื่อให้ผู้เรียนตรวจสอบประสิทธิภาพการประเมินทบทวนงานเขียนของตนเอง พบว่า ทั้งบัตรชี้แนะและบัตรคำสั่งมีอิทธิพลต่อการทบทวนงานเขียนอย่างเด่นชัด ประกอบกับการศึกษาธรรมชาติของลักษณะแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) ที่เป็นเครื่องมือประเมินที่ยืดหยุ่นและเอื้อให้ผู้เรียนตอบคำถามประเมินอย่างอิสระแตกต่างกับแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนพิจารณาตรวจสอบรายการ พฤติกรรม หรือกิจกรรมเป้าหมายว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามข้อรายการนั้นหรือไม่ ด้วยรูปแบบมี/ไม่มี (present/absent) สมบูรณ์/ไม่สมบูรณ์ (complete/incomplete) หรือ ใช่/ไม่ใช่ (yes/no) นอกจากนี้ จากการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้โดยการค้นพบของ Bruner (1971 อ้างถึงใน สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2552) ที่มีแนวคิดพื้นฐานที่เชื่อว่า ผู้เรียนแต่ละคนมีประสบการณ์และพื้นฐานความรู้ที่แตกต่างกัน การเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากการที่ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่พบใหม่กับประสบการณ์และมีความหมายใหม่ ผู้วิจัยจึงคาดว่าระดับความสามารถหรือประสบการณ์พื้นฐานเดิมของผู้เรียนน่าจะมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการ ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้แนวทางในการตั้งสมมติฐาน ดังนี้

1. นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน น่าจะมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกัน

2. จากการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 คาดว่าน่าจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ส่งผลต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ กล่าวคือ นักเรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองและมีความสามารถทางภาษาไทยต่างกัน น่าจะมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) แตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน (สช.)

2. ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย

2.1. ตัวแปรอิสระ มี 2 ตัวแปร ได้แก่

1. วิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง มี 3 ระดับ ดังนี้

- (1) การใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) ในการประเมินงานเขียนเรียงความ
- (2) การใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) ในการประเมินงานเขียนเรียงความ
- (3) วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความโดยไม่ใช้เครื่องมือ

2. ระดับความสามารถทางภาษาไทย มี 3 ระดับ ดังนี้

- (1) ระดับสูง
- (2) ระดับปานกลาง
- (3) ระดับต่ำ

2.2. ตัวแปรตาม มี 1 ตัวแปร คือ คะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ

2.3. ตัวแปรควบคุม มี 6 ตัวแปร ได้แก่

- (1) ผู้สอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งหมด
- (2) จำนวนครั้งที่นักเรียนประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเอง ควบคุมโดยการจัดให้นักเรียนที่ประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองทุกวิธี ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองจำนวน 3 ครั้งเท่ากัน โดยแต่ละครั้งจะห่างกันครั้งละ 1 สัปดาห์เท่าๆ กัน
- (3) จำนวนคาบที่ใช้ในการเรียนการสอน ควบคุมโดยจัดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่ประเมินงานเขียนของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน ได้รับการจัดการเรียนการสอนในเวลาเท่ากัน คือ 4 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที
- (4) วิธีในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการเขียนเรียงความ ควบคุมโดยใช้เทคนิคการเรียนการสอนทุกกลุ่มด้วยวิธีการเดียวกัน
- (5) เรียงความที่นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเขียนนั้นเป็นเรียงความเรื่องเดียวกัน

(6) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 4 ครั้ง เป็นคณะผู้ตรวจเดียวกัน โดยคณะผู้ตรวจต้องเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง หมายถึง กระบวนการที่ผู้เรียนพิจารณา ทบทวนและไตร่ตรองผลงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง เพื่อพิจารณาจุดเด่น จุดด้อย ประกอบการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

วิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง หมายถึง วิธีการที่ผู้เรียนใช้ในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดไว้ 3 วิธี ได้แก่

วิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ (M_1) เป็นวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างโดยให้ผู้เรียนพิจารณาประเมินความสอดคล้องระหว่างคุณลักษณะงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับข้อรายการในแบบตรวจสอบรายการ

วิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (M_2) เป็นวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างโดยให้ผู้เรียนพิจารณาประเมินคุณลักษณะงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองตามข้อคำถามในแบบสอบถามปลายเปิด

วิธีการไม่ใช้เครื่องมือ (M_3) เป็นวิธีการให้ผู้เรียนทบทวนและประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยไม่ใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด

ทักษะการเขียนเรียงความ หมายถึง ความสามารถในการเลือกใช้คำ วลีและประโยคต่างๆ ในการเขียนถ่ายทอดสื่อความหมายได้ โดยอาศัยองค์ประกอบในการเขียนเรียงความ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้ภาษา ด้านกลไกการเขียน และด้านความสะอาดพิจารณาจากคะแนนที่ครูผู้สอนตรวจประเมินคุณภาพของเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียน

ระดับความสามารถของผู้เรียน หมายถึง คะแนนผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทยที่ได้จากคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 โดยกำหนดให้

นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลาง หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ระหว่างร้อยละ 65 – 79

นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ หมายถึง นักเรียนที่มีคะแนนสอบปลายภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ในกลุ่มสาระวิชาภาษาไทย ต่ำกว่าร้อยละ 65

พัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ หมายถึง แนวโน้มของคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความจากระยะหนึ่งไปถึงอีกระยะหนึ่ง ว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงเท่าใดและอย่างไร ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดให้พิจารณาพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 (pretest)

ครั้งที่ 2 หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2 (posttest1)

ครั้งที่ 3 หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 3 (posttest2)

ครั้งที่ 4 หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 4 (posttest3)

ทั้งนี้ พัฒนาการทั้ง 4 ครั้ง ถูกกำหนดให้แบ่งการพิจารณาออกเป็น 6 ช่วง ดังนี้

ช่วงที่ 1 หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ครั้งที่ 1 เทียบกับครั้งที่ 2 (d_{21})

ช่วงที่ 2 หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ครั้งที่ 2 เทียบกับครั้งที่ 3 (d_{32})

ช่วงที่ 3 หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ครั้งที่ 3 เทียบกับครั้งที่ 4 (d_{43})

ช่วงที่ 4 หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ครั้งที่ 1 เทียบกับครั้งที่ 3 (d_{31})

ช่วงที่ 5 หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ครั้งที่ 2 เทียบกับครั้งที่ 4 (d_{42})

ช่วงที่ 6 หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ครั้งที่ 1 เทียบกับครั้งที่ 4 (d_{41})

นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 หมายถึง นักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553

ปฏิสัมพันธ์ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงค่าของตัวแปรตามที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจนในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระตัวแปรหนึ่งแตกต่างกับการเปลี่ยนแปลงของค่าตัวแปรตามในแต่ละระดับของตัวแปรอิสระตัวที่สอง วิเคราะห์ได้จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ผู้สอนได้ทราบวิธีประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองที่เหมาะสมกับระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียน อันจะนำไปสู่ความเข้าใจในการออกแบบการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผล ที่จะเอื้อให้ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยแตกต่างกัน เกิดพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความได้สูงที่สุด

2. ทำให้ได้เครื่องมือประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองและได้สารสนเทศสำคัญประกอบการพิจารณาเลือกใช้เครื่องมือให้เหมาะกับระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 อันจะเป็นการช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนและการประเมินผลทักษะการเขียนเรียงความที่จะเอื้อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาได้ตามศักยภาพของตนได้ดียิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความรู้เบื้องต้นที่จะนำไปสู่ การวิจัยการเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารบทความและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศ สรุปได้ ดังนี้

ตอนที่ 1 การประเมินตนเอง

- 1.1. ความหมายของการประเมินตนเอง
- 1.2. ขั้นตอนในการประเมินตนเอง
- 1.3. วิธีการประเมินตนเอง
- 1.4. ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตอนที่ 2 ทักษะการเขียนเรียงความ

- 2.1. ความหมายของเรียงความ
- 2.2. องค์ประกอบของเรียงความ
- 2.3. ลักษณะของเรียงความที่ดี
- 2.4. เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ
- 2.5. วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ

ตอนที่ 3 การวัดพัฒนาการ

- 3.1. ความหมายของคะแนนพัฒนาการ
- 3.2. แนวคิดเกี่ยวกับการวัดคะแนนพัฒนาการ
- 3.3. ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินตนเองกับพัฒนาการ

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเอง
- 4.2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียนเรียงความ

ตอนที่ 1 การประเมินตนเอง

1.1 ความหมายของการประเมินตนเอง

การประเมินตนเองเป็นกระบวนการสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบ ปรับปรุง และพัฒนาตนเองได้ และจากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องพบว่ามีนักการศึกษาได้ให้ความหมายของการประเมินตนเองไว้ดังต่อไปนี้

MacGregor (1993) ได้กล่าวถึงการประเมินตนเองว่าเป็น การพิจารณา ไตร่ตรองและ ประเมินผลงานหรือกระบวนการการเรียนรู้ของตนเอง เป็นส่วนที่เติมเต็มประสบการณ์การเรียนรู้ ในการจัดการศึกษา ส่งเสริมให้ตัวผู้ประเมินเองเป็นศูนย์กลางของการเรียนรู้ โดยการให้ผู้ ที่ประเมินตนเองแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้

Rolheiser และ Ross (2007) ได้กล่าวว่า การประเมินตนเอง หมายถึง การตัดสินคุณค่า ผลงานของตนเอง โดยอิงกับหลักฐานและเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อการ พัฒนางานในอนาคต

Andrade และ Valtcheva (2009) ได้กล่าวเกี่ยวกับการประเมินตนเองว่าเป็นกระบวนการ หนึ่งของการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความก้าวหน้าของตนเอง เป็นส่วนหนึ่งของการประเมิน ความก้าวหน้าในการเรียน (formative assessment) โดยผู้เรียนจะเป็นผู้ครุ่นคิดเกี่ยวกับคุณภาพ ของผลงานของตนเอง มิใช่เพียงการรอหรือเชื่อในผลการประเมิน ตัดสินจากครูผู้สอนเท่านั้น

Andrade, Du และ Mycek (2010) ได้กล่าวว่า การประเมินตนเองเป็นกระบวนการในการ ประเมินความก้าวหน้าในการเรียน (formative assessment) ซึ่งผู้เรียนจะเป็นผู้สะท้อนให้เห็นถึง คุณภาพผลงานของตนเอง ตัดสินระดับผลการสะท้อนนั้นเทียบกับเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ตลอดจนแก้ไขปรับปรุงผลงานของตนเองจนสอดคล้องกับเกณฑ์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ในที่สุด

Elder (2010) ได้ให้ความหมายของการประเมินตนเองว่า หมายถึง กระบวนการที่นักเรียน เป็นผู้ใช้ในการวัดเกี่ยวกับระดับความสามารถและความเข้าใจของตนเอง

รัชนิวรรณ สงชู (2544) ได้ให้ความหมายของการประเมินตนเองว่า หมายถึง กระบวนการ หรือวิธีที่ใช้ในการตรวจสอบตนเอง ในการปฏิบัติงานหรือตัดสินระดับความสามารถของตน ว่ามี จุดเด่นหรือจุดด้อยที่ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง โดยผ่านกระบวนการคิด พิจารณาไตร่ตรอง ด้วยเหตุผลตามความเป็นจริงในการกระทำของตน แล้วพิจารณาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด หรือตั้งไว้ โดยผู้ถูกวัดอาจอธิบายการกระทำหรือแสดงพฤติกรรม ความสนใจ ค่านิยมลงในแบบ ประเมินที่สร้างขึ้นเองหรือแบบประเมินที่เป็นมาตรฐานก็ได้

ยูพา เวียงมมล (2541) ได้ให้ความหมายของการประเมินตนเองว่า หมายถึง การพิจารณา ตัดสินความก้าวหน้าของตนเองด้วยการพิจารณา ไตร่ตรอง ตรวจสอบข้อบกพร่อง จุดเด่น จุดด้อย ด้วยการเปรียบเทียบพฤติกรรมหรือผลของการกระทำของตนเองกับเกณฑ์พฤติกรรมผลการกระทำ ที่ตั้งหรือเลือกไว้ และเมื่อเปรียบเทียบแล้วบุคคลจะได้ใช้ผลป้อนกลับเกี่ยวกับพฤติกรรมหรือการกระทำของตน

สุนน อมรวิวัฒน์ (สัมภาษณ์, 11 สิงหาคม 2531 อ้างถึงใน สมคิด พรหมจ้อย, 2535) กล่าวว่า “การประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่ก่อให้เกิดการใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญ ตรวจสอบตรองหา เหตุผล และตรวจสอบข้อที่ยังหย่อนในสิ่งที่ทำ มีการวางแผนการวัดผล คิดค้นวิธีการในการแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนา ผู้ประเมินเป็นผู้ปฏิบัติเอง การประเมินตนเองเป็นผลดีในแง่ที่ว่าทำให้ผู้ปฏิบัติ เข้าใจถึงสภาพปัญหา จุดเด่น และข้อบกพร่อง ได้ข้อมูลที่ทันต่อเหตุการณ์ ส่งผลให้นำมาพัฒนา ตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

จากแนวคิดและความหมายดังที่นำเสนอในขั้นต้น จึงสามารถสรุปความหมายของการ ประเมินตนเอง ได้ว่า การประเมินตนเองเป็นกระบวนการส่วนหนึ่งของการประเมินความก้าวหน้า ในการเรียนรู้ มีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้บุคคลพิจารณา คิดคำนึง รับรู้และตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพ ของผลงานหรือชิ้นงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง มีการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อ แก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ การดำเนินงานสร้างชิ้นงานหรือผลสัมฤทธิ์ของตนเอง

1.2 ขั้นตอนในการประเมินตนเอง

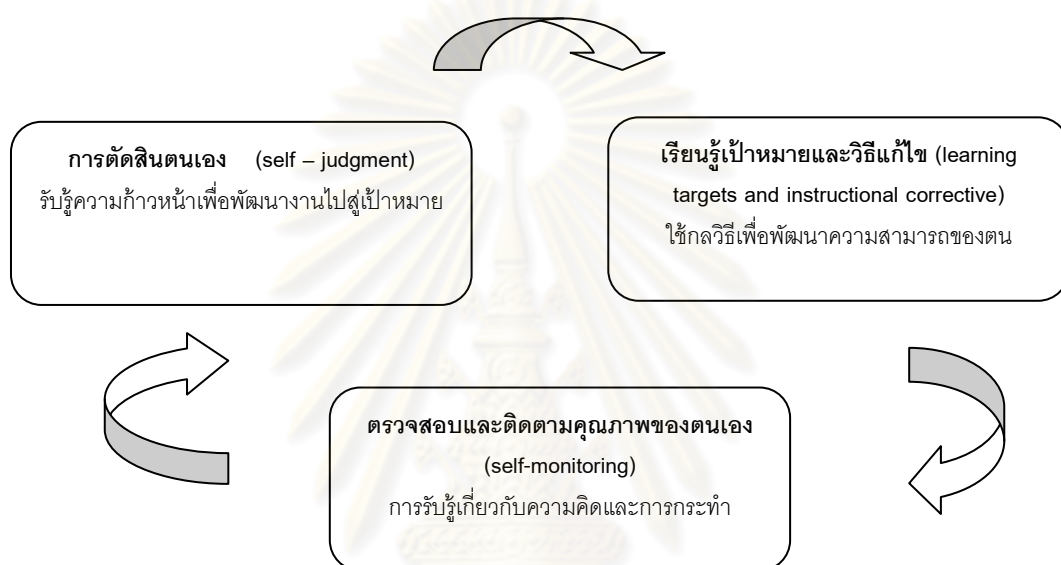
การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองนั้น เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ที่จะ ตรวจสอบผลงานของตนเอง ให้ผลป้อนกลับ พัฒนาผลงานหรือพัฒนาตนเองให้ไปถึงเป้าหมาย หรือบรรลุเกณฑ์ที่กำหนดไว้ McMillan และ Hearn (2008) ได้กล่าวเกี่ยวกับวงจรการประเมิน ตนเอง ที่ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน ได้แก่

1. การตรวจสอบและติดตามคุณภาพของตนเอง (self-monitoring) โดยมุ่งเน้นการ พิจารณาตรวจสอบความคิดและพฤติกรรมเป็นสำคัญ (McMillan และ Hearn, 2008; Schunk, 2004) ทั้งนี้ นักเรียนจะต้องใช้ความตั้งใจในการพิจารณา ไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ในสิ่งที่ตนกำลัง ทำอยู่ ซึ่งการตรวจสอบและประเมินคุณภาพของตนเองนี้มักเป็นการตรวจสอบโดยการเทียบกับ เกณฑ์หรือมาตรฐานจากภายนอก (McMillan และ Hearn, 2008)

2. การตัดสินตนเอง (self - judgment) โดยพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่าง ความสามารถหรือผลงานในปัจจุบันกับความสามารถและผลงานที่ปรารถนาหรือเกณฑ์และ

มาตรฐาน การตัดสินตนเองนี้จะทำให้นักเรียนทราบและตระหนักเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเองรู้และสิ่งที่ตนเองจำเป็นต้องเรียนรู้หรือพัฒนาเพิ่ม (McMillan และ Hear, 2008; Bruce, 2001)

3. การเรียนรู้เป้าหมายและกลวิธีต่างๆ ในการพัฒนาเพิ่มเติม (learning targets and instructional corrective) เพื่อให้นักเรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ไข พัฒนาผลงาน ความสามารถหรือผลสัมฤทธิ์

แผนภาพที่ 2.1 แสดงขั้นตอนที่ต่อเนื่องกันของการประเมินตนเอง

ที่มา : McMillan และ Hear (2008)

สอดคล้องกับที่สิริพรรณ พรรณโกสุม (2537) ได้เสนอขั้นตอนต่อเนื่องในการประเมินตนเองไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเลือกเกณฑ์การประเมินความสามารถ โดยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสในการเลือกมาตรฐานของความสามารถหรือผลงานในระดับที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง ที่จะนำมาใช้เปรียบเทียบกับความสามารถหรือผลงานที่เกิดขึ้นจริงของตนเองด้วยตนเอง เป็นการให้อิสระแก่ผู้เรียน ลดความกดดัน อันเอื้อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในกิจกรรมและช่วยให้เกิดการเรียนรู้คุณค่าของตนเอง

2. การตรวจสอบความถูกต้องและการเปรียบเทียบผลของการกระทำของตนเองเทียบกับเกณฑ์การประเมินด้วยตนเอง ซึ่งจะช่วยเพิ่มให้ผู้เรียนเกิดความรับผิดชอบต่อการประเมิน ทำให้ผู้เรียนรับรู้ความสามารถของตนเอง เกิดความท้าทายที่จะเติมเต็มความสามารถหรือคุณภาพของผลงานของตนเองต่อไป

3. การป้อนผลป้อนกลับแก่ตนเอง เป็นการให้ข้อมูลย้อนกลับเกี่ยวกับความสามารถหรือคุณภาพของผลงานหลังการทำกิจกรรมเสร็จ เพื่อให้ผู้เรียนนำข้อมูลย้อนกลับไปใช้ประกอบการพัฒนาและปรับปรุงผลงานหรือความสามารถของตนเองต่อไป

Rolheiser (1996 อ้างถึงใน McMillan และ Hear, 2008) ได้เสนอขั้นตอนที่ครูควรใช้ในการจัดให้ผู้เรียนประเมินตนเองในชั้นเรียน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้เรียนร่วมกันออกความคิดเห็น พิจารณาปรับสร้างเกณฑ์ที่จะใช้ในการตัดสินทั้งแง่ของลักษณะของเกณฑ์ ความยากง่าย ตลอดจนระดับของภาษาที่ใช้ในการกำหนดคุณภาพของผลงาน
2. สร้างความเข้าใจในการประยุกต์ใช้เกณฑ์ในการประเมินผลงาน
3. ให้ผลป้อนกลับในการใช้เกณฑ์ประเมินผลงาน โดยมุ่งเน้นที่ความเข้าใจในการประยุกต์ใช้เกณฑ์ประกอบการประเมินตนเอง มากกว่าการมุ่งเน้นพิจารณาคุณภาพของผลงาน เพื่อให้ผู้เรียนเรียนรู้และพัฒนาความสามารถในการประเมินตนเอง จนสามารถให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองได้อย่างถูกต้อง
4. ระบุผลเป้าหมายในการเรียนรู้และกลวิธีที่จะไปถึงเป้าหมาย

กล่าวโดยสรุป การประเมินตนเองประกอบด้วยขั้นตอนที่ต่อเนื่องกัน อันได้แก่การศึกษาทำความเข้าใจเกี่ยวกับเกณฑ์หรือมาตรฐานอันเป็นเป้าหมายในการทำกิจกรรมหรือการเรียนรู้ จากนั้นจึงมาพิจารณา ตรวจสอบและประเมินผลงานหรือความสามารถของตนเทียบกับเกณฑ์นั้น เมื่อพบข้อบกพร่องหรือข้อผิดพลาด จึงดำเนินการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเอง และดำเนินการพัฒนาผลงานหรือความสามารถของตนเองให้บรรลุเป้าหมายหรือมาตรฐานที่กำหนดไว้

1.3 วิธีการประเมินตนเอง

การประเมินตนเองเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินพัฒนาการและความก้าวหน้าในการเรียนรู้ (formative evaluation) (Andrade และ Valtcheva, 2009) ซึ่งเป็นการประเมินในขณะที่การเรียนการสอนยังดำเนินอยู่ หรือการประเมินหลังจากจบแต่ละหน่วยการเรียนการสอน (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ทำให้ผู้เรียนได้พิจารณา รับรู้ และตัดสินเกี่ยวกับคุณภาพของผลงานหรือชิ้นงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ได้รับ ทำให้ได้ทราบจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง มีการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้อื่นๆ หรือผลสัมฤทธิ์ของตนเอง (Andrade และ Valtcheva, 2009) โดยครูผู้สอนสามารถ

นำการประเมินตนเองมาใช้ประกอบการประเมินความสามารถและผลสัมฤทธิ์ในวิชาต่างๆของผู้เรียนได้อย่างหลากหลาย

อวยพร เรื่องตระกูล และ สุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช (2553: ออนไลน์) ได้กล่าวถึงวิธีการประเมินตนเองที่ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับบริบทและระดับของการนำไปใช้หลากหลายวิธีได้แก่

1. การประเมินตนเองโดยการใช้แฟ้มผลงาน (portfolios) ให้ผู้เรียนคัดสรรเก็บรวบรวมผลงานของตนเองไว้ในแฟ้ม และมีโอกาสได้พิจารณาประเมินผลงานและสะท้อนจุดเด่น จุดด้อย ตลอดจนความคิดเห็นต่อผลงานของตนเอง ทำให้เห็นถึงพัฒนาการในการเรียนรู้และเป็นการมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ การประเมินตนเองโดยการใช้แฟ้มผลงานอาจจัดให้มีการประเมินร่วมกับเพื่อนและครูเพื่อเพิ่มสารสนเทศทางการประเมิน (Gronlund, 2003)

2. การประเมินตนเองโดยการใช้มาตราประมาณค่า (rating scale) เป็นการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพิจารณาคูณลักษณะ ผลงานหรือผลการเรียนรู้ของตนเองเทียบกับข้อความที่แสดงคุณลักษณะ ผลงานหรือผลการเรียนรู้ที่ต้องการประเมิน โดยพิจารณาเทียบกับระดับความมากน้อยของความสอดคล้องกับคุณลักษณะหรือระดับพฤติกรรมนั้นๆ

3. การประเมินตนเองโดยการใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นการให้ผู้เรียนได้มีโอกาสพิจารณาตรวจสอบรายการ พฤติกรรม หรือกิจกรรมเป้าหมายว่ามีการดำเนินการเป็นไปตามข้อรายการนั้นหรือไม่ด้วยตนเอง การพิจารณาข้อความอาจอยู่ในรูปแบบมี/ไม่มี (present/absent) สมบูรณ์/ไม่สมบูรณ์ (complete/ incomplete) หรือ ใช่/ไม่ใช่ (yes/no) การประเมินโดยใช้แบบตรวจสอบรายการนี้ จะช่วยให้ผู้เรียนพบข้อบกพร่องและข้อควรพัฒนาของตนเองที่ต้องแก้ไข ปรับปรุง

4. การประเมินตนเองโดยการใช้บันทึก (journal) เป็นการประเมินตนเองโดยให้ผู้เรียนเขียนบันทึกพร้อมแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเหตุการณ์หรือบุคคลเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับความคิดเห็นที่ได้สะท้อนออกมา การเขียนบันทึกอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้ผู้เรียนเห็นการเปลี่ยนแปลงของความคิด ความรู้สึกหรือความก้าวหน้าของตนเองได้

5. การประเมินตนเองโดยการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open-end questionnaire) เป็นการประเมินที่ให้โอกาสผู้เรียนทบทวน ตรวจสอบและประเมินงานของตนเอง พร้อมสะท้อนจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองหรือผลงาน ตลอดจนแนวทางการพัฒนาผ่านข้อความเหล่านี้ผ่านข้อความปลายเปิดในหลากหลายประเด็น เป็นการประเมินที่ยืดหยุ่นและเอื้อให้ผู้เรียนตอบ

คำถาม อย่างอิสระ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาตนเองและพัฒนาผลงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

6. การประเมินตนเองโดยใช้รูบริก (rubric) เป็นเกณฑ์ เป็นการประเมินที่ให้โอกาสผู้เรียนได้พิจารณาและตรวจสอบผลงานหรือผลการปฏิบัติงานของตนเองเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนชิ้นงาน และคุณลักษณะที่ระบุไว้ในแต่ละเกณฑ์ จากระดับดีมากจนถึงระดับที่ต้องปรับปรุงแก้ไข (Goodrich, 1997) การประเมินตนเองโดยใช้รูบริกนี้เป็นระบบการประเมินที่ง่ายต่อการเรียนรู้และการใช้งาน ช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินผลงานของตนเองและระบุสิ่งที่ยังต้องการจะปรับปรุงหรือพัฒนาได้ด้วยตนเอง (Ronis, 2000)

สอดคล้องกับที่ Miller (2009) ได้กล่าวถึงการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการพิจารณาประเมินให้คะแนนผลงานหรือความสามารถของตนเอง (performance assessment) ด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. การประเมินตนเองโดยใช้รูบริก (rubric) เป็นเกณฑ์เพื่อแสดงให้ผู้เรียนทราบถึงคุณลักษณะ ความสามารถหรือคุณภาพของผลงานจำแนกเป็นระดับๆ โดยรูบริกสามารถจำแนกได้เป็น 2 ชนิด ได้แก่ รูบริกที่พิจารณาให้คะแนนแยกองค์ประกอบแต่ละรายการ (analytic scoring rubric) และ รูบริกที่พิจารณาให้คะแนนในภาพรวมทั้งหมดโดยไม่มีการแยกพิจารณาแต่ละองค์ประกอบ (holistic scoring rubric)

2. การประเมินตนเองโดยใช้มาตราประมาณค่า (rating scale) เป็นเกณฑ์การตัดสินซึ่งมักจะกำหนดในรูปของระดับคุณภาพ (เช่น ดีเลิศ ดี ปานกลาง ต้องปรับปรุง) หรือแสดงในรูปของระดับความถี่ (เช่น สม่าเสมอ บ่อย บางครั้ง ไม่เคยเลย เป็นต้น) ซึ่งจะแตกต่างจากเกณฑ์การประเมินรูบริกตรงที่ไม่มีคำบรรยายลักษณะของแต่ละระดับคุณภาพ มาตราประมาณค่าแบ่งออกเป็น 3 รูปแบบได้แก่ numerical rating scale หรือมาตราประมาณค่าที่ใช้ตัวเลขแสดงถึงลักษณะหรือคุณภาพในแต่ละระดับ graphic rating scale หรือมาตราประมาณค่าที่มีคำที่แสดงถึงลักษณะหรือคุณภาพในแต่ละระดับอยู่ในแนวนอนของมาตราประมาณค่านั้น และ descriptive graphic rating scale หรือมาตราประมาณค่าที่มีกลุ่มคำหรือวลีที่แสดงถึงลักษณะหรือคุณภาพในแต่ละระดับอยู่ในแนวนอนของมาตราประมาณค่านั้น

3. การประเมินตนเองโดยการใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเกณฑ์การตัดสินในรูปแบบของการพิจารณาว่ามีพฤติกรรมหรือลักษณะที่พึงประสงค์นั้นหรือไม่ (present/absent) หรือมีการทำกิจกรรมที่สนใจพิจารณานั้นๆ หรือไม่ (an action was/ was not taken) โดยจะไม่มีภาระระบุเป็นระดับของการกระทำ

การจัดให้ผู้เรียนได้มีโอกาสทบทวนและประเมินความสามารถ ผลงาน ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ในสาระวิชาต่างๆ ด้วยตนเองนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องแนะนำให้ผู้เรียนเลือกใช้วิธีการประเมินตนเองที่เหมาะสม โดยพิจารณาทั้งความเหมาะสมของวิธีการ ระยะเวลา ตลอดจนความสามารถของผู้เรียน เพื่อให้การประเมินตนเองเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ไม่เป็นการประเมินตนเองที่นำผู้เรียนไปสู่การกำหนดเป้าหมายที่ไม่มีทางเป็นจริง หรือแม้แต่เป็นการนำกลยุทธ์หรือวิธีการเรียนที่ไม่มีประสิทธิภาพมาใช้ จนอาจทำให้เกิดการบั่นทอนความพยายามของผู้เรียนลง (Ross, 2006; Stipek, Recchia, & McClintic, 1992; Ross et al., 2000)

Dann (2002; Butler & Lee, 2010) ได้เสนอข้อควรพิจารณาที่ต้องคำนึงถึงในการจัดให้ผู้เรียนประเมินตนเอง ดังต่อไปนี้

1. การประเมินตนเองควรครอบคลุมบริบททั้งหมดของห้องเรียน
2. นักเรียนควรเข้าใจเกณฑ์การประเมินอย่างชัดเจนและมีโอกาสในการพิจารณาไตร่ตรองงานของตนเอง
3. นักเรียนควรเข้าใจกระบวนการในการประเมินงานของตนเอง
4. ครูผู้สอนควรตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างผลการประเมินนักเรียนโดยครูกับผลการประเมินโดยนักเรียนเอง
5. ครูควรดำเนินการลดช่องว่างของความแตกต่างระหว่างผลการประเมินนักเรียนโดยครูกับผลการประเมินโดยนักเรียนเองนั้น โดยการสร้างความเข้าใจร่วมกันระหว่างครูและนักเรียน
6. การประเมินตนเองควรมีความเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ในอนาคต

กล่าวโดยสรุป การจัดให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองนั้น สามารถทำได้หลากหลายวิธี ไม่ว่าจะเป็นการประเมินตนเองโดยการใช้แฟ้มสะสมงาน(portfolios) มาตรฐานค่า (rating scale) แบบตรวจสอบรายการ (checklist) อนุทิน (journal) แบบสอบถามปลายเปิด (open-end questionnaire) หรือแม้แต่การใช้รูบริก (rubric) เป็นเกณฑ์ในการประเมิน การเลือกใช้วิธีการประเมินตนเองแบบใดนั้น ผู้สอนจำเป็นต้องพิจารณาและให้คำแนะนำที่เหมาะสมกับระดับการเรียนรู้ ความสามารถของผู้เรียน ตลอดจน ลักษณะวิชาและเนื้อหาสาระที่จะประเมิน เพื่อให้การประเมินตนเองของผู้เรียนเกิดประสิทธิภาพสูงสุดและทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และสามารถพัฒนาผลงาน หรือความสามารถของตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ

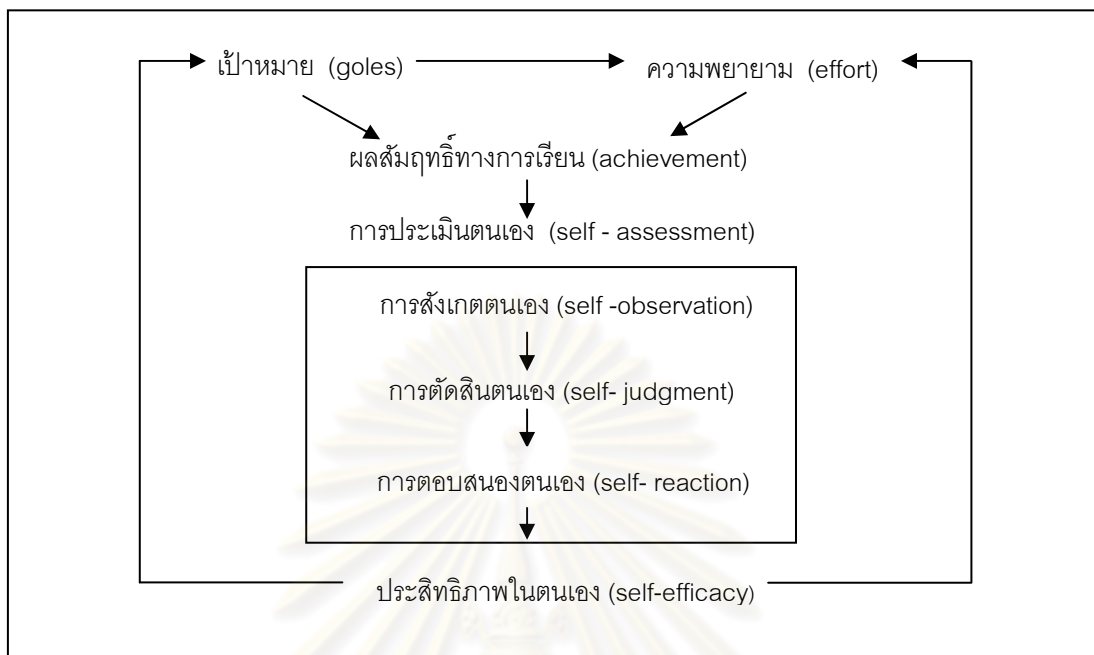
1.4 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การประเมินตนเองเป็นการจัดการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำกิจกรรมทางการศึกษาอย่างอิสระ และในการสร้างประสบการณ์ของความสำเร็จ เป็นการสร้างแรงจูงใจให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้มากขึ้น (Crooks, 1989 อ้างถึงในสิริพรรณ พรรณโกสุม, 2537) การประเมินตนเองมีบทบาทสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนพิจารณา คิดคำนึง รับรู้ และตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของผลงานหรือชิ้นงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง มีการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ ชิ้นงานหรือผลสัมฤทธิ์ของตนเอง (Andrade และ Valtcheva, 2009) ด้วยเหตุนี้ การประเมินตนเองจึงได้รับการพิจารณาให้เป็นหนึ่งในทักษะที่มีความสำคัญที่สุดสำหรับการเรียนที่มีประสิทธิภาพ จำเป็นต่อการพัฒนาตนเองและการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Taras, 2010; Boud 1986, 1; Dearing 1997, 8, 12) และมีผู้สนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินตนเองกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างต่อเนื่อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าการตั้งคำถามให้ผู้เรียนได้ประเมินความสามารถของตนเอง นั้นเป็นการสร้างประสิทธิภาพในตนเอง (self-efficacy) ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียน มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นด้วย (McMillan & Hear, 2008; Hughes, Sullivan, & Mosley, 1985; Schunk, 1996; Sparks, 1991) สอดคล้องกับที่ Bandura (1997 อ้างถึงใน Ross, 2006) ได้กล่าวไว้ว่า การประเมินตนเอง ทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และยังทำให้ผู้เรียนมีการพัฒนาความประพฤติให้ดีขึ้นอีกด้วย

Schunk (1996 อ้างถึงใน Ross, 2006) ได้อธิบายเกี่ยวกับ กระบวนการในการประเมินตนเองที่ทำให้เกิดผลทางการเรียนรู้ ว่าประกอบด้วยกระบวนการย่อย 3 กระบวนการที่ผู้เรียนที่สามารถควบคุมตนเอง (self-regulation) ได้จะใช้ในการสังเกตและแปลผลพฤติกรรมของตนเอง ได้แก่

1. การสังเกตตนเอง (self - observation) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนสังเกต พฤติกรรมของตนเองเปรียบเทียบกับเกณฑ์หรือมาตรฐาน
2. การตัดสินใจตนเอง (self- judgment) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนตัดสินใจว่า พฤติกรรมหรือผลงานของผู้เรียนเองบรรลุวัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะที่ตั้งไว้มากน้อยเพียงใด
3. การตอบสนองตนเอง (self- reaction) เป็นกระบวนการที่ผู้เรียนตอบสนองและให้ผลป้อนกลับกับตนเองว่าพอใจในระดับผลงานของตนเองมากน้อยเพียงใด

แผนภาพที่ 2.2 กระบวนการในการประเมินตนเองที่ช่วยให้เกิดผลทางการเรียนรู้
ที่มา: Ross, 2006; Bandura, 1997 (ดัดแปลงจาก Ross et al., 2002-a)

การฝึกการประเมินตนเอง จะช่วยให้ผู้เรียนมีความชำนาญในการแปลผลความสามารถของตนเอง นำมาซึ่งการเพิ่มประสิทธิภาพในตน (self-efficacy) ของผู้เรียนให้สูงขึ้น และการที่ผู้เรียนมีประสิทธิภาพในตนเองที่สูงขึ้นนั้น ก็จะทำให้ผู้เรียนรับรู้และมีความมั่นใจในความสามารถของตน ซึ่งมีแนวโน้มสูงที่ผู้เรียนจะประสบความสำเร็จในอนาคต นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เรียนสามารถกำหนดมาตรฐานในการทำงานของตนเองและใช้ความพยายามเพื่อให้บรรลุผลที่ตนตั้งไว้อีกด้วย (Bandura, 1997; Ross, 2006)

ตอนที่ 2 ทักษะการเขียนเรียงความ

2.1 ความหมายของเรียงความ

เปลื้อง ณ นคร (2512 อ้างถึงในจิตต์นิภา ศรีไสย์, 2549) กล่าวว่า เรียงความ คือ การเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็นภาษาที่เข้าใจชัดเจน เป็นเครื่องมือในการแสดงความรู้สึก ความคิด ความต้องการและความเข้าใจให้ผู้อ่านได้รับทราบ

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526) กล่าวว่า เรียงความ คือ การแสดงความคิด ความรู้สึก ความเข้าใจของผู้เขียนให้ผู้อื่นทราบ ทั้งนี้ผู้เขียนต้องรู้จักเลือกสรรถ้อยคำและลำดับความเพื่อให้ได้เนื้อเรื่องที่ชัดเจน น่าอ่าน มีการย่อหน้าที่ดี รู้จักใช้สำนวนภาษาให้น่าอ่านและประทับใจผู้อ่าน

ฉัตรชัย ศุภระกาญจน์ (2521) กล่าวว่า เรียงความ หมายถึง การเรียบเรียงถ้อยคำให้เป็น ภาษาที่ชัดเจน เข้าใจง่าย ถ้อยคำที่นำมาเรียบเรียงนั้น มาจากความรู้สึกนึกคิด ความเห็น ความ เข้าใจ ตลอดจนความรู้ของผู้เขียน

ผจวงวาด พูลแก้วและคณะ (2551) กล่าวว่า เรียงความเป็นงานเขียนที่ผู้เขียนต้องการ ถ่ายทอดความรู้ ความคิด และความรู้สึกมายังผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีทั้งทางด้านการเขียนและภาษา ให้เหมาะสมกับเนื้อหา ซึ่งการเขียนเรียงความที่ดีนั้น ผู้เขียนต้องมีความรู้ ความคิด ในเรื่องนั้นเป็น อย่างดี ตลอดจนการเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนโวหาร การใช้ภาษาให้ถูกต้อง

กล่าวโดยสรุปได้ว่า เรียงความ หมายถึง การคัดเลือกและเรียบเรียงถ้อยคำเป็นเรื่องราว เพื่อถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความต้องการและความรู้สึกไปยังผู้อ่าน โดยใช้กลวิธีการเขียน และระดับของภาษาอย่างเหมาะสม

2.2 องค์ประกอบของเรียงความ

การเขียนเรียงความ เป็นการลำดับเรียงร้อยข้อความต่อกันโดยเชื่อมโยงให้สัมพันธ์เป็น เรื่องเดียวกัน ผู้เชี่ยวชาญทางภาษาไทยได้กล่าวเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรียงความไว้ ดังนี้

สนิท ตั้งทวี (2529) ได้เสนอเกี่ยวกับองค์ประกอบของเรียงความ 3 องค์ประกอบ ได้แก่

1. คำนำ เป็นส่วนของการเปิดเรื่องที่มีความสำคัญที่จะทำให้ผู้อ่านติดตามอ่านต่อหรือ เลิกสนใจบทอ่าน
2. เนื้อเรื่อง เป็นใจความส่วนใหญ่ของเรื่อง การเขียนส่วนนี้จะต้องมีการวางโครงเรื่องไว้ ก่อนแล้วเขียนขยายเรื่องออกไป เนื้อเรื่องที่ดีต้องมีการลำดับความคิดของเรื่องอย่างเป็น ขั้นตอน ในแต่ละย่อหน้ามีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว มีความสัมพันธ์กันภายในย่อหน้า แต่ละย่อหน้า มีเนื้อความส่งทอดกัน มีการเน้นส่วนสำคัญด้วยประโยคขยาย มีสภาวะ เหตุผลถูกต้อง น่าเชื่อถือ และ ชัดเจน

3. สรุป เป็นส่วนของการปิดเรื่อง การเขียนสรุปต้องเป็นการฝากข้อคิดหรือความ ประทับใจให้แก่ผู้อ่าน ควรมีความชัดเจน กระชับรัด เพื่อให้ผู้อ่านจับประเด็นความคิดสำคัญของ เรื่อง ได้อย่างถูกต้อง สามารถสรุปได้ด้วยคำคม สุภาษิต การเน้นย้ำความคิดสำคัญ การฝาก ข้อคิด การสั่งสอน หรือการแนะนำชวนเชื่อ

ดวงใจ ไทยอุบล (2543) เสนอองค์ประกอบของการเขียนเรียงความไว้ 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1. คำนำ เป็นการเริ่มเรื่องในย่อหน้าแรก เพื่อให้ผู้อ่านเกิดความสนใจติดตามอ่านต่อ การ เขียนคำนำมี 3 วิธี ได้แก่

- 1.1. การเขียนบอกโดยตรงว่าต้องการเขียนเรื่องอะไร เพราะอะไร
- 1.2. การเขียนบอกโดยอ้อม เพื่อนำไปสู่เรื่องที่ต้องการ
- 1.3. การเขียนโดยแสดงแนวคิด
2. เนื้อเรื่อง เป็นการเขียนรายละเอียดทั้งหมด โดยแบ่งเป็นย่อหน้าหลายๆย่อหน้า
3. สรุป เป็นการเขียนแสดงทัศนะหรือข้อคิดของเรื่องในตอนท้าย สามารถทำได้โดย
  - 3.1. การฝากข้อคิด
  - 3.2. การสั่งสอน
  - 3.3. การให้คำแนะนำและชักชวน
  - 3.4. การใช้คำประพันธ์ คำคมหรือสุภาษิต
  - 3.5. การเน้นย้ำให้เห็นความสำคัญ

ผจญวาท พูลแก้วและคณะ (2551) เสนอว่าเรียงความควรมีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1. คำนำ เป็นส่วนแรกในการเปิดประเด็นนำเข้าสู่เรื่องที่จะทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้และต้องการติดตามเรื่องต่อไป
2. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนที่มีความสำคัญที่สุดของการเขียนเรียงความ เพราะเป็นส่วนที่เสนอความรู้ ความคิด ความเข้าใจ ทรรศนะ หรือความรู้สึกรักของผู้เขียนให้แจ่มแจ้ง โดยอาจยกอุทาหรณ์ สุภาษิต และประสบการณ์ของผู้เรียนมาสนับสนุนเรื่องที่เขียนก็ได้
3. สรุป เป็นองค์ประกอบสำคัญที่อยู่สุดท้ายของเรียงความ เพื่อทิ้งท้ายให้ผู้อ่านประทับใจ การสรุปต้องมีเนื้อหาสอดคล้องกับเรื่องที่เขียน ไม่สรุปนอกเรื่อง นอกประเด็น จากความคิดเห็นของนักวิชาการสามารถสรุปได้ว่า เรียงความนั้นมียุทธศาสตร์ประกอบที่สำคัญ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยแต่ละองค์ประกอบจะต้องมีความสัมพันธ์ สอดคล้องเกี่ยวเนื่องกัน ตั้งแต่การเปิดเรื่องในคำนำ การเรียบเรียงเนื้อหาและการปิดเรื่องในสรุป

2.3 ลักษณะของเรียงความที่ดี

การเขียนเรียงความให้ดี ต้องอาศัยความหมั่นเพียรในการฝึกฝน นอกจากนี้แล้วผู้เขียนยังจำเป็นต้องทราบถึงลักษณะของเรียงความที่ดี เพื่อจะได้เป็นหลักยึดในการพิจารณาปรับแก้และพัฒนาเรียงความของตน ดังนี้

ชัยนันท์ นันทพันธ์ (2526) เสนอหลักในการพิจารณาเรียงความที่ดีไว้ ดังนี้

1. เขียนเรียงความถูกต้องตามรูปแบบของเรียงความ คือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
2. ความสมบูรณ์ถูกต้อง เนื้อหาสาระดี
3. เรียงลำดับดี อ่านเข้าใจง่าย ถูกต้องตามหลักภาษา

4. แจ่มแจ้งไม่ออกนอกเรื่องหรือนอกประเด็น
5. มีความคิดแปลกใหม่ ท่วงทำนองการเขียนดี มีการแสดงความคิดใหม่ๆ แสดงออกถึงบุคลิกลักษณะของผู้เขียนเอง
6. สำนวนการเขียนดี มีการใช้สำนวน เปรียบเทียบ เปรียบเปรย
7. มีรูปแบบที่งดงาม กล่าวคือ มีการย่อหน้าทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนเรื่องใหม่ มีการขึ้นต้นด้วยประโยคสำคัญ และเขียนลงท้ายให้ผู้อ่านประทับใจ
8. รู้จักเลือกสรรข้อความ การเสนอเรื่อง ให้มีเนื้อหาสาระน่าอ่าน
9. เนื้อเรื่องมีความสมบูรณ์ ถูกต้องครบถ้วนตามหลักวิชาการ
10. มีความคิดแปลกใหม่ เขียนเป็นตัวของตัวเอง กล่าวแสดงความรู้และความคิดเห็นอย่างอิสระ ไม่ลอกเลียนผู้อื่น ไม่อธิบายเรื่องที่ผู้อ่านรู้อยู่แล้ว ใช้ภาษาไทยบริสุทธิ์ให้มากที่สุด

ผจวงวาท พูลแก้วและคณะ (2551) ได้เสนอลักษณะของการเขียนเรียงความที่ดี ว่าจะต้องมีลักษณะสำคัญที่เด่นชัด 4 ประการ ได้แก่

1. มีเอกภาพ กล่าวคือ มีใจความหรือเรื่องราวที่กล่าวถึงเรื่องใดเพียงเรื่องเดียว มีเหตุผลและใจความสอดคล้องกัน ไม่นอกเรื่องทั้งความคิดหลักหรือประโยคใจความสำคัญ และประโยคขยาย และมีสาระที่มุ่งสนับสนุนประโยคใจความสำคัญเท่านั้น
2. มีสัมพันธภาพ กล่าวคือ มีใจความที่สัมพันธ์กัน มีลำดับต่อเนื่องเชื่อมโยงกันไม่ขาดตอน มีการเชื่อมโยงแต่ละย่อหน้าให้ลำดับติดต่อกันไปอย่างกลมกลืน มีคำเชื่อมที่ถูกต้องเหมาะสม
3. มีสารัตถภาพ กล่าวคือ มีการเน้นหรือย้ำความที่สำคัญ มีย่อหน้าที่มีประโยคใจความสำคัญเด่นชัด และมีประโยคขยายที่เน้นเนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องที่ชัดเจนและมากกว่าความคิดอื่น
4. มีความสมบูรณ์ กล่าวคือ มีการเขียนขยายความให้ครอบคลุมความคิดหลัก เขียนอย่างมีเหตุผล เป็นไปได้ สมเหตุสมผล สอดคล้องต้องกัน และเขียนให้ถูกต้องตามหลักการใช้ภาษา ทั้งการใช้คำและการสร้างประโยค

ผะอบ โปษะภฤษณะ (2532) เสนอลักษณะของเรียงความที่ดีไว้ ดังนี้

1. มีความชัดเจน คือ อ่านแล้วเข้าใจทันที ไม่มีข้อเคลือบแคลงสงสัย การใช้ภาษาง่ายรัดกุม ถูกต้องตามความหมาย

2. มีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน ผู้อ่านอ่านแล้วจับจุดมุ่งหมายได้ทันที ไม่พว่พะเลอะเลือนหรือมีพลความมากเกินไป
3. มีความสัมพันธ์ดี ดำเนินความไปตามลำดับต่อเนื่องกันไป ไม่วกวน ผู้อ่านติดตามได้ง่าย
4. มีความกว้างขวาง ผู้อ่านอ่านแล้วได้เพิ่มพูนในด้านความรู้หรือความบันเทิงหรือทั้งความรู้และความบันเทิง
5. มีความประณีตในการใช้คำและการเข้าประโยคอย่างถูกต้อง
6. ใช้ภาษาที่ไพเราะงดงาม ผู้อ่านอ่านแล้วจับใจ

ดวงใจ ไทยอุบล (2543) ได้กล่าวถึงหลักการเขียนเรียงความที่ดีไว้ 7 ข้อ สรุปได้ ดังนี้

1. ความชัดเจน หมายถึง การที่ผู้เขียนใช้คำและประโยคที่มีความหมายชัดเจน ไม่คลุมเครือหรือกำกวม เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่ตรงตามที่ต้องการสื่อ
2. ความถูกต้อง หมายถึง การที่ผู้เขียนใช้ภาษาเขียนได้ถูกต้อง ตรงตามระเบียบวิธีการใช้ภาษา
3. ความกระชับ หมายถึง การที่ผู้เขียนเลือกสรรถ้อยคำ สำนวนโวหาร อุปมาอุปไมย สุภาพสิด คำพังเพย และรู้จักรวมประโยคให้มีความชัดเจน กระชับ มีน้ำหนัก และไม่เยิ่นเย้อ
4. ความเรียบง่ายในการใช้ภาษา หมายถึง การที่ผู้เขียนเลือกใช้คำที่เข้าใจง่าย ไม่ฟุ่มเฟือย
5. ความรับผิดชอบในความถูกต้องของเนื้อหา หมายถึง การที่ผู้เขียนแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล มุ่งให้เกิดความรู้และทัศนคติที่ดีอันเป็นประโยชน์แก่ผู้อ่าน
6. มีความประทับใจ หมายถึง การที่ผู้เขียนใช้ถ้อยคำสำนวนที่ลึกซึ้งกินใจทำให้ผู้อ่านเกิดความประทับใจ
7. ความไพเราะในการใช้ภาษา หมายถึง การที่ผู้เขียนใช้ภาษาสุภาพและมีความประณีตในการใช้ภาษาเพื่อนำเสนอเนื้อหา

จากความคิดเห็นข้างต้นสรุปได้ว่า เรียงความที่ดีนั้นจะต้องมีความถูกต้องของรูปแบบเรียงความ กล่าวคือ มีคำนำ เนื้อเรื่อง สรุป มีเนื้อหาสาระที่สมบูรณ์ เกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน อ่านแล้วเข้าใจง่าย มีการใช้ภาษาถูกต้องตามหลักภาษา มีการเลือกใช้คำหรือสำนวนการเขียนที่ดี ไพเราะ สื่อความได้ชัดเจน แสดงออกถึงความคิดเห็นแปลกใหม่และความเป็นตัวของตัวเองของผู้เขียน และมีความเป็นเอกภาพ

2.4 เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ

การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความจะครอบคลุมถูกต้องและน่าเชื่อถือได้นั้นจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมียุทธศาสตร์ในการตรวจให้คะแนนผลงานเขียนในองค์ประกอบต่างๆ ทั้งในด้านเนื้อหา การเรียบเรียงและการใช้ภาษา คำศัพท์ ตลอดจนกลไกการเขียน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความไว้ดังนี้

Jacobs (1981 อ้างถึงในสุวิตรา เศรษฐสมบัติกุล, 2543) ได้เสนอเกณฑ์การประเมินงานเขียนที่เรียกว่า ESL Composition Profile ซึ่งประเมินองค์ประกอบงานเขียน 5 ส่วน ได้แก่

1. องค์ประกอบด้านเนื้อหา (content) 30 คะแนน พิจารณาจาก การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน เขียนได้ใจความ เขียนขยายความได้อย่างต่อเนื่อง และเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เขียน

2. การเรียบเรียงความคิด (organization) 20 คะแนน พิจารณาจาก การเขียนได้อย่างสละสลวย การแสดงความคิดชัดเจน ประกอบด้วยเหตุผล ความกะทัดรัด การเรียบเรียงความคิดที่ลำดับความสมเหตุสมผลและมีความต่อเนื่อง

3. การใช้ถ้อยคำสำนวน (vocabulary) 20 คะแนน พิจารณาจากการเลือกใช้ถ้อยคำถูกต้องและสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน

4. การใช้ภาษา (language use) 25 คะแนน พิจารณาจากการใช้รูปประโยคในการเขียนและความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค

5. กลไกการเขียน (mechanics) 5 คะแนน พิจารณาจากความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การเขียน และลายมือ

โดยองค์ประกอบแต่ละส่วนแบ่งการให้คะแนนออกเป็น 4 ระดับ คือ ดีมากถึงดีเยี่ยม (very good to excellent) ระดับปานกลางถึงดี (average to good) ระดับอ่อนถึงใช้ได้ (poor to fair) และระดับอ่อนมาก (very poor)

Gordon (1991 อ้างถึงในสุวิตรา สุวรรณสม, 2543) ได้เสนอเกณฑ์ในการตรวจงานเขียนไว้ดังนี้

1. เนื้อหาและการเรียบเรียง (content and organization) ผู้เขียนต้องสามารถควบคุมความคิดและเรียบเรียงเนื้อหาออกมาได้อย่างชัดเจนด้วยการยกตัวอย่าง อ้างข้อเท็จจริง หรือเสนอรายละเอียดที่มีลักษณะต่างๆ

2. ลีลาภาษา (style) ผู้เขียนต้องควบคุมภาษาเพื่อก่อให้เกิดเอกลักษณ์ในการเขียนของตนเอง

3. การสร้างประโยค (sentence formation) ผู้เขียนจะต้องสามารถเขียนประโยคที่มีประสิทธิภาพ

4. การใช้ภาษา (usage) ผู้เขียนจะต้องใช้กฎไวยากรณ์อันเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

5. กลไกการเขียน (mechanics) ผู้เขียนจะต้องเขียนเรียงความโดยใช้ภาษาเขียนที่ดี

Medsen (1983) ได้เสนอแนะเกณฑ์การตรวจพิจารณาให้คะแนนตามองค์ประกอบต่างๆ ต่อไปนี้

1. กลไกการเขียน (mechanics) ซึ่งรวมไปถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการขึ้นต้นด้วยตัวอักษร

2. การสะกดคำ (spelling)

3. ไวยากรณ์ (grammar) อันได้แก่ ความหมายของประโยค การเรียงลำดับคำ

4. การเรียบเรียงความคิด (organization)

5. การเลือกใช้คำศัพท์ (vocabulary choice)

เปลื้อง ณ นคร (2512) ได้เสนอหลักในการประเมินงานเขียนเรียงความโดยแบ่งออกเป็น ส่วนๆ ดังนี้

1. เนื้อหา 50% แบ่งออกเป็น ข้อเท็จจริง 30% และความคิด 20%

2. สำนวนภาษา เช่น การใช้ถ้อยคำสำนวนโวหาร 30 %

3. รูปแบบ คือ การวางรูปแบบเรียงความ มีย่อหน้า เว้นวรรคตอน เครื่องหมายวรรคตอน อักษรวิธี 20%

ประสิทธิ์ ภาพยนตร์กลอน (2518) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนเรียงความไว้ ดังนี้

1. เนื้อเรื่อง ให้คะแนนร้อยละ 40 โดยคำนึงถึงแนวคิด การจัดลำดับความคิดและการขยายความคิดให้ชัดเจน

2. การใช้ภาษา ให้คะแนนร้อยละ 40 โดยคำนึงถึงการใช้คำ การผูกประโยคและการสร้างย่อหน้าที่สมบูรณ์

3. รูปแบบ ให้คะแนนร้อยละ 10 โดยคำนึงถึงความถูกต้องของรูปแบบการเขียน

4. กลไกประกอบการเขียน ให้คะแนนร้อยละ 10 โดยคำนึงถึงตัวสะกด การันต์ ลายมือ และความเป็นระเบียบเรียบร้อย

อัจฉรา วงศ์โสธร (2538) ได้เสนอเกณฑ์สำคัญที่ใช้ในการประเมินงานเขียน ได้แก่

1. ความถูกต้องในการใช้ภาษา ได้แก่ คำศัพท์ โครงสร้าง
2. ความเหมาะสมในการใช้ภาษา ได้แก่ ความชัดเจน กระชับได้ใจความ
3. ความมีจุดเน้นของความคิดและการนำเสนอที่ชัดเจน
4. ความสัมพันธ์ระหว่างความคิดและความสมดุลของสิ่งที่นำเสนอ
5. ความเหมาะสมในการใช้เทคนิควิธีการนำเสนอข้อมูลที่เป็นนามธรรม และรูปธรรม เช่น การเล่า การบรรยาย และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น
6. ความน่าสนใจในการนำเสนอเรื่องที่น่าสนใจ
7. การดำเนินเรื่องอย่างสัมพันธ์และมีการสนับสนุนเรื่องความคิด
8. การสรุปหรือขมวดท้ายเรื่องให้เห็นประเด็น หรือการตีความพาดพิงให้ประเด็นที่สรุปมีความหมายเกี่ยวข้องกับแนวคิดหรือแนวปฏิบัติที่สำคัญ

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526) ได้เสนอหลักเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทย ไว้ว่า การตรวจให้คะแนนควรพิจารณาจากหัวข้อต่อไปนี้

1. สาระของความเรียง เรื่องที่สามารถอธิบายสาระครอบคลุมหัวใจของเรื่องได้มากจะได้รับการตัดสินจากผู้ตรวจให้เป็นความเรียงที่มีผลสัมฤทธิ์สูง
2. การเสนอความคิดเห็น ความเรียงที่ได้คะแนนสูงจะเสนอความคิดเห็นสอดแทรกในขณะที่ยังอธิบายประสบการณ์ต่างๆของผู้เขียน ความเรียงที่มีข้อคิดเห็นจะได้คะแนนสูง
3. สำนวนภาษาและวิธีการเขียนเรียงความ สามารถเขียนได้สละสลวย ต่อเนื่อง ชวนอ่าน และน่าสนใจ
4. สะอาด ลายมือดี ตัวสะกดการันต์ถูกต้อง

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักทดสอบการศึกษา (2540 อ้างถึงในเด่นดาว ชลวิทย์, 2543) ได้ให้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความ ดังนี้

1. องค์ประกอบของการเขียน ต้องมีความถูกต้องตามลักษณะการเขียน
2. เนื้อหาสาระของเรื่องต้องสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง มีประเด็นสำคัญสมบูรณ์และชัดเจนมีข้อมูลสนับสนุนเพิ่มความชัดเจนของเรื่องอย่างสมบูรณ์
3. สำนวนภาษา ต้องใช้ถ้อยคำสุภาพเหมาะสมกับบุคคล การใช้สำนวนโวหารตรงตามความหมาย การใช้คำเชื่อมประโยคเชื่อมข้อความถูกต้อง การเรียบเรียงถ้อยคำต่อเนื่องเป็นลำดับเข้าใจง่าย

4. อักษรวิธี ต้องมีการสะกดคำ การใช้อักษรย่อ การใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน เป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย

5. ความสะอาดเรียบร้อย ต้องเขียนเป็นระเบียบอ่านง่าย สะอาด ไม่มีรอยลบ ชีดฆ่า

กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551) ได้ให้แนวทางการตรวจพิจารณาให้คะแนนงานเขียนเรียงความ คะแนนเต็ม 20 คะแนน ดังนี้

1. องค์ประกอบ

องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	0	ไม่มีเนื้อเรื่อง
คะแนน	1	มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบอื่น
คะแนน	2	มีองค์ประกอบครบถ้วนคือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

2. เนื้อหา

เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	0	เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด
คะแนน	1	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด
คะแนน	2	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน
คะแนน	3	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน
คะแนน	4	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน

3. ความคิดเชิงสร้างสรรค์

ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติข้อคิด หรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม คะแนนเต็ม 4 คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	0	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
คะแนน	1	มีแนวคิดแปลกใหม่
คะแนน	2	มีแนวคิดแปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
คะแนน	3	การนำเสนอน่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
คะแนน	4	การนำเสนอน่าสนใจ สอดแทรกคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

4. การใช้ภาษา

การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และลำดับความไม่วกวน คะแนนเต็ม 4 คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	0	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง
คะแนน	1	ใช้ภาษาถูกต้อง
คะแนน	2	ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน
คะแนน	3	ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน
คะแนน	4	ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ประกอบเหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน

5. อักษรวิธี

อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน เป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย คะแนนเต็ม 4 คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	0	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน 13 แห่ง
คะแนน	1	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 10 -12 แห่ง

คะแนน	2	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 7 - 9 แห่ง
คะแนน	3	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 4 - 6 แห่ง
คะแนน	4	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด 1-3 แห่ง

6. ความสะอาด

ความสะอาด หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของชิ้นงานโดยภาพรวม ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ คะแนนเต็ม 2 คะแนนมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน	0	ตัวอักษรอ่านยากหรือสกปรก
คะแนน	1	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด ขาดความเป็นระเบียบ
คะแนน	2	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ

จากการศึกษาเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความที่นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ โดยนำมาจัดกลุ่มเป็นองค์ประกอบร่วมของเกณฑ์ได้ดังตารางที่ 1 ต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความที่
นักวิชาการเสนอ

องค์ประกอบเกณฑ์การประเมิน งานเขียนเรียงความ	เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ	Jacobs (1981)	Gordon (1991)	Medsen (1983)	เปลื้อง ณ นคร (2514)	ประสิทธิ์ ภาพักษ์กวดม (2518)	ด้จรง วังศ์โศภ (2538)	วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา (2526)	สำนักทดสอบการศึกษา (2540)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2551)	รวม
ด้านเนื้อหา	1.การยกตัวอย่างหรือการขยายรายละเอียดสนับสนุน	/	/	-	-	/	-	-	/	/	5
	2.การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน/การนำเสนอ เนื้อหาสาระ/การนำเสนอข้อเท็จจริง	/	/	-	/	-	-	/	-	-	4
	3.รูปแบบเรียงความ ย่อหน้า องค์ประกอบของการ เขียน	-	-	-	/	/	-	-	/	/	4
	4.ความเกี่ยวข้องของเนื้อหากับชื่อเรื่องที่เขียน	/	-	-	-	-	-	-	/	/	3
	5.การสรุปแนวคิด/ข้อคิดหรือแนวปฏิบัติที่สำคัญ	-	-	-	-	-	/	/	-	/	3
	6.ความคิดสร้างสรรค์	-	-	-	-	-	/	-	-	/	2
	7.ใจความ	/	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ด้านการ เรียบเรียง	1.ความชัดเจน /จุดเน้นทางความคิดที่น่าสนใจ	/	-	-	/	-	/	/	/	/	6
	2.การเรียบเรียงลำดับความคิด/ถ้อยคำ	/	/	/	-	/	-	-	/	-	5
	3.ความต่อเนื่องสัมพันธ์/ลำดับความสมเหตุสมผล	/	-	-	-	-	/	-	/	-	3
	4.ความสละสลวย	/	-	-	-	-	-	/	-	-	2
	5.ความน่าสนใจ	-	-	-	-	-	/	/	-	-	2
	6.ความกะทัดรัด	/	-	-	-	-	-	-	-	-	1
ด้านการ ใช้ภาษา	1.การเลือกใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้อง/ตรงตาม ความหมาย	/	/	/	/	-	/	/	/	/	8
	2.ความชัดเจนในการสื่อความหมาย/ไม่กำกวม	/	-	-	-	-	-	-	-	/	2
	3.การใช้คำเชื่อมประโยคเชื่อมถูกต้อง	-	-	-	-	-	-	-	/	-	1
ด้านกลไก การเขียน	1.การใช้รูปประโยคในการเขียน	/	/	-	-	/	-	-	-	-	3
	2.ความสัมพันธ์ระหว่างคำในประโยค	/	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	3.การสะกดคำ/อักษรย่อ/สัญลักษณ์	-	-	/	-	/	-	/	/	/	5
	4.กฎไวยากรณ์	-	/	/	-	-	-	-	-	-	2
	5.ความรู้เกี่ยวกับเกณฑ์การเขียน	/	-	-	-	-	-	-	-	-	1
	6.เครื่องหมายวรรคตอน	-	-	/	/	-	-	-	/	/	4
	7.เว้นวรรคตอน	-	-	-	/	-	-	-	-	-	1
ด้านความ สะอาด	1.ลายมือ/ความเป็นระเบียบเรียบร้อย/ความสะอาด	/	-	-	-	/	-	/	/	/	5

จากตารางที่ 2.1 แสดงการศึกษาองค์ประกอบย่อยของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความที่นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญเสนอ พบว่า ในด้านเนื้อหา นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเรื่องการยกตัวอย่างหรือการขยายรายละเอียดสนับสนุน การมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่เขียน การนำเสนอเนื้อหาสาระ/การนำเสนอข้อเท็จจริง รูปแบบเรียงความ ย่อหน้า และองค์ประกอบของการเขียน ในด้านการเรียบเรียง นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเรื่อง ความชัดเจน/จุดเน้นทางความคิดที่น่าสนใจ การเรียบเรียงลำดับความคิด/ถ้อยคำ ในด้านการใช้ภาษา นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเรื่องการใช้ถ้อยคำสำนวน ภาษาที่ถูกต้อง ตรงตามความหมาย ในด้านกลไกการเขียน นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเรื่องการสะกดคำ การใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์ และเครื่องหมายวรรคตอน ส่วนในด้านความสะอาด นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญให้ความสำคัญกับเรื่องลายมือที่เขียน ความเป็นระเบียบเรียบร้อยและความสะอาด

2.5 วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ

การประเมินทักษะการเขียนเรียงความ เป็นการบ่งชี้ถึงความสามารถในการเขียนของผู้เรียนว่าอยู่ในระดับใด มีสิ่งใดที่คงต้องปรับปรุง แก้ไขหรือพัฒนาเพิ่มเติม ซึ่งทักษะการเขียนเรียงความนี้ สามารถพิจารณาได้จากการประเมินคุณภาพของเรียงความ ซึ่งสามารถตรวจให้คะแนนผลงานเขียนด้วยวิธีการที่แตกต่างกันออกไป โดยการเปรียบเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพงานเขียนให้มีลักษณะสอดคล้องกับลักษณะของงานเขียนที่ดี

Heaton (1990) ได้เสนอวิธีในการตรวจงานเขียนเรียงความ 3 วิธี ได้แก่

1. วิธีการตรวจแบบนับความผิดพลาดในการเขียน (error - count method) โดยการนับจำนวนครั้งที่เกิดความผิดพลาดในการเขียน แล้วนำไปคำนวณหาค่าออกจากคะแนนสูงสุดที่จะเป็นไปได้ในการเขียน วิธีการนี้ไม่ค่อยเป็นที่นิยม เนื่องจากมีข้อจำกัดในการนับข้อผิดพลาดที่เกิดจากการใช้ภาษาคนละระดับ และเป็นวิธีการที่บั่นทอนกำลังใจในการเขียน เพราะกลัวการถูกจับผิด

2. วิธีตรวจงานเขียนแบบวิเคราะห์ (analytic method) โดยการระบุให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับองค์ประกอบและรายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบที่ต้องการประเมินในงานเขียน ได้แก่ ความคล่อง หลักภาษา คำศัพท์ เนื้อหา หรือการสะกดคำ โดยให้นักเรียนเลือกให้คะแนนที่เหมาะสมและมีลักษณะสอดคล้อง ใกล้เคียงกับงานเขียนของตนเอง โดยพิจารณาให้คะแนนทีละ

ด้าน แต่ละด้านจะมีคะแนนเต็ม 5-6 คะแนน ทั้งนี้ครูผู้สอนอาจพิจารณาลดสัดส่วนคะแนนในบางองค์ประกอบตามความสำคัญก็ได้

3. วิธีการตรวจงานเขียนแบบอาศัยความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ (impression method) วิธีการตรวจนี้ต้องใช้ผู้ตรวจมากกว่า 1 คนในการอ่านงานเขียนอย่างรวดเร็วและให้คะแนนงานเขียนชิ้นนั้นตามความรู้สึกของตนเอง จากนั้นจึงรวมคะแนน เพื่อหาคะแนนรวมของงานเขียนชิ้นนั้น เหมาะสมที่จะใช้กับการตรวจงานเขียนจำนวนมาก แต่หากพบความไม่สอดคล้องของการให้คะแนนที่ชัดเจน ผู้ตรวจสามารถมาร่วมกันปรึกษาเพื่อหาเหตุผลและความถูกต้องในการให้คะแนน เพื่อให้คะแนนมีความน่าเชื่อถือ

Cooper (1977 อ้างถึงใน บังเอิญ สร้อยกล่อม, 2540) ได้กล่าวเกี่ยวกับวิธีการตรวจเรียงความ 3 วิธี ได้แก่

1. การตรวจเรียงความโดยใช้ความประทับใจของผู้ตรวจ (general impression marking) ในการตัดสินว่าผลงานเรียงความนี้ควรอยู่ในลำดับใด เมื่อเทียบกับผลงานของผู้เขียนคนอื่น ๆ ซึ่งผู้ตรวจจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนตนเองในการตรวจให้ชำนาญเพื่อให้เกิดความน่าเชื่อถือในการตรวจ

2. การตรวจเรียงความโดยใช้เรียงความที่คัดเลือกเป็นเกณฑ์ (essay scale) โดยการเลือกเรียงความจากหัวข้อเรื่องที่กำหนดไว้เพื่อเอาไว้เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาเทียบให้คะแนนเรียงความฉบับอื่นๆ นิยมใช้เกณฑ์ประกอบการประเมินผลเรียงความของสมาคมลอนดอนในการให้คะแนน (Cooper, 1977 อ้างถึงใน บังเอิญ สร้อยกล่อม, 2540) ดังนี้

1. การรับรู้ (realization) เกี่ยวกับความจริงใจ ความเป็นธรรมชาติและความน่าเชื่อถือผ่านผลงานเขียน

2. ความเข้าใจ (comprehension) ทั้งในลักษณะที่ผู้เขียนเข้าใจผู้อ่าน และในลักษณะที่ผู้เขียนสามารถทำให้ผู้อ่านเข้าใจและมีปฏิริยาสนองตอบในทิศทางที่ผู้เขียนสื่อความออกไป

3. การเรียบเรียงเรื่องราว (organization) ที่ผู้เขียนสามารถร้อยเรียงเรื่องราวได้อย่างสมบูรณ์ เชื่อมโยงและมีเหตุผล

4. ความละเอียดของข้อมูล (density of information) ที่นำมาเขียน รวมพิจารณาไปถึงความเป็นเอกภาพของข้อมูลที่นำมาเขียนด้วย

5. การควบคุมการเขียน (control of written language) ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาและศิลปภาษาในการสร้างสรรค์งานเขียน

3. การตรวจเรียงความโดยใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบเรียงความกับเกณฑ์การประเมิน (analytic scale) ที่ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะสำคัญต่างๆของงานเขียนไว้ เช่น ความคิด การใช้ภาษา ลายมือ การเรียบเรียงข้อความ เป็นต้น โดยจัดแยกอันดับการให้คะแนนเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ สูง กลางและต่ำ โดยแต่ละกลุ่มจะมีคำอธิบายลักษณะของผลงานอย่างละเอียด

Cross (1991) ได้เสนอวิธีการตรวจให้คะแนนงานเขียนไว้ 4 วิธี สรุปได้ดังนี้

1. การตรวจโดยใช้ใบแสดงรายการ (task checklists) โดยผู้ตรวจจะเป็นผู้สร้างใบรายการตรวจสอบขึ้นมาสำหรับใช้ประกอบการตรวจงานเขียน โดยการตั้งคำถามให้ผู้ตรวจตอบคำถามตอบว่าใช่หรือไม่ใช่ครบทุกประเด็นคำถาม

2. การตรวจโดยใช้ตารางตรวจให้คะแนน (marking grids) โดยผู้ตรวจจะแบ่งการให้คะแนนออกเป็นด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการใช้คำศัพท์และการสะกดคำ ด้านโครงสร้างประโยค ด้านความต่อเนื่องราบรื่นของเรื่อง ด้านความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่อง เป็นต้น แต่ละด้านจะมีตารางให้ผู้ตรวจพิจารณาให้คะแนนจากคะแนนเต็ม 5 ซึ่งผู้เรียนแต่ละคนอาจได้รับคะแนนในแต่ละด้านแตกต่างกันไปตามคุณลักษณะของผลงาน ตารางการตรวจให้คะแนนอาจมีลักษณะดังนี้

คะแนน	1	2	3	4	5
ด้านการใช้คำศัพท์และการสะกดคำ					
ด้านโครงสร้างประโยค					
ด้านความต่อเนื่องราบรื่นของเรื่อง					
ด้านความสมบูรณ์ของเนื้อเรื่อง					

3. การตรวจโดยการให้น้ำหนักคะแนน (weighting) โดยผู้ตรวจจะพิจารณาให้น้ำหนักคะแนนในแต่ละด้านที่ประเมินตามความสำคัญ

4. การตรวจโดยใช้ความรู้สึกของผู้ตรวจเป็นเกณฑ์ (impressionistic marking) วิธีการตรวจนี้ง่ายและมีประสิทธิภาพ ทำได้โดยการที่ผู้ตรวจอ่านงานเขียนทุกฉบับครั้งแรกอย่างคร่าวๆ เพื่อตรวจพิจารณาความสมบูรณ์ของเนื้อหา อ่านทุกฉบับอย่างคร่าวๆ ครั้งที่สองเพื่อดูระดับความยากง่ายในการอ่านเรื่องที่เขียนและตรวจสอบข้อผิดพลาดของงานเขียน จากนั้นจึงพิจารณาแยกกองงานเขียนออกเป็นกลุ่ม ตามระดับคุณภาพของผลงานตั้งแต่ระดับดีไปจนถึงงานที่ต้องปรับปรุง

Cadiz (1987 อ้างถึงใน ลูอิติร์ตัน สุวรรณสม, 2544) ได้เสนอแบบประเมินการตรวจให้คะแนนงานเขียนสำหรับนักเรียนต่างชาติ โดยพิจารณาองค์ประกอบของความสามารถในการ

คะแนนเต็ม 100 คะแนน

1. ไวยากรณ์ 25 คะแนน ได้.....
2. เครื่องหมายวรรคตอน เต็ม 25 คะแนน ได้.....
3. เนื้อหา เต็ม 25 คะแนน ได้.....
4. คำโครงเรื่องที่เสนอ เต็ม 25 คะแนน ได้.....

สำหรับงานเขียนที่เป็นย่อหน้าสั้นๆ Cadiz ได้เสนอรูปแบบการประเมินอีกรูปแบบหนึ่งไว้ โดยประเมินองค์ประกอบความสามารถ 5 ประการเช่นเดียวกัน แต่แบ่งคะแนนออกเป็น 5 ระดับคะแนน โดยให้คะแนนดังนี้ หากงานเขียนมีความสมบูรณ์ ไม่มีความบกพร่องด้านใดด้านหนึ่งหรือมีจุดบกพร่องเพียง 1 ด้าน จะได้คะแนนระดับ A ถ้ามีจุดบกพร่อง 2 ด้านจะได้ B เป็นต้น

รูปแบบการประเมินงานเขียนที่เป็นย่อหน้าสั้นๆ ของ Cadiz มีลักษณะดังนี้
การประเมินงานเขียนที่เป็นย่อหน้าสั้นๆ ระดับคะแนน 1-5

5 = 90 = A	ไม่มีความบกพร่องเลย หรือมีความบกพร่อง 1 ด้าน
4 = 80 = B	มีความบกพร่อง 2 ด้าน
3 = 70 = C	มีความบกพร่อง 3 ด้าน
2 = 60 = D	มีความบกพร่อง 4 ด้าน
1 = 50 = F	มีความบกพร่องทุกด้าน

Rebacca (1977) ได้เสนอวิธีการตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความไว้ 3 วิธี ได้แก่

1. วิธีการประเมินส่วนประกอบเฉพาะ (rating specific elements) วิธีการนี้ผู้สอนจะบอกให้ผู้เรียนทราบว่าจะมีการประเมินส่วนประกอบย่อยๆ ตัวอย่างเช่น การเขียนเรียงความที่ใช้คำศัพท์เป็นฐาน (vocabulary-based composition) ซึ่งครูผู้สอนจะเป็นผู้กำหนดคำศัพท์สำหรับการเขียนให้ผู้เรียน 10 คำโดยผู้เรียนจะได้คะแนน 1 คะแนนสำหรับแต่ละคำที่ใช้ได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ ครูผู้สอนยังประเมินงานเขียนเรียงความทั้งเรื่องโดยการประเมินระดับของผลงานเป็นดีเด่น พอใช้ หรือควรปรับปรุงพร้อมมีการระบุข้อบกพร่องให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไขด้วย

2. วิธีการใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้สอนเตรียมขึ้น (teacher prepared rating scale) วิธีการนี้ผู้สอนจะกำหนดด้านที่จะตรวจพิจารณาให้คะแนนเรียงความ โดยบอกให้ผู้เรียนทราบเกี่ยวกับระบบการตรวจให้คะแนนก่อนที่จะให้ผู้เรียนเขียนเรียงความ เพื่อให้ผู้เรียนทราบว่าควรให้ความสนใจในประเด็นใดของการเขียนเรียงความ

3. วิธีการใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่ผู้เรียนเตรียมขึ้น (student prepared rating scale) วิธีการนี้ใช้เวลา 2 วันโดยวันแรกครูผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 4-5 คน ให้แต่ละกลุ่มแต่งเรียงความจากหัวข้อที่ผู้สอนกำหนด โดยผู้สอนจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือ เช่น ช่วยตอบคำถามและตรวจสอบแก้ไข เมื่อเสร็จสิ้นให้ผู้เรียนในแต่ละกลุ่มที่ลายมือดี คัดลอกเรียงความของกลุ่มตนเองไว้ วันที่ 2 ผู้สอนจะแจกสำเนาเรียงความที่เขียนในวันแรกให้ผู้เรียนที่มีการจัดกลุ่มในลักษณะใหม่ จากนั้นให้ผู้เรียนจัดลำดับผลงานเรียงความตามความชอบ เพื่อเปรียบเทียบงานเขียนเรียงความที่อยู่ในอันดับต้นและอันดับสุดท้ายเพื่อพิจารณาว่ามืองค์ประกอบใดที่ทำให้ผลงานมีอันดับที่แตกต่างกัน จากนั้นนำมาสร้างมาตราส่วนประเมินค่าร่วมกัน จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมกันใช้มาตราส่วนประเมินค่าที่สร้างขึ้นประเมินงานเขียนเรียงความ หากมาตราส่วนที่พัฒนาขึ้นมีความตรง เรียงความที่อยู่ในอันดับต้นควรมีคะแนนที่ได้จากมาตราส่วนประเมินค่าควรมีค่ามากกว่าเรียงความที่อยู่ในอันดับท้ายๆ

กล่าวโดยสรุป การตรวจประเมินให้คะแนนงานเขียนเรียงความสามารถกระทำได้ในหลากหลายวิธี ซึ่งแต่ละวิธีต่างก็มีข้อดีและข้อด้อยแตกต่างกันไป ผู้ตรวจสามารถพิจารณาเลือกใช้วิธีการตรวจได้ตามความเหมาะสม เพื่อให้ผลการตรวจให้คะแนนมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำผลการตรวจไปใช้ประโยชน์ในการให้ผลป้อนกลับแก่ผู้เรียนเพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพของงานเขียนให้ดีขึ้นต่อไป

ตอนที่ 3 การวัดพัฒนาการ

3.1 ความหมายของคะแนนพัฒนาการ

สมถวิล วิจิตรวรรณ (2543) กล่าวว่า คะแนนพัฒนาการเป็นคะแนนที่ได้จากผลต่างระหว่างคะแนนหลังเรียนกับคะแนนก่อนเรียนที่ได้จากการวัดหลายครั้ง

อวยพร เรื่องตระกูล (2544) กล่าวว่า คะแนนพัฒนาการ หมายถึง คะแนนการเปลี่ยนแปลงที่แสดงถึงพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนหลังจากที่ได้รับการเรียนการสอน

นิอร ไชยพรพัฒนา (2549) กล่าวว่า คะแนนพัฒนาการ (growth score) หมายถึง ปริมาณที่ได้จากการเปรียบเทียบผลการวัดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป โดยมีการเรียกชื่อที่แตกต่างกันไป เช่น คะแนนเพิ่ม (gain score) เป็นชื่อที่ใช้เรียกคะแนนของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการวัดก่อนและหลังการเรียนรู้

กล่าวโดยสรุปได้ว่า คะแนนพัฒนาการ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการวัดตั้งแต่ 2 ครั้งขึ้นไป ที่แสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนที่เกิดขึ้นหลังจากที่ได้รับการเรียนการสอน

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการ

แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการได้เริ่มต้นจากการศึกษาของ Thorndike และ Thomson ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1942 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (Thomson, 1942; Thorndike, 1942; ประสิทธิ์ ไชยกาล, 2539 อ้างถึงใน ศุภลักษณ์ ใจแสงทรัพย์, 2547) นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้แบ่งวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นการวัดคะแนนพัฒนาการที่มีการวัด 2 ครั้ง ใช้สถิติที่ไม่ยุ่งยาก ซึ่งเรียกว่าเป็นวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแบบดั้งเดิม และกลุ่มที่ 2 เป็นการวัดคะแนนพัฒนาการที่มีการวัดมากกว่า 2 ครั้งขึ้นไป และใช้โมเดลต่างๆ เช่น โมเดล ลิสเรล โมเดลเชิงเส้นระดับลดหลั่นลงมาประมาณค่าคะแนนพัฒนาการและเรียกว่าเป็นวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแนวใหม่

แนวคิดวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแบบดั้งเดิม

วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแบบดั้งเดิมเป็นการวัดคะแนนพัฒนาการที่มีการวัด 2 ครั้ง นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้สรุปการวัดคะแนนพัฒนาการแบบดั้งเดิมเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ การวัดคะแนนเพิ่ม (gain scores) หรือคะแนนผลต่าง (difference scores) หรือคะแนนความเปลี่ยนแปลง (change scores) กลุ่มที่สองคือการวัดคะแนนส่วนเหลือหรือคะแนนเศษเหลือ (residual score) กลุ่มที่สามคือ การวัดคะแนนเพิ่มสัมพัทธ์ (relative gain score) และกลุ่มที่ดีที่สุด ได้แก่ การวัดคะแนนเพิ่มมาตรฐาน (standardized measure of change)

แนวคิดวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแนวใหม่

วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแนวใหม่ เป็นการวัดพัฒนาการซ้ำมากกว่า 2 ครั้ง นงลักษณ์ วิรัชชัย (2542) ได้แบ่งวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการแนวใหม่นี้ออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มแรกเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยตัวอย่างทุกหน่วยในกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ การวัดพัฒนาการโดยใช้โมเดลการวิเคราะห์องค์ประกอบระยะยาว (longitudinal factor analysis model) การวัดพัฒนาการโดยใช้โมเดลโค้งพัฒนาการ (latent growth curve) การวัดพัฒนาการโดยใช้โมเดลเชิงเส้นลดระดับลดหลั่น (hierarchical linear model) กลุ่มที่สองเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากหน่วยตัวอย่างหน่วยเดียว เก็บข้อมูลในเชิงอนุกรมเวลา ได้แก่ การวิเคราะห์ลำดับการวิเคราะห์อนุกรมเวลา และการสร้างโมเดลพลวัตหรือการวิเคราะห์กระบวนการ

การวัดคะแนนพัฒนาการอันแสดงให้เห็นถึงการเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนหลังจากที่ได้รับ การเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้ในสถานศึกษา ควรเป็นการวัดที่มีความตรง แปล ความหมายง่ายและไม่ซับซ้อนมากนัก ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการศึกษาพัฒนาการของผู้เรียน

จากการศึกษางานวิจัยของอวยพร เรื่องตระกูล (2544) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์กับวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการอื่นๆ อีก 5 วิธี พบว่า วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์มีจุดเด่นกว่าวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการอื่นๆ ดังนี้ คือ 1. มีความตรงตามเกณฑ์สัมพัทธ์สูงมาก 2. ลักษณะการแจกแจงใกล้เคียงกับวิธีเกณฑ์มากที่สุด 3. ประมาณค่าง่ายมาก 4. มีความคลาดเคลื่อนต่ำ 5. ไม่มีอิทธิพลเพดาน 6. แปลความหมายได้ง่าย และ 7. เปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการกันได้ในระหว่างกลุ่ม

สำหรับจุดอ่อนของวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์นี้ คือ ไม่สามารถประมาณค่าคะแนนพัฒนาการของผู้สอบที่ได้คะแนนเต็มตั้งแต่การสอบก่อนเรียน

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงสนใจเลือกใช้วิธีการวัดคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ เนื่องจากเป็นวิธีการคิดคะแนนพัฒนาการที่คำนวณง่าย น่าเชื่อถือ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) มีความตรง ไม่มีอิทธิพลเพดานและสะดวกและในการแปลความหมาย (อวยพร เรื่องตระกูล, 2544)

การคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ เสนอโดยศิริชัย กาญจนวาสี (Kanjawanasee, 1989 อ้างถึงในอรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2537; อวยพร เรื่องตระกูล, 2544; กมลวรรณ ตังธนกานนท์, 2547; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) มีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$S = 100 (Y-X) / (F-X)$$

โดยที่

- S หมายถึง คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ของผู้เรียน
- X หมายถึง คะแนนผลการวัดครั้งก่อน
- Y หมายถึง คะแนนผลการวัดครั้งหลัง
- F หมายถึง คะแนนเต็ม

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างการประเมินตนเองกับพัฒนาการ

การประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่มีบทบาทสำคัญให้บุคคลพิจารณา คิดคำนึง รับรู้ และตัดสินใจเกี่ยวกับคุณภาพของความสามารถ ผลงานหรือชิ้นงานที่ตนเองสร้างสรรค์ขึ้น โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินที่ได้รับ ทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง มีการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนรู้ การดำเนินงาน สร้างชิ้นงานหรือผลสัมฤทธิ์ของตนเอง

Miller (2009) ได้กล่าวว่า การประเมินตนเองของผู้เรียนและการติดตามการประเมินตนเองโดยครูผู้สอนนั้น เป็นกระบวนการที่มีประโยชน์อย่างยิ่งในการช่วยเหลือนักเรียนในประเด็นต่อไปนี้

1. ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอนได้ดียิ่งขึ้น
2. ช่วยให้ผู้เรียนตระหนักถึงความก้าวหน้าในการทำตามเป้าหมายการเรียนรู้
3. ช่วยให้ผู้เรียนสามารถวินิจฉัยจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการประเมินตนเอง

การให้ผู้เรียนได้มีโอกาสประเมินตนเองระหว่างการเรียนการสอนหรือการทำกิจกรรมใดๆ จะเป็นประโยชน์ยิ่งทั้งต่อตัวผู้เรียนและผู้สอน เพราะทั้งตัวผู้เรียนและครูผู้สอนจะได้รับทราบข้อมูลจากการวินิจฉัยที่เป็นการสะท้อนสภาพการเรียนรู้ จุดเด่นและจุดด้อยของตนเอง ซึ่งตัวผู้เรียนและครูผู้สอนสามารถนำผลการประเมินและสะท้อนตนเองดังกล่าว มาร่วมกันส่งเสริมจุดเด่นของผู้เรียน และปรับปรุงพัฒนาข้อบกพร่อง เพื่อไม่ให้เกิดข้อผิดพลาดในลักษณะเดิมขึ้นอีก เมื่อข้อผิดพลาดทางการเรียนรู้หรือข้อผิดพลาดในการสร้างสรรค์ผลงานลดลง ผู้เรียนก็จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นตามลำดับ ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเองทั้งในและต่างประเทศ พบว่าผู้ที่ศึกษาส่วนใหญ่จะศึกษาเกี่ยวกับผลของการประเมินตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนบางงานวิจัยได้ทำการศึกษาพิจารณาเปรียบเทียบผลของการประเมินตนเองกับผลของการประเมินโดยครูและเพื่อน โดยงานวิจัยที่ศึกษาผลของการให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองในช่วงเวลาหนึ่งๆ เพื่อหาพัฒนาการทางการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้นยังคงพบได้น้อย ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าการให้ผู้เรียนได้ประเมินตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน ในช่วงระยะเวลาที่กำหนดจะทำให้ผู้เรียนแต่ละ ระดับความสามารถทางการเรียนรู้มีพัฒนาการเกิดขึ้นแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ตอนที่ 4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเอง

Fontana และ Fernandez (1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการประเมินตนเองที่มีต่อการพัฒนาความสามารถทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียนที่มีอายุ 8 ถึง 14 ปี พบว่า การประเมินตนเองเป็นส่วนหนึ่งในการควบคุมการเรียนรู้ของนักเรียน และส่งผลทางบวกอย่างสูงต่อความสามารถทางคณิตศาสตร์ของผู้เรียน

Andrade และ Boulay (2003) ได้ศึกษาผลของเพศและการประเมินตนเองแบบอิงเกณฑ์ที่บรรยายระดับคุณภาพของงาน (scoring rubric) ที่มีต่อการเรียนรู้การเขียน พบว่าการประเมินตนเองมีความสัมพันธ์ทางบวกกับคุณภาพของงานเขียน โดยเฉพาะกับนักเรียนหญิง

ยูพา เวียงมกล (2541) ได้ศึกษาผลของการประเมินตนเองโดยใช้แฟ้มสะสมงานที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเอง ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยจัดให้นักเรียนได้ประเมินผลงานและสะท้อนความรู้สึกที่มีต่อผลงานของตนเอง เปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ครูและนักเรียนร่วมกันสร้าง จากนั้นนำเสนอผลเป็นรายบุคคล แล้วครูจะให้ความคิดเห็นต่อการประเมินผลงานของนักเรียน พบว่า หลังการทดลองกลุ่มนักเรียนที่ได้ประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยของความเชื่อมั่นในตนเองสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่ได้ประเมินตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และกลุ่มนักเรียนที่ได้ประเมินตนเองมีค่าเฉลี่ยของความเชื่อมั่นในตนเองหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภัทราพรธน สุขประชา (2540) ที่ได้ทำการศึกษาผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครูที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า

1. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง กลุ่มที่ประเมินผลงานโดยตนเอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลงานโดยครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2. นักเรียนที่มีระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ กลุ่มที่ประเมินผลงานโดยตนเอง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และการรับรู้ความสามารถของตนเอง สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินผลงานโดยครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่กลุ่มที่ประเมินผลงานโดยตนเองมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับการประเมินโดยครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และรูปแบบการประเมินผลงานของนักเรียนไม่ส่งผลร่วมกันต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการรับรู้ความสามารถของตนเอง และผลสัมฤทธิ์

วิไล อาชวาทภรณ์ (2531) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการประเมินตนเองกับผลของการใช้การเสริมแรงทางบวก ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมกาตั้งใจเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า

1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะประเมินตนเองในห้องเรียน สูงกว่าระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะติดตามผล สูงกว่าระยะเส้นฐานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะประเมินตนเองในห้องเรียน และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
4. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะทดลองสูง กว่าระยะเส้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะติดตามผล สูงกว่าระยะเส้นฐาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะทดลอง และระยะติดตามผล ไม่แตกต่างกัน
7. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเอง และนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวกมีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะทดลองไม่แตกต่างกัน
8. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเองและนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในระยะติดตามผลไม่แตกต่างกัน
9. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกการประเมินตนเองและนักเรียนกลุ่มที่ได้รับการเสริมแรงทางบวก มีพฤติกรรมการตั้งใจเรียนสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุม ทั้งในระยะทดลองและระยะติดตามผล อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สิริพรรณ พรหมโกสุม (2537) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผลของการประเมินตนเองที่มีต่อความสนใจในกิจกรรมและผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยให้นักเรียนในกลุ่มทดลองได้เลือกเกณฑ์การประเมินความสามารถในการทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ด้วยตนเอง จากนั้นจึงทำแบบฝึกหัด ตรวจนับคะแนนและเปรียบเทียบคะแนนที่ได้กับเกณฑ์ที่เลือกไว้พร้อมให้ผลป้อนกลับแก่ตนเอง พบว่า กลุ่มนักเรียนที่มีการประเมินตนเองมีความสนใจในกิจกรรมสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีการประเมินตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ กลุ่มนักเรียนที่มีการประเมินตนเองมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์สูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่ไม่มีการประเมินตนเอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทักษะการเขียนเรียงความ

Andrade และ Mycek (2010) ได้ศึกษาผลของการประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเอง โดยเทียบกับเกณฑ์การให้คะแนนที่ระบุหรือกำหนดลักษณะเป็นระดับคุณภาพของผลงาน (rubric-referenced self-assessment) ที่มีต่อคะแนนงานเขียนของนักเรียนระดับเกรด 4 - 7 โดยศึกษาผ่านตัวแปร เพศ ระดับชั้นของผู้เรียน เวลาที่ใช้ในการเขียน และผลสัมฤทธิ์ในวิชาเรียน ภาษาอังกฤษที่ผ่านมา พบว่าเวลาที่ใช้ในการสร้างงานเขียนจะแตกต่างกันไปตามระดับชั้น โดยเวลาที่ใช้ในการสร้างงานเขียนสัมพันธ์กับคะแนนงานเขียนอย่างไม่มีนัยสำคัญ นักเรียนหญิงมีแนวโน้มที่จะได้คะแนนงานเขียนมากกว่านักเรียนชายอย่างไม่มีนัยสำคัญ และพบว่าการใช้เกณฑ์การให้คะแนนที่ระบุหรือกำหนดลักษณะเป็นระดับคุณภาพของผลงานประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเอง มีผลต่อการสร้างงานเขียนที่มีประสิทธิภาพมากขึ้นของนักเรียน

วิรุฬห์เกียรติ์ คงกลาง (2539) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการทบทวนและการตรวจแก้ งานเขียนภาษาอังกฤษของตนเองและของเพื่อนที่มีต่อความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ทบทวน และตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของตนเองและเพื่อน คิดเป็นร้อยละจากค่ามัชฌิมเลขคณิต เท่ากับ 66.87 และ 69.84 ซึ่งอยู่เกณฑ์ปานกลางตามเกณฑ์การประเมินผลการเรียนของ กระทรวงศึกษาธิการ และความสามารถในการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 กลุ่มที่ ทบทวนและตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของเพื่อนสูงกว่ากลุ่มที่ทบทวนและตรวจแก้งานเขียน ภาษาอังกฤษของตนเองที่ระดับความมีนัยสำคัญ .05

รุ่งทิพย์ วัฒนเสน (2543) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลความสามารถในการเขียนความเรียง ภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนโดยครู เพื่อนและตนเอง พบว่า

1. ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มที่ ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนโดยเพื่อน มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด รองลงมาคือกลุ่มที่ได้รับการตรวจแก้ไข งานเขียนโดยครูและตรวจด้วยตนเอง ตามลำดับ ซึ่งทั้ง 3 กลุ่ม มีความสามารถในการเขียนความ เรียงภาษาไทยอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไข งานเขียนโดยเพื่อน สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยตนเอง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05

3. ความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนโดยครูกับนักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนโดยเพื่อน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถในการเขียนความเรียงของนักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียน โดยครูกับนักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยตนเอง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เช่นเดียวกัน

เด่นดาว ชลวิทย์ (2543) ที่ได้ศึกษาผลของการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีการสามวิธี ได้แก่ วิธีชี้แนะ วิธีเขียนคำวิจารณ์ไว้ด้านข้างหรือตอนท้าย และวิธีแก้ไขพร้อมเขียนสิ่งที่ถูกให้ ที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยและเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า

1. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีต่างกัน 3 วิธี มีคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยหลังการทดลองสูงกว่าคะแนนความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยก่อนการทดลอง

2. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติทางบวกต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนแต่ละวิธี

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะและวิธีเขียนคำวิจารณ์ไว้ด้านข้างหรือตอนท้าย มีคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะและวิธีเขียนคำวิจารณ์ไว้ด้านข้างหรือตอนท้าย มีคะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความภาษาไทยสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีแก้ไขพร้อมเขียนสิ่งที่ถูกให้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะสูงกว่าเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีเขียนคำวิจารณ์ไว้ด้านข้างหรือตอนท้าย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีชี้แนะไม่สูงกว่าเจตคติต่อการตรวจแก้ไขพร้อมเขียนสิ่งที่ถูกให้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

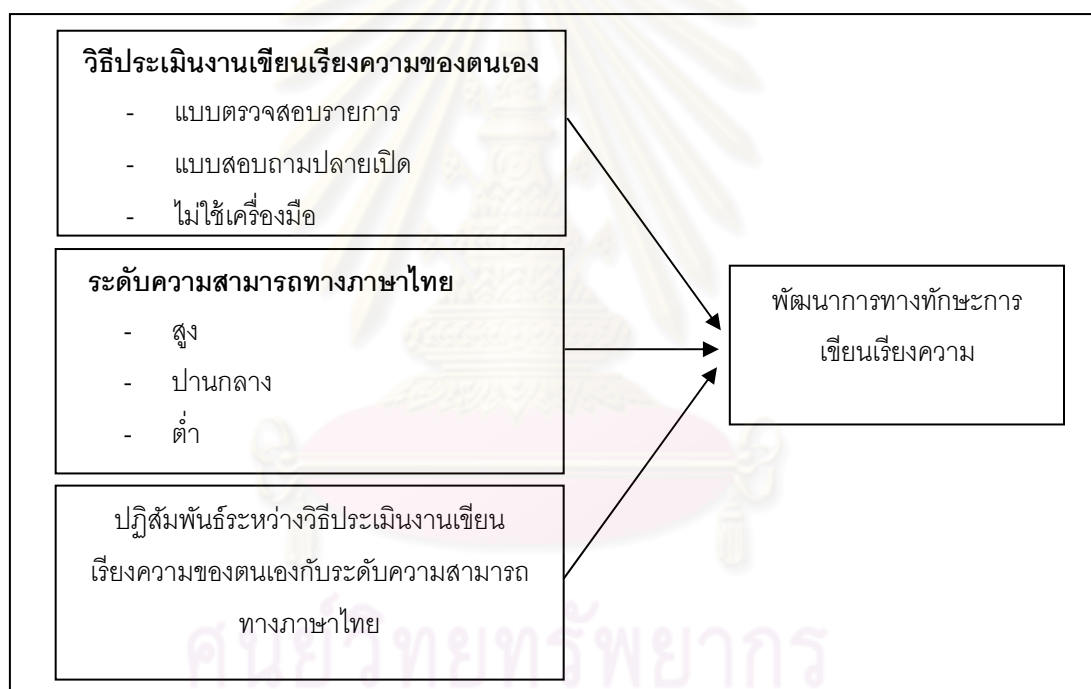
7. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีเขียนคำวิจารณ์ไว้ด้านข้างหรือตอนท้ายและเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีแก้ไขพร้อมเขียนสิ่งที่ถูกให้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินตนเองและทักษะการเขียนเรียงความ พบว่า การประเมินทบทวนและการตรวจแก้ไขงานเขียนของตนเอง ตลอดจนวิธีการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความและระดับความสามารถของผู้เรียน มีความสัมพันธ์กับการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียน พบว่าทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้สรุปเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อแสดงถึงผลของการใช้วิธีการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความและระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียน แสดงดังแผนภาพที่ 2.3

แผนภาพที่ 2.3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด และ 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ซึ่งมี รายละเอียดในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยกึ่งทดลอง (quasi - experimental designs) แบบมีการทดสอบก่อนและหลังการจัดกระทำและมีกลุ่มควบคุม (pretest-posttest control-group design) โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยการสุ่มอย่างง่าย ดังแสดงในแผนภาพการทดลอง ต่อไปนี้

แบบแผนการวิจัย

E_1	O_1	X_a	O_2	X_a	O_3	X_a	O_4
E_2	O_1	X_a	O_2	X_a	O_3	X_a	O_4
E_3	O_1	X_a	O_2	X_a	O_3	X_a	O_4
E_4	O_1	X_b	O_2	X_b	O_3	X_b	O_4
E_5	O_1	X_b	O_2	X_b	O_3	X_b	O_4
E_6	O_1	X_b	O_2	X_b	O_3	X_b	O_4
C_1	O_1	X_c	O_2	X_c	O_3	X_c	O_4
C_2	O_1	X_c	O_2	X_c	O_3	X_c	O_4
C_3	O_1	X_c	O_2	X_c	O_3	X_c	O_4

แผนภาพ 3.1 แผนภาพการทดลอง

- เมื่อ E₁ หมายถึง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ
- E₂ หมายถึง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 2 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ
- E₃ หมายถึง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 3 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ
- E₄ หมายถึง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 4 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด
- E₅ หมายถึง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 5 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด
- E₆ หมายถึง กลุ่มทดลองกลุ่มที่ 6 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด
- C₁ หมายถึง กลุ่มควบคุมกลุ่มที่ 1 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ
- C₂ หมายถึง กลุ่มควบคุมกลุ่มที่ 2 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ
- C₃ หมายถึง กลุ่มควบคุมกลุ่มที่ 3 นักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ
- X_a หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนเขียนเรียงความฉบับร่างและประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเครื่องมือ แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน มาแก้ไขและพัฒนางานเขียนของตนให้เป็นเรียงความฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งครูผู้สอน

- X₀ หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนเขียนเรียงความฉบับร่างและประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open-end questionnaire) เป็นเครื่องมือแล้วนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน มาแก้ไขและพัฒนางานเขียนของตนให้เป็นเรียงความฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งครูผู้สอน
- X_c หมายถึง การทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียน โดยผู้เรียนเขียนเรียงความฉบับร่างและประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือใดๆ ในการประเมิน แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการประเมิน มาแก้ไขและพัฒนางานเขียนของตนให้เป็นเรียงความฉบับสมบูรณ์
- O₁ หมายถึง ครูประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของผู้เรียนครั้งที่ 1 (pretest) โดยผู้เรียนเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง แล้วพัฒนางานเขียนฉบับร่างนั้นมาเป็นเรียงความฉบับสมบูรณ์ เพื่อส่งครูผู้สอน โดยไม่มีการตรวจประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเอง
- O₂ หมายถึง ครูประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 2 หลังจากที่คุณเรียนประเมินและปรับแก้งานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 1
- O₃ หมายถึง ครูประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 3 หลังจากที่คุณเรียนประเมินและปรับแก้งานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 2
- O₄ หมายถึง ครูประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 4 หลังจากที่คุณเรียนประเมินและปรับแก้งานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 3

จากแบบแผนการวิจัย พบว่า ในการวิจัยครั้งนี้ มีการแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 9 กลุ่มที่แตกต่างกันทั้งหมด ซึ่งแบ่งตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองและระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียน การให้ผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เป็นวิธีที่ผู้วิจัยใช้ในกลุ่มทดลอง ส่วนในกลุ่มควบคุมจะให้ผู้เรียนพิจารณาและประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ ซึ่งเป็นวิธีการปกติ

ทั่วไปที่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ และจากแบบแผนการทดลองดังกล่าว ผู้วิจัยจึงได้ระบุเกณฑ์การพิจารณาโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่าง การสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยและระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยมีเกณฑ์ในการพิจารณาโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ
2. เป็นโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนการสอนระดับประถมศึกษาแบบสหศึกษา
3. เป็นโรงเรียนที่มีความต้องการพัฒนาทักษะทางการเขียนเรียงความของนักเรียน และไม่เคยมีการจัดให้นักเรียนประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองมาก่อน
4. เป็นโรงเรียนที่ผู้บริหารและครูมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการบริการจัดการ อำนวยความสะดวก เห็นความสำคัญของการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนและอนุญาตให้ผู้วิจัยดำเนินการทดลองได้

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขจรโรจนวิทยาที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และ 2 กลุ่มละ 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน

การสุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยดำเนินการควบคุมการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุมมีระดับความสามารถทางภาษาไทยไม่แตกต่างกัน เพื่อให้เกิดความเท่าเทียมและเป็นการลดความแปรปรวนอันเนื่องมาจากความคลาดเคลื่อนให้น้อยที่สุด ดังนี้

1. ผู้วิจัยพิจารณาแยกกลุ่มนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2553 ในโรงเรียนขจรโรจนวิทยาตามเกณฑ์การพิจารณา ต่อไปนี้

กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ได้แก่ นักเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) คะแนนสอบรายจุดประสงค์ จำนวน 3 ครั้งและคะแนนสอบภาคความรู้กลุ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป

กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลาง ได้แก่ นักเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) คะแนนสอบรายจุดประสงค์ จำนวน 3 ครั้งและคะแนนสอบภาคความรู้กลุ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาไทย ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ระหว่างร้อยละ 65 – 79

กลุ่มที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ ได้แก่ นักเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) คะแนนสอบรายจุดประสงค์ จำนวน 3 ครั้งและคะแนนสอบภาคความรู้กลุ่มทักษะการเรียนรู้ภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 ต่ำกว่าร้อยละ 65

2. ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละกลุ่มระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับความสามารถละ 10 คน รวม 30 คน ด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) โดยการจับสลาก จากนั้นจึงพิจารณาคัดเลือกนักเรียนที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ของคะแนนสอบรายจุดประสงค์ จำนวน 3 ครั้งและคะแนนสอบภาคความรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2553 เท่ากันหรือใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการสุ่มมากที่สุด ด้วยวิธีการจับคู่ (match by pair) จนได้กลุ่มตัวอย่างครบ 3 กลุ่มที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยเท่าเทียมกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ค่าเฉลี่ยคะแนนแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กลุ่ม	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2	กลุ่มควบคุม
สูง	83.74	83.74	83.74
ปานกลาง	71.52	71.52	71.52
ต่ำ	55.00	55.08	55.05

3. ผู้วิจัยดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างที่ได้มา 3 กลุ่ม เข้าเป็นกลุ่มทดลองที่ 1, 2 และกลุ่มควบคุมด้วยวิธีสุ่มอย่างง่ายโดยการจับสลาก

เพื่อลดความแปรปรวนจากความคลาดเคลื่อนในการทดลอง ผู้วิจัยจึงทำการตรวจสอบว่าการสุ่มกลุ่มตัวอย่างทำให้ได้ผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถที่จะประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกันมีระดับความสามารถทางภาษาไทยไม่แตกต่างกัน โดยการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการทดสอบ พบว่า ผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุมที่จะใช้วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองที่แตกต่างกัน มีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่มและกลุ่มควบคุม

ระดับความสามารถ	Source	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
สูง	Between Groups	5.356	2	2.678	0.856	0.436
	Within Groups	84.520	27	3.130		
	Total	89.877	29			
ปานกลาง	Between Groups	0.342	2	0.171	0.038	0.963
	Within Groups	120.997	27	4.481		
	Total	121.339	29			
ต่ำ	Between Groups	2.026	2	1.013	0.315	0.733
	Within Groups	86.968	27	3.221		
	Total	88.994	29			

และเพื่อให้ความแปรปรวนที่เกิดจากระดับความสามารถทางภาษาไทยที่เป็นตัวแปรอิสระในการทดลองมีค่ามากที่สุด ผู้วิจัยจึงได้ทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำ โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการทดสอบ พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำมีคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อทำการทดสอบรายคู่ภายหลัง พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงมีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) สูงกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางมีคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) สูงกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 ผลการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับสูง ปานกลางและต่ำ

Source	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
Between Groups	179.080	2	89.540	25.948**	0.000
Within Groups	300.211	87	3.451		
Total	479.291	89			

Levene' s Test of Homogeneity of Variences: F= 1.064, df1=2, df2=87, p= .350

แสดงว่าไม่มีการฝ่าฝืนข้อตกลงเบื้องต้นของ ANOVA

Bonferroni	Mean Difference	Sig
สูง-ต่ำ	3.446**	0.000
สูง-ปานกลาง	1.504**	0.007
ปานกลาง-ต่ำ	1.942**	0.000

** p< .01

เมื่อดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างตามขั้นตอนดังกล่าวแล้ว จะได้กลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่มย่อย ดังนี้

1. กลุ่มทดลองที่ 1 จำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับสูง 10 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 10 คน ซึ่งจะได้ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ

2. กลุ่มทดลองที่ 2 จำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับสูง 10 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 10 คน ซึ่งจะได้ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด

3. กลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับสูง 10 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 10 คน ซึ่งจะได้ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย (1) แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1- 4 (2) เกณฑ์การประเมินเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) (3) แบบบันทึกการให้คะแนน (สำหรับครู) (4) แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบ

ตรวจสอบรายการ (checklist) และ (5) แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1- 4 ประกอบด้วย เรื่อง (1) เด็กดีต้องมีวินัย (2) ชัยชนะ...สำคัญไฉน (3) น้ำเอ๋ย...น้ำใจ และ (4) สามัคคีคือพลัง แบบทดสอบแต่ละเรื่องจะให้เวลาผู้เรียนในการเขียนเรียงความฉบับร่างประมาณ 30 นาทีเพื่อเตรียมเขียนเป็นฉบับสมบูรณ์ต่อไป โดยดำเนินการทดสอบสัปดาห์ละ 1 ครั้ง รวมระยะเวลาในการทดสอบทั้งสิ้น 4 สัปดาห์

2. เกณฑ์การประเมินเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) มีลักษณะเป็นเกณฑ์การให้คะแนนรูปแบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric) โดยพิจารณา 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้ภาษา ด้านกลไกการเขียน และ ด้านความสะอาด

3. แบบบันทึกการให้คะแนน (สำหรับครู) มีลักษณะเป็นแบบบันทึกคะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนแยกเป็นองค์ประกอบ 5 ด้าน และมีการคิดคะแนนแบบถ่วงน้ำหนักในแต่ละองค์ประกอบ และหารค่าคะแนนเป็นคะแนนเต็ม 20 คะแนน

4. แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นแบบประเมินรูปแบบแบบตรวจสอบรายการ จำนวน 15 ข้อ สำหรับให้ผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง พร้อมบันทึกแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนเรียงความดังกล่าว

5. แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เป็นแบบประเมินรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิดจำนวน 12 ข้อ สำหรับให้ผู้เรียนเขียนประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง เพื่อนำผลการประเมินไปพัฒนาผลงานเขียนเรียงความดังกล่าว

การสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1-4 (ตัวอย่างเครื่องมือดังภาคผนวก ค)

มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทยและแบบเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ภาคเรียนที่ 2

2. กำหนดขอบเขตและสร้างแบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ ฉบับที่ 1- 4 ในหัวข้อ “เด็กดีต้องมีวินัย” “ขยันนั้น...สำคัญไฉน” “น้ำเอ๋ย...น้ำใจ” และ “สามัคคีคือพลัง” โดยการทดสอบแต่ละครั้ง จะให้นักเรียนเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งละ 1 เรื่อง ความยาว 13-15 บรรทัด ใช้เวลาในการเขียนครั้งละประมาณ 30 นาที

3. ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบในด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหา 3 ท่านและผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา 2 ท่าน (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังภาคผนวก ก) ประเมินและตรวจสอบความสอดคล้องระหว่าง หัวข้อเรื่องของแบบทดสอบกับความสามารถของผู้เรียนในระดับนี้ โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตหรือสูงกว่าจาก คณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ เอกภาษาไทยหรือมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยระดับชั้น ประถมศึกษาปีที่ 5-6 มาแล้วอย่างน้อย 5 ปี ส่วนคุณสมบัติของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและ ประเมินผลเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษาในระดับปริญญา มหาบัณฑิตหรือสูงกว่าจากคณะครุศาสตร์หรือมีประสบการณ์การสอนวิชาการวัดและประเมินผล การศึกษาในระดับอุดมศึกษาอย่างน้อย 1 ปี ใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้น ไป (วรฤณี แกมเกตุ, 2551) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทุกเรื่อง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ผลการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องของแบบทดสอบกับ ความสามารถของผู้เรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6

เรื่อง	ดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ผลการตัดสิน
1. เด็กดีต้องมีวินัย	1.00	สอดคล้อง
2. ขยันนั้น...สำคัญไฉน	0.60	สอดคล้อง
3. น้ำเอ๋ย...น้ำใจ	1.00	สอดคล้อง
4. สามัคคีคือพลัง	1.00	สอดคล้อง

4. นำแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ แล้ว ไปทดลองใช้ (try out) เพื่อหาคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) ดำเนินการโดยการนำ แบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ไปทดลองใช้กับนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่ม ตัวอย่าง แต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อนำผลการทดสอบมาวิเคราะห์ค่าความเที่ยง แบบความสอดคล้องภายใน (internal consistency) ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's coefficient of reliability) ซึ่งผลการวิเคราะห์ค่าความเที่ยงของแบบทดสอบ

พบว่า มีค่าเท่ากับ 0.85 แสดงว่า แบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์มีความเที่ยงอยู่ในระดับสูง

2. เกณฑ์การประเมินเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) (ตัวอย่างเครื่องมือดังภาคผนวก ง)

มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ตำรา คู่มือการสอนและแบบเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อรวบรวมลักษณะของเรียงความที่ดีและศึกษาเกณฑ์การประเมินผลงานเขียนและพิจารณาคัดเลือกเกณฑ์อ้างอิงเพื่อนำมาพัฒนาเป็นเกณฑ์ที่เหมาะสมกับการตรวจงานเขียนเรียงความ

2. ผู้วิจัยสร้างและพัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนรูปรีดแบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric) โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1. ศึกษาและวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความที่นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญเสนอ

2.2. พัฒนาเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์จากรวบรวมและสังเคราะห์องค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ เป็น 5 องค์ประกอบหลัก ดังนี้

องค์ประกอบด้านเนื้อหา ได้แก่ ความน่าสนใจและชัดเจนของประเด็นสำคัญในการนำเสนอเนื้อหาสาระ ความสัมพันธ์ระหว่างข้อเรื่องกับเนื้อหาสาระ การยกตัวอย่าง/รายละเอียดประกอบการนำเสนอ ความคิดสร้างสรรค์ และองค์ประกอบของเรียงความ มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 6

องค์ประกอบด้านการเรียบเรียง ได้แก่ ความชัดเจน สมเหตุสมผลในการเรียบเรียงความคิดและเนื้อหา และความต่อเนื่องสัมพันธ์ในการลำดับเรื่อง มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5

องค์ประกอบด้านการใช้ภาษา ได้แก่ ความถูกต้องเหมาะสมในการใช้ถ้อยคำภาษา และ ความถูกต้องเหมาะสมในการแต่งประโยค มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

องค์ประกอบด้านกลไกการเขียน ได้แก่ ความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้การันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า และการใช้เครื่องหมายวรรคตอน มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4

องค์ประกอบด้านความสะอาด ได้แก่ ลายมือสวยงามประณีต และความสะอาดในภาพรวมของผลงาน มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

3. ตรวจสอบคุณภาพของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ โดยใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (วรวณี แกมเกต, 2551) ผลการตัดสินความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่าองค์ประกอบและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทุกด้าน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.5

คุนยวิทยทรพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 3.5 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์

องค์ประกอบ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอชัดเจน สมบูรณ์ ดีมาก เนื้อหาสาระของเรื่องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่องชัดเจนดีมาก มีตัวอย่าง ชำนาญ เหตุการณ์หรือสุภาสิตขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องได้ชัดเจน ดีมาก มีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ มีการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคมชัดเจน ดีมาก มีองค์ประกอบของเรียงความได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน สมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอชัดเจน เนื้อหาสาระของเรื่องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง มีตัวอย่าง ชำนาญ เหตุการณ์หรือสุภาสิตขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องได้ดี มีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ มีการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคมดี มีองค์ประกอบของเรียงความได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป 	<ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ แต่ประเด็นในการนำเสนอไม่ชัดเจน เนื้อหาสาระบางส่วนของเรื่องไม่สัมพันธ์หรือไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง มีตัวอย่าง ชำนาญ เหตุการณ์หรือสุภาสิตขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องบ้าง แต่ไม่ชัดเจน มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ขาดการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบคำนำหรือสรุป 	<ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรื่องไม่น่าสนใจ ขาดประเด็นสำคัญในการนำเสนอ เนื้อหาสาระของเรื่องไม่สัมพันธ์และไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ไม่มีตัวอย่าง ชำนาญ เหตุการณ์หรือสุภาสิตประกอบการนำเสนอเรื่อง ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และไม่สอดแทรกข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ไม่มีองค์ประกอบของเรียงความ 	1.00	คงเดิม

ตารางที่ 3.5 (ต่อ)

องค์ประกอบ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)	ดัชนีความ สอดคล้อง (IOC)	ข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิ
การเรียบเรียง	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้อย่างชัดเจนสมเหตุสมผลดีมาก มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องชัดเจนดีมาก 	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้สมเหตุสมผลดี มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องดี 	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้พอรู้เรื่อง มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องพอสมควร 	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาไม่สมเหตุสมผล ไม่มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่อง 	1.00	คงเดิม
การใช้ภาษา	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้องสุภาพเหมาะสมกับบุคคล กระชับ สละสลวย ชัดเจน และไม่กำกวม สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมและเข้าใจง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้องสุภาพ เหมาะสมกับบุคคล สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้อง สร้างประโยคหรือใช้คำเชื่อมข้อความผิดพลาดเล็กน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาไม่ถูกต้องไม่เหมาะสมกับบุคคล สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความไม่ถูกต้อง 	0.80	คงเดิม
กลไกการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำ การใช้วรรคตอน การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อผิดพลาด 1-3 แห่งในการเขียนสะกดคำ การใช้วรรคตอน อักขรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อผิดพลาด 4-7 แห่งในการเขียนสะกดคำ การใช้วรรคตอน อักขรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อผิดพลาดมากกว่า 7 แห่งในการเขียนสะกดคำ การใช้วรรคตอน อักขรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	1.00	คงเดิม
ความสะอาด	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือสวยงาม ระเบียบ มีหัวตัวอักษร ชัดเจน อ่านง่าย และเป็นระเบียบ ภาพรวมของผลงานสะอาด ไม่ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบ หรือรอยขีดฆ่า 	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือสวยงาม ระเบียบ มีหัวตัวอักษร อ่านง่ายและเป็นระเบียบ ภาพรวมของผลงานสะอาด แต่ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบ หรือรอยขีดฆ่า 1-2 แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือมีหัวตัวอักษร แต่ขาดความระเบียบ อ่านยาก ไม่ค่อยเป็นระเบียบ ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบ หรือรอยขีดฆ่า 3-4 แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือห่วย ขาดความประณีต ไม่มีหัวตัวอักษร อ่านยาก ไม่เป็นระเบียบ ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบ หรือรอยขีดฆ่ามากกว่า 4 แห่ง 	1.00	คงเดิม

4. นำเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนรูบรีคแบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric) ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้วไปทดลองให้ผู้ประเมิน 2 ท่าน ซึ่งกำหนดคุณสมบัติให้เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตจากคณะครุศาสตร์ เอกภาษาไทยหรือมีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้วอย่างน้อย 2 ปี ใช้เกณฑ์ดังกล่าว ตรวจงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ (try out) ของนักเรียนที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 60 คน เพื่อหาคุณภาพด้านความเที่ยง (reliability) ของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน (interrater reliability) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) ซึ่งผลการหาค่าสหสัมพันธ์ พบว่ามีค่าเท่ากับ 0.74 ซึ่งถือได้ว่าคะแนนที่ได้จากการตรวจประเมินงานเขียนเรียงความระหว่างผู้ประเมินทั้ง 2 ท่าน สอดคล้องกันในระดับมาก (สุชาติ บวรกิตติวงศ์, 2548)

3. แบบบันทึกการให้คะแนน (สำหรับครู) (ตัวอย่างเครื่องมือดังภาคผนวก จ)

มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ผู้วิจัยสร้างแบบบันทึกการให้คะแนน (สำหรับครู) แยกตามองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ 1) องค์ประกอบด้านเนื้อหา 2) องค์ประกอบด้านการเรียบเรียง 3) องค์ประกอบด้านการใช้ภาษา 4) องค์ประกอบด้านกลไกการเขียน และ 5) องค์ประกอบด้านความสะอาด สอดคล้องกับเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) โดยพิจารณาให้ค่าน้ำหนักคะแนนแต่ละองค์ประกอบตามความสำคัญ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์องค์ประกอบย่อยของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความที่นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้เสนอไว้ ดังนี้

- 1) องค์ประกอบด้านเนื้อหา มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 6
- 2) องค์ประกอบด้านการเรียบเรียง มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5
- 3) องค์ประกอบด้านการใช้ภาษา มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
- 4) องค์ประกอบด้านกลไกการเขียน มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
- 5) องค์ประกอบด้านความสะอาด มีค่าน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1

2. นำแบบบันทึกการให้คะแนน ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญทางด้านภาษาไทยหรือครูผู้สอนภาษาไทยตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จนได้แบบบันทึกการให้คะแนนที่สมบูรณ์

4. แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการ (checklist) (ตัวอย่างเครื่องมือดังภาคผนวก ข)

มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ตำรา คู่มือและแบบเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินงานเขียนและศึกษารวบรวมลักษณะของเรียงความที่ดี พร้อมวิเคราะห์องค์ประกอบของเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) ที่มีรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปวิเคราะห์องค์ประกอบ (analytic rubric) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น

2. นำลักษณะของเรียงความที่ดีและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) ที่มีรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปวิเคราะห์องค์ประกอบ (analytic rubric) มาจำแนกเป็นข้อรายการย่อยสำหรับเป็นข้อคำถามในแบบตรวจสอบรายการ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.9

3. สร้างแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ให้ผู้เรียนใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณลักษณะร่วมระหว่างผลงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับข้อรายการตรวจสอบ

4. ตรวจสอบคุณภาพของแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ในด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity) และความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์และเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการย่อย 15 ข้อ ในแบบตรวจสอบรายการกับเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์โดยใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (วรณี แกมเกต, 2551) ผลการตัดสินความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิสรุปได้ว่าข้อรายการย่อยทั้ง 15 ข้อในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.6

ตารางที่ 3.6 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

ข้อรายการ	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
1. มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และมีประเด็นสำคัญชัดเจน	1.00	คงเดิม
2. มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	1.00	คงเดิม

ตารางที่ 3.6 (ต่อ)

ข้อรายการ	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
3. มีการยกตัวอย่าง ชาว เหตุการณ์หรือสุภาษิต ต่างๆ ประกอบการนำเสนอเรื่อง	1.00	คงเดิม
4. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	1.00	คงเดิม
5. มีส่วนของคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน	1.00	คงเดิม
6. เขียนได้ชัดเจนและสมเหตุสมผล	1.00	คงเดิม
7. เนื้อเรื่องเชื่อมต่อดีสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่อง ตามลำดับ	1.00	คงเดิม
8. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลและ โอกาส	1.00	คงเดิม
9. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่สละสลวย ชัดเจนและน่า อ่าน	1.00	คงเดิม
10. ใช้ประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย	1.00	แก้ไขเป็น เขียนประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย
11. ใช้คำเชื่อมประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม	1.00	คงเดิม
12. มีความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้ การันต์ อักษรย่อและการใช้เครื่องหมายวรรค ตอน	1.00	คงเดิม
13. เว้นวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง	1.00	คงเดิม
14. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม ประณีต มี หัวตัวอักษรอ่านง่ายและเป็นระเบียบ	1.00	คงเดิม
15. ไม่มีรอยลบ แก้ไขหรือรอยขีดฆ่า	1.00	คงเดิม

5. ผู้วิจัยได้ปรับปรุงแก้ไขแบบตรวจสอบรายการประเมินตามผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ
จากนั้นนำแบบตรวจสอบรายการที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (try out)
กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำผลมาพิจารณาในด้านความ
สอดคล้องภายใน (internal consistency) ของการตอบด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค

(Cronbach's Alpha method) พบว่ามีค่า 0.61 แสดงว่าแบบตรวจสอบรายการมีค่าความเที่ยงอยู่ในระดับพอใช้

5. แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) (ตัวอย่างเครื่องมือดังภาคผนวก ข)

มีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ตำรา คู่มือและแบบเรียนวิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อศึกษาเกี่ยวกับเกณฑ์การประเมินงานเขียนและศึกษารวบรวมลักษณะของเรียงความที่ดี

2. นำลักษณะของเรียงความที่ดีและเกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) ที่มีรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนแบบรูปรีดแยกองค์ประกอบ (analytic rubric) มาจำแนกเป็นข้อรายการย่อยสำหรับเป็นข้อคำถามปลายเปิด ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

3. สร้างแบบสอบถามข้อคำถามปลายเปิดให้ผู้เรียนพิจารณาลักษณะของผลงานเขียนฉบับร่างของตนเอง โดยเขียนคำตอบลงในแบบสอบถาม

4. ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามปลายเปิดในด้านความตรงตามเนื้อหา (content validity) และด้านความเป็นปรนัย (objective) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์และแบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามปลายเปิด 12 ข้อ ในแบบสอบถามกับเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ โดยใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (วรวิณี แกมเกตุ, 2551) ผลการตัดสินความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ สรุปได้ว่าข้อคำถามปลายเปิดทั้ง 12 ข้อ ในแบบสอบถาม มีค่าดัชนีความสอดคล้องสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดทุกข้อ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยการวิเคราะห์ค่าดัชนี IOC ของแบบสอบถามปลายเปิดสำหรับการประเมินงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ด้วยตนเอง

ข้อรายการ	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
1. เนื้อหาสาระของเรียงความน่าสนใจอย่างไร อธิบายให้ชัดเจน	1.00	คงเดิม

ตารางที่ 3.7 (ต่อ)

ข้อรายการ	IOC	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
2. ชื่อเรื่องและเนื้อหาสาระมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันหรือไม่ อธิบายและยกตัวอย่างให้ชัดเจน	1.00	คงเดิม
3. มีตัวอย่าง ชำว เหตุการณ์หรือสุภาชิตใด ประกอบการนำเสนอเรื่อง จงอธิบาย	1.00	คงเดิม
4. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนใด ที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ และมีประโยชน์ ต่อตนเองและสังคม	1.00	คงเดิม
5. เรียงความที่นักเรียนเขียนมีองค์ประกอบที่ส่วน อะไรบ้าง จงอธิบาย	1.00	คงเดิม
6. เรียงความที่ดีควรเรียบเรียงและลำดับเนื้อหาอย่างไร	1.00	คงเดิม
7. ผลของการตรวจสอบการใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนเรียงความมีความถูกต้องเหมาะสมและสละสลวยหรือไม่ อย่างไร	1.00	แก้ไขเป็น การใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนเรียงความถูกต้องเหมาะสมและสละสลวยหรือไม่ อย่างไร
8. นักเรียนมีหลักในการแต่งประโยคและใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ อย่างไร จงอธิบาย	0.80	คงเดิม
10 ผลการตรวจสอบการเขียนสะกดคำ การใช้ตัวการ์นต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ พบว่ามีข้อผิดพลาดหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย	1.00	แก้ไขเป็น การเขียนสะกดคำ การใช้ตัวการ์นต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ มีข้อผิดพลาดหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย
11 ลายมือของนักเรียนสวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร ชัดเจนและอ่านง่ายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย	1.00	คงเดิม
12 เรียงความของนักเรียนมีรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่าหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย	1.00	คงเดิม

5. นำแบบสอบถามปลายเปิดที่ปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่มีลักษณะคล้ายกลุ่มตัวอย่างแต่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อนำผลมาพิจารณาในด้านความเป็นปรนัย (objective) ของแบบสอบถามในการสื่อความหมายได้เข้าใจได้ตรงกัน พบว่านักเรียนเข้าใจคำถามของแบบสอบถามได้อย่างตรงกัน

6. ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการแต่ละข้อในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ แบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการและรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิด ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการแต่ละข้อในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) โดยใช้เกณฑ์ดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (วรรณี แกมเกตุ, 2551) ผลการตัดสินความสอดคล้องของผู้ทรงคุณวุฒิ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 ผลการตัดสินความสอดคล้องสอดคล้องระหว่างข้อรายการแต่ละข้อในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire)

ข้อรายการในแบบ ตรวจสอบรายการ	ข้อคำถามในแบบ สอบถามปลายเปิด	ค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC	ผลการตัดสิน
1	1,2	1.00	สอดคล้อง
2	3	1.00	สอดคล้อง
3	4	0.80	สอดคล้อง
4	5	1.00	สอดคล้อง
5	6	1.00	สอดคล้อง
6,7	7	1.00	สอดคล้อง
8,9	8	1.00	สอดคล้อง
10,11	9	0.60	สอดคล้อง
12,13	10	1.00	สอดคล้อง
14	11	1.00	สอดคล้อง
15	12	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 3.9 แสดงความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินเรียงความฉบับสมบูรณ์ ข้อรายการในแบบตรวจสอบรายการและข้อคำถามปลายเปิด

องค์ประกอบ	เกณฑ์การประเมินระดับ 4 (ดีมาก) ในแบบประเมินผลงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู)	ข้อรายการย่อยในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) สำหรับผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง) ของตนเอง	คำถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) สำหรับผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง) ของตนเอง
เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอชัดเจน สมบูรณ์ ดีมาก 	<ol style="list-style-type: none"> มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และมีประเด็นสำคัญชัดเจน 	<ol style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรียงความน่าสนใจอย่างไร อธิบายให้ชัดเจน ประเด็นสำคัญในการนำเสนอเรียงความคืออะไร อธิบายให้ชัดเจน
	<ul style="list-style-type: none"> เนื้อหาสาระของเรื่องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่องชัดเจนดีมาก 	<ol style="list-style-type: none"> มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> ชื่อเรื่องและเนื้อหาสาระมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันหรือไม่ อธิบายและยกตัวอย่างให้ชัดเจน
	<ul style="list-style-type: none"> มีตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องได้ชัดเจนดีมาก 	<ol style="list-style-type: none"> มีการยกตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตต่างประกอบการนำเสนอเรื่อง 	<ol style="list-style-type: none"> มีตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตใดประกอบการนำเสนอเรื่อง จงอธิบาย
	<ul style="list-style-type: none"> มีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ มีการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคมชัดเจน ดีมาก 	<ol style="list-style-type: none"> มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 	<ol style="list-style-type: none"> มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนใด ที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ และมีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม
	<ul style="list-style-type: none"> มีองค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ครบถ้วน สมบูรณ์ 	<ol style="list-style-type: none"> มีส่วนของคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน 	<ol style="list-style-type: none"> เรียงความที่นักเรียนเขียนมีองค์ประกอบอะไรบ้าง จงอธิบาย

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	เกณฑ์การประเมินระดับ 4 (ดีมาก) ในแบบประเมินผลงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู)	ข้อรายการย่อยในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) สำหรับผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง) ของตนเอง	คำถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) สำหรับผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง) ของตนเอง
การเรียบเรียง	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้อย่างชัดเจน สมเหตุสมผลดีมาก มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องชัดเจนดีมาก 	<p>6. เขียนได้ชัดเจนและสมเหตุสมผลมีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับ ชื่อเรื่อง</p> <p>7. เนื้อเรื่องเชื่อมต่อนสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ</p>	7. เรียงความที่ดีควรเรียบเรียงและลำดับเนื้อหาอย่างไร
การใช้ภาษา	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้อง สุกภาพเหมาะสมกับบุคคล กระชับ สละสลวย ชัดเจน และไม่กำกวม สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมและเข้าใจง่าย 	<p>8. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส</p> <p>9. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่สละสลวย ชัดเจนและน่าอ่าน</p>	8. การใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนเรียงความถูกต้องเหมาะสมและสละสลวยหรือไม่ อย่างไร
กลไกการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำ การใช้การันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<p>10. เขียนประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย</p> <p>11. ใช้คำเชื่อมประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม</p> <p>12. มีความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้การันต์ อักษรย่อและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน</p> <p>13. เว้นวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง</p>	9. นักเรียนมีหลักในการแต่งประโยคและใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ อย่างไร จงอธิบาย <p>10. การเขียนสะกดคำ การใช้ตัวการันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ มีข้อผิดพลาดหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย</p>

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

องค์ประกอบ	เกณฑ์การประเมินระดับ 4 (ดีมาก) ในแบบประเมินผลงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู)	ข้อรายการย่อยในแบบตรวจสอบรายการ (checklist) สำหรับผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง) ของตนเอง	คำถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) สำหรับผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความ (ฉบับร่าง) ของตนเอง
ความสะอาด	● ลายมือสวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร ชัดเจน อ่านง่ายและเป็นระเบียบ	14. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษรอ่านง่ายและเป็นระเบียบ	11. ลายมือของนักเรียนสวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร ชัดเจนและอ่านง่ายหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย
	● ภาพรวมของผลงานสะอาด ไม่ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่า	15. ไม่มีรอยลบ แก้ไขหรือรอยขีดฆ่า	12. เรียงความของนักเรียนมีรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่าหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะเตรียมการทดลอง ระยะดำเนินการทดลอง และระยะหลังการทดลอง

ระยะเตรียมการทดลอง

1. สร้าง พัฒนาและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
2. พิจารณาคัดเลือกโรงเรียนของกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะสอดคล้องกับเกณฑ์ที่กำหนด
3. ทำหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยถึงผู้อำนวยการโรงเรียน
4. ดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ระยะดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยนำแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1-4 ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (content validity) แล้วไปใช้กับผู้เรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเนื่องจากการจัดกระทำ (treatment) ในการทดลองครั้งนี้ คือ วิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง ผู้วิจัยจึงได้จัดให้ผู้เรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในกลุ่มทดลองประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการ 2 วิธี ได้แก่ วิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเครื่องมือ และวิธีประเมินงานเขียน เรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เป็นเครื่องมือ โดยข้อคำถามทั้งในแบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิดจะสอดคล้องกับเกณฑ์การตรวจงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (สำหรับครู) ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.9 ส่วนผู้เรียนในกลุ่มควบคุมนั้นให้ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการปกติที่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยนิยมใช้ นั่นคือ การให้ผู้เรียนประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือ โดยผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามขั้นตอนต่างๆ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3.10

ตารางที่ 3.10 แสดงรายละเอียดขั้นตอนการจัดกิจกรรมในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

ครั้งที่จัดกิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 1	1.1 ขั้นนำเข้าสู่กิจกรรม	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการร่วมกิจกรรม 	
	1.2 ขั้นอภิปรายทบทวนความรู้	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับแนวทางการเขียนเรียงความที่ดีในด้านต่างๆ ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> ด้านเนื้อหา เรียงความที่ดีควรมีเนื้อเรื่องที่น่าสนใจ มีประเด็นในการนำเสนอเนื้อหาสาระที่ชัดเจนที่ชัดเจน เนื้อเรื่องที่น่าสนใจมีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง ควรมีการยกตัวอย่างหรือเขียนแสดงรายละเอียดต่างๆ ประกอบการนำเสนอ เนื้อเรื่องแสดงถึงการมีความคิดสร้างสรรค์ และมีองค์ประกอบครบ 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ด้านการเรียบเรียง เรียงความที่ดีควรมีความชัดเจนและสมเหตุสมผลในการเรียบเรียงความคิด และมีความต่อเนื่องในการลำดับเนื้อหา ด้านการใช้ภาษา เรียงความที่ดีควรใช้ภาษาให้ถูกต้องและเหมาะสม ด้านกลไกการเขียน เรียงความที่ดีควรมีการตรวจสอบการเขียนสะกดคำต่างๆ ให้ถูกต้อง ตลอดจนการเว้นวรรคตอน การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและการย่อหน้า ด้านความสะอาด เรียงความที่ดีจะเขียนด้วยลายมือประณีต สะอาดและสวยงาม ผู้วิจัยนำเสนอตัวอย่างงานเขียนเรียงความให้ผู้เรียนร่วมกันอ่านและวิเคราะห์ข้อดี-ข้อบกพร่องและเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนดังกล่าว 	

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัดกิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 1 (ต่อ)	1.3 ขั้นตอนการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 1 (O ₁)	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 1 ในหัวข้อ “เด็กดีต้องมีวินัย” ความยาวประมาณ 13-15 บรรทัดในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับร่าง จากนั้นผู้เรียนพัฒนางานเขียนฉบับร่างนั้นมาเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์เพื่อส่งครูผู้สอน โดยไม่มีการประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเอง ผู้ทรงคุณวุฒิใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 1 	
ครั้งที่ 2	2.1 ขั้นตอนอภิปรายทบทวนความรู้	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายทบทวนแนวทางการเขียนเรียงความที่ดีเกี่ยวกับองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้ภาษา ด้านกลไกการเขียน และด้านความสะอาด 	
	2.2 ขั้นตอนอธิบายสร้างความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยอธิบายแนวทางและขั้นตอนในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง ดังนี้ <ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 อ่านพิจารณา ทบทวนและตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างที่ตนเขียน โดยพิจารณาลักษณะงานเขียนของตน แล้วพิจารณาคำบรรยายลักษณะของเรียงความตามข้อรายการต่างๆ ในแบบตรวจสอบรายการ จากนั้นจึงประเมินความสอดคล้องระหว่างลักษณะงานเขียนของตนกับข้อรายการนั้นๆ 	

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัดกิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 2 (ต่อ)	2.3 ขั้นตอนอธิบายสร้างความเข้าใจ (ต่อ)	<p>หากสอดคล้องกัน ให้ผู้เรียนเลือกช่องผลการประเมินว่า “ใช่”</p> <p>แต่หากไม่สอดคล้องกัน ให้ผู้เรียน เลือกช่องผลการประเมินว่า “ไม่ใช่”</p> <p>ทั้งนี้ให้ผู้เรียนบันทึกแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานเขียนฉบับร่างนั้นไปเป็นงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ต่อไป</p> <ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 อ่านพิจารณา ทบทวนและตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างที่ตนเขียน โดยพิจารณาลักษณะงานเขียนของตน แล้วตอบคำถามในแบบสอบถามปลายพร้อมแสดงแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเพื่อใช้ในการปรับปรุงและพัฒนางานเขียนฉบับร่างนั้นไปเป็นงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ต่อไป - ผู้เรียนในกลุ่มควบคุม อ่านพิจารณา ทบทวนและตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างที่ตนเขียนด้วยความรู้และแนวทางของตนเอง โดยไม่ใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด <ul style="list-style-type: none"> ● ผู้วิจัยกระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยความตั้งใจและความซื่อสัตย์และเปิดโอกาสให้ซักถามหากมีข้อสงสัย 	

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัด กิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 2 (ต่อ)	2.4 ขั้นการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 2	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “ขยันนั้นสำคัญไฉน” ความยาวประมาณ 13-15 บรรทัดในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับร่าง จากนั้นผู้เรียนในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยจัดไว้ให้ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (X_a) และแบบสอบถามปลายเปิด (X_b) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองมาพัฒนาปรับปรุงงานเขียนฉบับร่างนั้นให้เป็นงานเขียนฉบับสมบูรณ์โดยเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 2 ในหัวข้อ “ขยันนั้นสำคัญไฉน” ความยาวประมาณ 13-15 บรรทัด ในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับร่าง จากนั้นผู้เรียนในกลุ่มควบคุมตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยความรู้และแนวทางของตนเอง โดยไม่ใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด (X_c) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองมาพัฒนาปรับปรุงงานเขียนฉบับร่างนั้นให้เป็นงานเขียนฉบับสมบูรณ์โดยเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัดกิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 2 (ต่อ)	2.5 ขั้นการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ ครั้งที่ 2 (O ₂)	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 2 	
ครั้งที่ 3	3.1 ขั้นอภิปรายทบทวนความรู้	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายทบทวนเกี่ยวกับแนวทางการเขียนเรียงความที่ดีและข้อดี-ข้อบกพร่องในงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของตนเองครั้งที่ 1 	
	3.2 ขั้นทบทวนความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยอธิบายทบทวนแนวทางการประเมินตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยความตั้งใจและความซื่อสัตย์ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีข้อสงสัยซักถาม 	
	3.3 ขั้นการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 3	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง ครั้งที่ 3 ในหัวข้อ “น้ำเอยนน้ำใจ” ความยาวประมาณ 13-15 บรรทัดในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับร่าง 	

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัด กิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 3 (ต่อ)	3.3 ขั้นการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 3 (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยจัดไว้ให้ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (X_a) และแบบสอบถามปลายเปิด (X_b) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองมาพัฒนา ปรับปรุงงานเขียนฉบับร่างนั้นให้ป็นงานเขียนฉบับสมบูรณ์โดยเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนในกลุ่มควบคุมตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยความรู้และแนวทางของตนเอง โดยไม่ใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด (X_c) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองมาพัฒนา ปรับปรุงงานเขียนฉบับร่างนั้นให้ป็นงานเขียนฉบับสมบูรณ์โดยเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์
	3.4 ขั้นการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ครั้งที่ 3 (O_3)	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 3 	

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัดกิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 4	4.1 ขั้นอภิปรายทบทวนความรู้	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยและผู้เรียนร่วมกันอภิปรายทบทวนเกี่ยวกับแนวทางการเขียนเรียงความที่ดีและข้อดี-ข้อบกพร่องในงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ของตนเองครั้งที่ 3 	
	4.2 ขั้นทบทวนความเข้าใจ	<ul style="list-style-type: none"> ผู้วิจัยอธิบายทบทวนแนวทางการประเมินตนเอง กระตุ้นให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ด้วยความตั้งใจและความซื่อสัตย์ และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนที่มีข้อสงสัยซักถาม 	
	4.3 ขั้นการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 4	<ul style="list-style-type: none"> นักเรียนเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง ครั้งที่ 4 ในหัวข้อ “สามัคคีคือพลัง” ความยาวประมาณ 13-15 บรรทัดในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับร่าง 	

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

ครั้งที่จัด กิจกรรม	ขั้นตอนการจัดกิจกรรม	รายละเอียดกิจกรรม	
		กลุ่มทดลอง	กลุ่มควบคุม
ครั้งที่ 4 (ต่อ)	4.3 ขั้นการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความครั้งที่ 4 (ต่อ)	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนในกลุ่มทดลองแต่ละกลุ่มตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้เครื่องมือที่ผู้วิจัยจัดไว้ให้ ได้แก่ แบบตรวจสอบรายการ (X_a) และแบบสอบถามปลายเปิด (X_b) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองมาพัฒนา ปรับปรุงงานเขียนฉบับร่างนั้นให้เป็งานเขียนฉบับสมบูรณ์โดยเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ผู้เรียนในกลุ่มควบคุมตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยความรู้และแนวทางของตนเอง โดยไม่ใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด (X_c) จากนั้นจึงนำผลที่ได้จากการประเมินตนเองมาพัฒนา ปรับปรุงงานเขียนฉบับร่างนั้นให้เป็งานเขียนฉบับสมบูรณ์โดยเขียนลงในเอกสารทดสอบการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์
	4.4 ขั้นการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ครั้งที่ 4 (O_4)	<ul style="list-style-type: none"> ผู้ทรงคุณวุฒิใช้เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนครั้งที่ 4 	

ระยะหลังการทดลอง

ภายหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยนำผลคะแนนการประเมินเรียงความเชิงสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์ครั้งที่ 1- 4 ที่ได้จากการประเมินโดยคณะผู้ตรวจที่เป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิดังภาคผนวก ก) มาดำเนินการวิเคราะห์พัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีตัวแปรการวิจัยแยกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ ตัวแปรจัดกระทำ ตัวแปรต้น ตัวแปรตามและตัวแปรควบคุม ตัวแปรแต่ละประเภท มีรายละเอียดดังนี้

1. ตัวแปรจัดกระทำ คือ วิธีประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง มี 3 ระดับ คือ
  - (1) วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist)
  - (2) วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความโดยใช้คำถามปลายเปิด (open-ended questionnaire)
  - (3) วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความโดยไม่ใช้เครื่องมือ
2. ตัวแปรต้น คือ ระดับความสามารถทางภาษาไทย มี 3 ระดับ คือ
  - (1) ระดับสูง
  - (2) ระดับปานกลาง
  - (3) ระดับต่ำ
3. ตัวแปรตาม มี 1 ตัวแปร คือ คะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียน
4. ตัวแปรควบคุม มี 6 ตัวแปร ได้แก่
  - (1) ผู้สอน ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้สอนเองทั้งหมด
  - (2) จำนวนครั้งที่นักเรียนประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง ควบคุมโดยการจัดให้นักเรียนที่ประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองทุกวิธี ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองจำนวน 3 ครั้งเท่ากัน โดยแต่ละครั้งจะห่างกันครั้งละ 1 สัปดาห์เท่าๆ กัน
  - (3) จำนวนคาบที่ใช้ในการเรียนการสอน ควบคุมโดยจัดให้นักเรียนแต่ละกลุ่มที่ประเมินงานเขียนของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน ได้รับการจัดการเรียนการสอนในเวลาเท่ากัน คือ 4 คาบเรียน คาบเรียนละ 60 นาที

(4) วิธีในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการเขียนเรียงความควบคุมโดยใช้เทคนิคการเรียนการสอนทุกกลุ่มด้วยวิธีการเดียวกัน

(5) เรียงความที่นักเรียนในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมเขียนนั้นเป็นเรียงความเรื่องเดียวกัน

(6) ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้ตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมทั้ง 4 ครั้ง เป็นคณะผู้ตรวจเดียวกัน โดยคณะผู้ตรวจต้องเป็นครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่มีประสบการณ์การสอนวิชาภาษาไทยในระดับประถมศึกษาปีที่ 6 มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบ เกณฑ์การประเมินงานเขียนฉบับสมบูรณ์ และแบบประเมินงานเขียนเรียงความ

1.1 การหาความตรงตามเนื้อหา (content validity) โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับระดับความสามารถของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์กับข้อรายการย่อยในแบบประเมินงานเขียนเรียงความโดยใช้สูตรการคำนวณ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC (Item Objective Congruence) คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างหัวข้อเรื่องแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์กับระดับความสามารถของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 และความสอดคล้องระหว่างเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์กับข้อรายการย่อยในแบบประเมินงานเขียนเรียงความ

R คือ คะแนนผลการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ

+ 1 หมายถึง แนใจว่าสอดคล้อง

0 หมายถึง ไม่แนใจว่าสอดคล้อง

- 1 หมายถึง แนใจว่าไม่สอดคล้อง

N คือ จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2 การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์และแบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (วรวณี แกมเกตู, 2551)

$$\alpha = \frac{k}{k-1} \frac{[1 - \sum S_i^2]}{S^2}$$

1.3 การหาค่าความเที่ยงของการตรวจให้คะแนนระหว่างผู้ประเมิน (interrater reliability) โดยการหาค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (วรวณี แกมเกตู, 2551)

$$r_{xy} = \frac{n \sum xy - \sum x \sum y}{\sqrt{[n \sum x^2 - (\sum x)^2][n \sum y^2 - (\sum y)^2]}}$$

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับข้อมูลภูมิหลังกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้การวิเคราะห์ค่าความถี่และร้อยละ

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรตาม อันได้แก่ คะแนนที่ครูประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนทั้ง 4 ครั้งโดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ค่าสูงสุด (maximum) ค่าต่ำสุด (minimum) สัมประสิทธิ์ของการกระจาย (CV) ค่าความเบ้ (skewness) และค่าความโด่ง (kurtosis) เพื่อคุณลักษณะการกระจายและการแจกแจงของตัวแปร

3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถที่จะใช้วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองที่แตกต่างกันและการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ครั้งที่ 1 (pretest) ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำ โดยใช้สถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA)

4. การประมาณค่าคะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความที่ได้จากการประเมินเรียงความฉบับสมบูรณ์ครั้งที่ 1-4 ของผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการที่

แตกต่างกัน โดยใช้สูตรการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (relative gain score) ที่เสนอโดย ศิริชัย กาญจนวาสี (Kanjanawasee, 1989 อ้างถึงในอรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2537; อวยพร เรื่องตระกูล, 2544; กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2547; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552)

5. การวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์ครั้งที่ 1-4 และการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความที่เกิดขึ้นโดยพิจารณาจากคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1-6 ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน โดยใช้สถิติภาคบรรยายและสถิติทดสอบความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (one – way repeated measure ANOVA)

6. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียนที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) โดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two - way ANOVA)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความภาษาไทยของนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างกลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด และ 2) ศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 การออกแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi-experimental designs) แบบมีการทดสอบก่อนและหลังการจัดกระทำและมีกลุ่มควบคุม (pretest-posttest control-group design) โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างเข้าสู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ซึ่งทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีการแบ่งกลุ่มย่อยตามระดับความสามารถและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของผู้เรียน ซึ่งมีจำนวนสมาชิกแต่ละกลุ่ม ดังนี้

กลุ่มทดลองที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการ มีจำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับ สูง 10 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 10 คน

กลุ่มทดลองที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิด มีจำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง 10 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 10 คน

กลุ่มควบคุมที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยไม่ใช้เครื่องมือมีจำนวน 30 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง 10 คน ระดับกลาง 10 คน และระดับต่ำ 10 คน

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถโดยใช้สถิติภาคบรรยาย วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของผลการประเมินตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการร่วมกับการวิเคราะห์ลักษณะคำตอบที่ได้จากการที่ผู้เรียนประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์ประมาณค่าคะแนน

พัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียน โดยใช้สูตรการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (relative gain score) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งและวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกันโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (one-way repeated measure ANOVA) ตลอดจนใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two-way ANOVA) ในการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียนที่มีต่อคะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ

ผู้วิจัยทำการศึกษาพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนตั้งแต่วันที่ 1 – 27 กุมภาพันธ์ 2554 โดยผู้วิจัยทำการประเมินทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนทั้ง 4 ครั้ง กล่าวคือ

ครั้งที่ 1 (ประเมินทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนครั้งที่ 1 (pretest 1))

วันที่ 1- 4 กุมภาพันธ์ 2554

ครั้งที่ 2 (ประเมินทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนครั้งที่ 2 (posttest 1))

วันที่ 7- 11 กุมภาพันธ์ 2554

ครั้งที่ 3 (ประเมินทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนครั้งที่ 3 (posttest 2))

วันที่ 14- 18 กุมภาพันธ์ 2554

ครั้งที่ 4 (ประเมินทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนครั้งที่ 4 (posttest 3))

วันที่ 21- 25 กุมภาพันธ์ 2554

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (d_{41})

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการวิจัยครั้งนี้ รวม 90 คน เป็นนักเรียนเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยในกลุ่มทดลองที่ 1 นักเรียนประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการเป็นเครื่องมือ จำนวน 30 คน แบ่งเป็น นักเรียนเพศชาย 20 คน (ร้อยละ 66.67) เพศหญิง 10 คน (ร้อยละ 33.33) กลุ่มทดลองที่ 2 นักเรียนประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือ จำนวน 30 คน แบ่งเป็น นักเรียนเพศชาย 18 คน (ร้อยละ 60.00) เพศหญิง 12 คน (ร้อยละ 40.00) และในกลุ่มควบคุมที่นักเรียนไม่ใช้เครื่องมือใดๆ ในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง จำนวน 30 คน แบ่งเป็นนักเรียนเพศชาย 16 คน (ร้อยละ 53.33) และเพศหญิง 14 คน (ร้อยละ 46.67) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ

กลุ่ม	จำนวนนักเรียนชาย (ร้อยละ)	จำนวนนักเรียนหญิง (ร้อยละ)	รวม
กลุ่มทดลองที่ 1	20 (66.67)	10 (33.33)	30 (33.33)
กลุ่มทดลองที่ 2	18 (60.00)	12 (40.00)	30 (33.33)
กลุ่มควบคุม	16 (53.33)	14 (46.67)	30 (33.33)
รวม	54 (60.00)	36 (40.00)	90 (100.00)

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยกับวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง

จากการวิเคราะห์ระดับความสามารถทางภาษาไทยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าในแต่ละกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะแบ่งเป็นนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับเก่ง ปานกลาง และอ่อน ระดับละ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยกับวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง

ระดับความสามารถทางภาษาไทย ของผู้เรียน	วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเอง			รวม
	ใช้แบบตรวจสอบ รายการ	ใช้แบบสอบถาม ปลายเปิด	ไม่ใช้เครื่องมือ	
เก่ง (คะแนนเฉลี่ยสูงกว่าร้อยละ 80)	10 (11.11)	10 (11.11)	10 (11.11)	30 (33.33)
ปานกลาง (คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 65 -79)	10 (11.11)	10 (11.11)	10 (11.11)	30 (33.33)
อ่อน (คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 65)	10 (11.11)	10 (11.11)	10 (11.11)	30 (33.33)
รวม	30 (33.33)	30 (33.33)	30 (33.33)	90 (100)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิดนี้ แบ่งการนำเสนอออกเป็น 5 ส่วน ได้แก่ **ส่วนที่ 1** ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง **ส่วนที่ 2** ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง **ส่วนที่ 3** ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน **ส่วนที่ 4** ผลการประมาณค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความ ของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน และ **ส่วนที่ 5** ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง ในการทดสอบแต่ละครั้ง มีคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า คะแนนต่ำสุดที่ได้จากการประเมินมีค่าสูงสุดในการประเมินครั้งที่ 3 คือ 6.50 คะแนน ส่วนคะแนนสูงสุดที่ได้จากการประเมินมีค่าสูงขึ้นจากการประเมินครั้งที่ 1 ถึง 4 ตามลำดับ คือ 15.88, 17.88, 18.38 และ 18.75 คะแนน โดยคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินครั้งที่ 4 มีค่าสูงสุด คือ 14.16 คะแนน รองลงมา ได้แก่ คะแนนเฉลี่ยจากการประเมินครั้งที่ 3, 2 และ 1 คือ 13.30, 12.59 และ 11.52 ตามลำดับ มัธยฐานของคะแนนผลการประเมินครั้งที่ 4 มีค่าสูงสุด คือ 14.32 รองลงมา ได้แก่ มัธยฐานจากการประเมินครั้งที่ 3, 2 และ 1 ตามลำดับเช่นกัน คือ 13.38, 12.19 และ 11.25 ตามลำดับ สำหรับความแปรปรวนของคะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้ง พบว่า การประเมินครั้งที่ 2 มีค่าความแปรปรวนสูงสุด ($CV (%) = 20.41$) รองลงมา ได้แก่ การประเมินครั้งที่ 1, 3 และ 4 ตามลำดับ ($CV (%) = 20.14, 19.70$ และ 18.15) เมื่อพิจารณารูปโค้งการแจกแจงของคะแนนผลการประเมินจากค่าความเบ้และความโด่ง พบว่า คะแนนจากการประเมินทั้ง 4 ครั้ง มีลักษณะการแจกแจงที่คล้ายกัน คือ เบ้ซ้าย โดยคะแนนจากการประเมินครั้งที่ 4 มีลักษณะการเบ้มากที่สุด ($Sk = -0.62$) รองลงมาคือคะแนนจากการประเมินครั้งที่ 3 ($Sk = -0.13$) และคะแนนที่ได้จากการประเมินครั้งที่ 1 และ 2 ซึ่งมีค่าความเบ้เท่ากัน ($Sk = -0.11$) ตามลำดับ สำหรับลักษณะความโด่งของลักษณะการแจกแจงของคะแนนผลการประเมินทั้ง 4 ครั้งนั้น มีลักษณะแบนกว่าโค้งปกติ โดยคะแนนจากการประเมินครั้งที่ 4 โด่งมากที่สุด ($Ku = 0.72$) รองลงมา ได้แก่ คะแนนจากการประเมินครั้งที่ 2, 1 และ 3 ตามลำดับ ($Ku = -0.07, -0.27$ และ -0.70) อย่างไรก็ตาม คะแนนจากการประเมินในแต่ละครั้งยังมีลักษณะของการแจกแจงเป็นโค้งปกติ พิจารณาจากค่าความคลาดเคลื่อนของความเบ้และความโด่งที่มีค่าไม่เกิน 2.00 หรือไม่น้อยกว่า -2.00 ซึ่งยังถือได้ว่ามีลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ (SPSS Base 8.0, 1998 อ้างถึงใน อวยพร เรืองตระกูล, 2544) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง

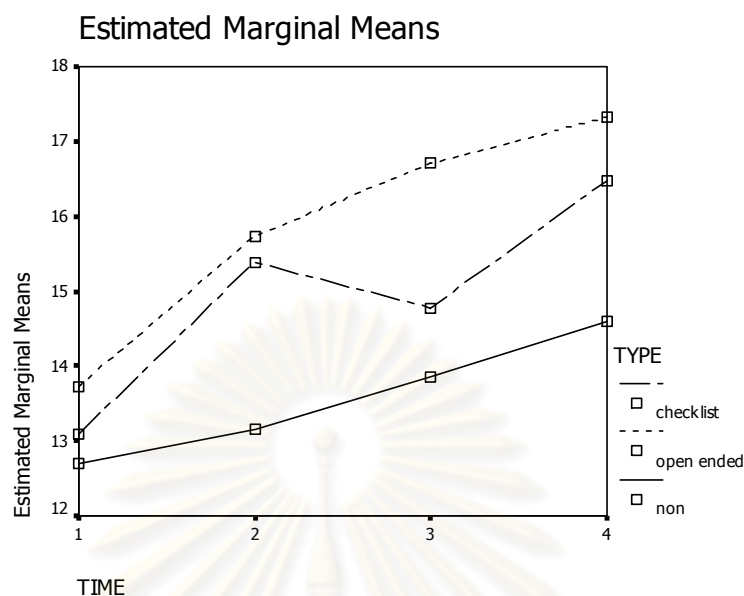
ค่าสถิติพื้นฐาน	ครั้งที่ประเมิน			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2	ครั้งที่ 3	ครั้งที่ 4
Minimum	5.00	5.00	6.50	5.00
Maximum	15.88	17.88	18.38	18.75
Mean	11.52	12.59	13.30	14.16
Median	11.25	12.19	13.38	14.32
SD	2.32	2.57	2.62	2.57
CV (%)	20.14	20.41	19.70	18.15
Variance	5.29	6.60	6.86	6.59
Skewness	-0.11	-0.11	-0.13	-0.62
SE (Sk)	0.25	0.25	0.25	0.25
Kurtosis	-0.27	-0.07	-0.70	0.72
SE(Ku)	0.50	0.50	0.50	0.50

2.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง

ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 90 คน มีรายละเอียดดังนี้

ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน 3 วิธี พบว่า กลุ่มผู้เรียนที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินทุกครั้ง รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.4

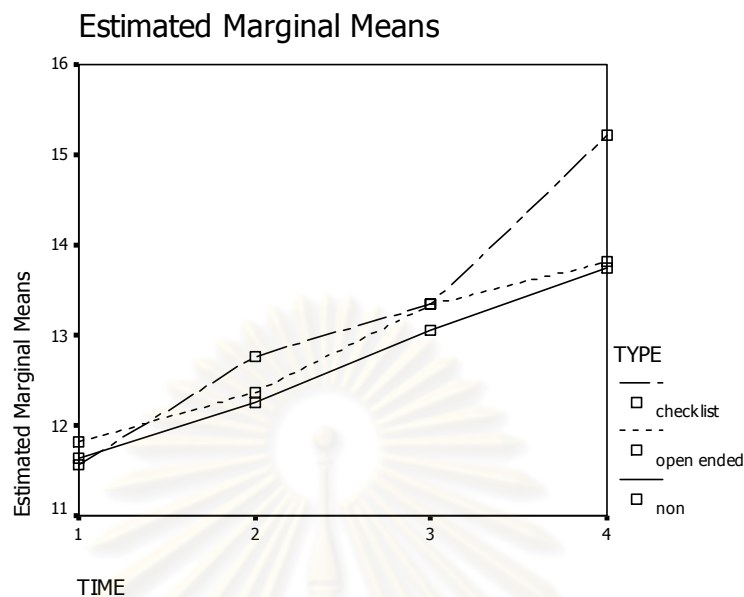
จากแผนภาพที่ 4.1 พบว่า ค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) ที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าสูงที่สุด โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นสูงในระหว่างการประเมินครั้งที่ 1 และ 2 แต่เมื่อเข้าสู่การประเมินครั้งที่ 3 และ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางการเขียนเรียงความของผู้เรียนมีอัตราการเพิ่มขึ้นที่ช้าลง

แผนภาพที่ 4.1 พัฒนาการของคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง

ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง (กลุ่มกลาง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน 3 วิธี พบว่า ในการประเมินครั้งที่ 2 และ 4 กลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการเป็นเครื่องมือมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือ ส่วนในการประเมินครั้งที่ 3 พบว่า กลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความเท่ากัน โดยมีค่าสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.4

จากแผนภาพที่ 4.2 พบว่า ค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง (กลุ่มกลาง) ที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการค่าสูงที่สุดโดยมีอัตราเพิ่มขึ้นสูงที่สุดระหว่างการประเมินครั้งที่ 3 และ 4

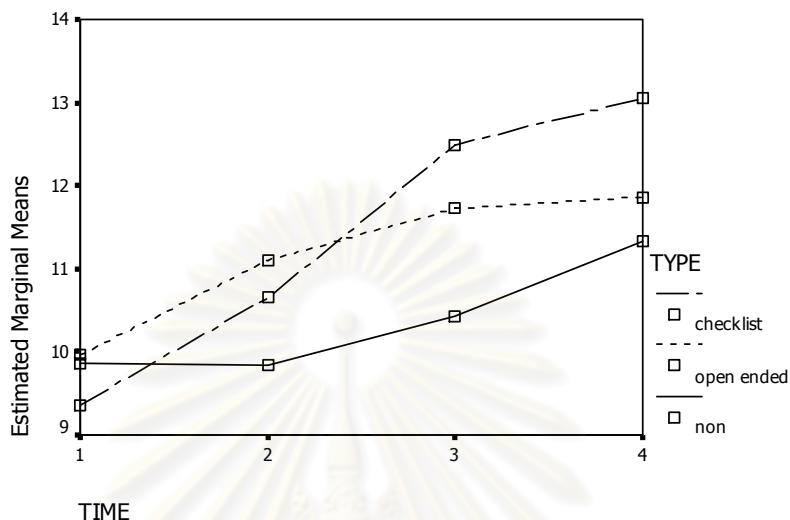

แผนภาพที่ 4.2 พัฒนาการของคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง

ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน 3 วิธี พบว่า ในการประเมินครั้งที่ 2 กลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือ ส่วนการประเมินครั้งที่ 3 และ 4 พบว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.4

จากแผนภาพที่ 4.3 พบว่า ค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่ามากที่สุด โดยมีอัตราเพิ่มขึ้นสูงที่สุดระหว่างการประเมินครั้งที่ 2 และ 3 แต่เมื่อเข้าสู่การประเมินครั้งที่ 4 ค่าเฉลี่ยพัฒนาการทางการเขียนเรียงความของผู้เรียนมีอัตราการเพิ่มขึ้นที่ช้าลง

Estimated Marginal Means

แผนภาพที่ 4.3 พัฒนาการของคะแนนเฉลี่ยทักษะการเขียนเรียงความ 4 ครั้ง ของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ

ตารางที่ 4.4 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทยและรูปแบบการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง

ระดับความสามารถและรูปแบบการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง (จำนวนคน)	คะแนนที่ได้จากการประเมิน							
	ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3		ครั้งที่ 4	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
เก่ง-แบบตรวจสอบรายการ (n=10)	13.09	1.58	15.39	1.69	14.78	1.75	16.48	1.47
เก่ง-แบบสอบถามปลายเปิด (n=10)	13.73	1.56	15.74	1.37	16.70	1.33	17.33	0.94
เก่ง-ไม่ใช้เครื่องมือ (n=10)	12.70	2.12	13.16	1.97	13.85	1.78	14.59	1.64
กลาง-แบบตรวจสอบรายการ (n=10)	11.56	1.19	12.76	1.61	13.34	2.27	15.21	1.87
กลาง-แบบสอบถามปลายเปิด (n=10)	11.82	2.00	12.36	1.99	13.34	1.96	13.81	1.57
กลาง-ไม่ใช้เครื่องมือ (n=10)	11.63	2.83	12.25	1.89	13.05	2.49	13.74	1.66
อ่อน-แบบตรวจสอบรายการ (n=10)	9.37	1.68	10.65	1.52	12.49	2.09	13.05	1.84
อ่อน-แบบสอบถามปลายเปิด (n=10)	9.96	2.11	11.10	2.62	11.73	3.19	11.87	3.04
อ่อน-ไม่ใช้เครื่องมือ (n=10)	9.85	1.55	9.84	1.42	10.43	1.32	11.34	1.77

ผู้วิจัยได้นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบการเขียนเรียงความภาษาไทยเชิงสร้างสรรค์ทั้ง 4 ครั้งนี้ ไปดำเนินการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนน วิเคราะห์ประมาณค่าคะแนน พัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน และวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียน ในส่วนที่ 2.3, 2.4 และ 2.5 ต่อไป

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ตอนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Mauchly's Test of Sphericity ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ พบว่าค่าสถิติ Mauchly's W ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำมีค่า 0.786, 0.944 และ 0.862 Approx. Chi-square มีค่า 6.180, 1.472 และ 3.819 df =5, 5 และ 5 และ p= 0.289, 0.916 และ 0.576 ตามลำดับ แสดงว่าความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งเป็น compound symmetry ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการประมาณค่าแบบ sphericity assumed สำหรับทั้ง 3 กลุ่มระดับความสามารถ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 4.5

ตารางที่ 4.5 การทดสอบเงื่อนไข sphericity ของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน

ระดับ ความสามารถ	Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig	Epsilon		
						Greenhouse- Geisser	Huynh- Feldt	Lower- bound
สูง	time	0.786	6.180	5	0.289	0.872	1	0.333
กลาง	time	0.944	1.472	5	0.916	0.965	1	0.333
ต่ำ	time	0.862	3.819	5	0.576	0.921	1	0.333

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนทุกระดับความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถเป็นรายคู่พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) มีค่าเฉลี่ยคะแนนจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2, 3 และ 4 ค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลาง (กลุ่มกลาง) มีค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2, 3 และ 4 ค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 3 และ 4 และค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 3 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) มีค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2, 3 และ 4 และมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าเฉลี่ยคะแนนจากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์มากกว่าผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง (กลุ่มกลาง) และต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ใช้วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ไม่แตกต่างกัน รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.6 – 4.8

ตารางที่ 4.6 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งตามระดับความสามารถและวิธีการประเมิน

ระดับความสามารถ	Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig	
สูง	TIME	Sphericity Assumed	135.503	3	45.168	48.049**	0.000	
		Greenhouse-Geisser	135.503	2.615	51.818	48.049	0.000	
		Huynh-Feldt	135.503	3	45.168	48.049	0.000	
		Lower-bound	135.503	1	135.503	48.049	0.000	
	Error(time)	Sphericity Assumed	76.143	81	0.940			
		Greenhouse-Geisser	76.143	70.605	1.078			
		Huynh-Feldt	76.143	81	0.940			
		Lower-bound	76.143	27	2.820			
	กลาง	TIME	Sphericity Assumed	109.966	3	36.655	33.499**	0.000
			Greenhouse-Geisser	109.966	2.894	37.998	33.499	0.000
			Huynh-Feldt	109.966	3	36.655	33.499	0.000
			Lower-bound	109.966	1	109.966	33.499	0.000
Error(time)		Sphericity Assumed	88.632	81	1.094			
		Greenhouse-Geisser	88.632	78.138	1.134			
		Huynh-Feldt	88.632	81	1.094			
		Lower-bound	88.632	27	3.283			
ต่ำ		TIME	Sphericity Assumed	99.502	3	33.167	28.978**	0.000
			Greenhouse-Geisser	99.502	2.764	35.993	28.978	0.000
			Huynh-Feldt	99.502	3	33.167	28.978	0.000
			Lower-bound	99.502	1	99.502	28.978	0.000
	Error(time)	Sphericity Assumed	92.711	81	1.145			
		Greenhouse-Geisser	92.711	74.641	1.242			
		Huynh-Feldt	92.711	81	1.145			
		Lower-bound	92.711	27	3.434			

** p< .01

ตารางที่ 4.7 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียนเรียงความ ฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ

ระดับความสามารถ	TIME	Mean Difference	Std. Error	Sig
สูง	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2	-1.592**	0.242	0.000
	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3	-1.938**	0.224	0.000
	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 4	-2.958**	0.279	0.000
	ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 3	-0.347	0.274	0.217
	ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 4	-1.366**	0.213	0.000
	ครั้งที่ 3 กับครั้งที่ 4	-1.020**	0.263	0.001
กลาง	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2	-0.791**	0.283	0.009
	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3	-1.575**	0.257	0.000
	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 4	-2.587**	0.298	0.000
	ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 3	-0.784**	0.254	0.005
	ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 4	-1.796**	0.274	0.000
	ครั้งที่ 3 กับครั้งที่ 4	-1.012**	0.251	0.000
ต่ำ	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 2	-0.803**	0.258	0.004
	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 3	-1.821**	0.265	0.000
	ครั้งที่ 1 กับครั้งที่ 4	-2.359**	0.299	0.000
	ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 3	-1.017**	0.303	0.002
	ครั้งที่ 2 กับครั้งที่ 4	-1.555**	0.245	0.000
	ครั้งที่ 3 กับครั้งที่ 4	-0.538	0.283	0.068

** p< .01

ตารางที่ 4.8 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียนเรียงความ ฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง

ระดับความสามารถ	วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ	Mean Difference	Std. Error	Sig
สูง	แบบตรวจสอบรายการ-แบบสอบถามปลายเปิด	-0.940	0.623	0.143
	แบบตรวจสอบรายการ-ไม่ใช่เครื่องมือ	1.357*	0.623	0.038
	แบบสอบถามปลายเปิด-ไม่ใช่เครื่องมือ	2.298**	0.623	0.001

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ระดับความสามารถ	วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ	Mean Difference	Std. Error	Sig
กลาง	แบบตรวจสอบรายการ-แบบสอบถามปลายเปิด	0.387	0.792	0.630
	แบบตรวจสอบรายการ-ไม่ใช้เครื่องมือ	0.553	0.792	0.491
	แบบสอบถามปลายเปิด-ไม่ใช้เครื่องมือ	0.166	0.792	0.836
ต่ำ	แบบตรวจสอบรายการ-แบบสอบถามปลายเปิด	0.226	0.842	0.791
	แบบตรวจสอบรายการ-ไม่ใช้เครื่องมือ	1.026	0.842	0.234
	แบบสอบถามปลายเปิด-ไม่ใช้เครื่องมือ	0.800	0.842	0.351

* $p < .05$, ** $p < .01$

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือ เสนอรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถที่ใช้แบบตรวจสอบรายการเป็นเครื่องมือ พิจารณาให้ผลคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างจากการทำแบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้ภาษา ด้านกลไกการเขียนและด้านความสะอาด โดยมีเงื่อนไขการตรวจประเมินว่า ผู้เรียนเลือกตอบ “ใช่” แสดงว่าผู้เรียนประเมินว่าผลงานของตนเองมีลักษณะสอดคล้องกับข้อรายการนั้นแล้ว ได้ 1 คะแนน หากผู้เรียนเลือกตอบว่า “ไม่ใช่” แสดงว่าผู้เรียนประเมินว่าผลงานของตนเองยังคงไม่สอดคล้องกับข้อรายการนั้น ได้ 0 คะแนน ผลการศึกษา พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) และระดับกลาง (กลุ่มกลาง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างจากการทำแบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้ภาษา ด้านกลไกการเขียนและด้านความสะอาดในการประเมินตนเองครั้งที่ 3 สูงกว่าการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 1 และ 2 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.9 และ 4.10 ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนองค์ประกอบด้านเนื้อหาและด้านกลไกการเขียนสูงที่สุดในครั้งที่ 3 ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนองค์ประกอบด้านการใช้ภาษาและด้านความสะอาด

สูงที่สุดในครั้งที่ 1 ในขณะที่ด้านการเรียบเรียง มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในการประเมินตนเองครั้งที่ 2 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.11

ตารางที่ 4.9 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้านของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง

องค์ประกอบ เกณฑ์การ ประเมินงาน เขียนเรียงความ	รายการประเมินตนเอง	ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วย ตนเองของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับสูง (10 คน)					
		ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
		M	SD	M	SD	M	SD
ด้านเนื้อหา (5คะแนน)	1. มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และมีประเด็นสำคัญชัดเจน 2. มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง 3. มีการยกตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตต่างๆ ประกอบการนำเสนอเรื่อง 4. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 5. มีส่วนของคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน	3.60	0.97	4.80	0.42	4.90	0.32
ด้านการ เรียบเรียง (2คะแนน)	6. เขียนได้ชัดเจนและสมเหตุสมผล 7. เนื้อเรื่องเชื่อมตอสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ	1.60	0.69	1.80	0.63	1.80	0.42
ด้านการ ใช้ภาษา (2คะแนน)	8. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส 9. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่สละสลวย ชัดเจนและน่าอ่าน	1.30	0.48	1.50	0.53	1.80	0.42
ด้านกลไก การเขียน (4คะแนน)	1. เขียนประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย 2. ใช้คำเชื่อมประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม 3. มีความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้ 4. การันต์ อักษรย่อและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เว้นวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง	2.90	1.29	3.20	1.23	3.40	0.70
ด้านความ สะอาด (2คะแนน)	14. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร อ่านง่ายและเป็นระเบียบ 15. ไม่มีรอยลบ แก้วไขหรือรอยขีดฆ่า	0.30	0.48	0.90	0.74	1.30	0.67

ตารางที่ 4.10 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้านของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง

องค์ประกอบ เกณฑ์การ ประเมินงาน เขียนเรียงความ	รายการประเมินตนเอง	ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วย ตนเองของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับกลาง (10 คน)					
		ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
		M	SD	M	SD	M	SD
ด้านเนื้อหา (5คะแนน)	1. มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และมีประเด็นสำคัญชัดเจน 2. มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง 3. มีการยกตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตต่างๆ ประกอบการนำเสนอเรื่อง 4. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 5. มีส่วนของคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน	3.80	0.92	4.00	0.82	4.00	1.05
ด้านการ เรียบเรียง (2คะแนน)	6. เขียนได้ชัดเจนและสมเหตุสมผล 7. เนื้อเรื่องเชื่อมต่อดีสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ	1.20	0.92	1.60	0.70	1.70	0.67
ด้านการ ใช้ภาษา (2คะแนน)	8. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส 9. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่สละสลวย ชัดเจนและน่าอ่าน	1.00	0.82	1.20	0.79	1.70	0.67
ด้านกลไก การเขียน (4คะแนน)	1. เขียนประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย 2. ใช้คำเชื่อมประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม 3. มีความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้ 4. การเว้นวรรคตอนและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เว้นวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง	2.60	0.84	3.00	1.05	3.20	0.79
ด้านความ สะอาด (2คะแนน)	14. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร อ่านง่ายและเป็นระเบียบ 15. ไม่มีรอยลบ แก้ไขหรือรอยขีดฆ่า	0.10	0.32	0.10	0.32	0.40	0.52

ตารางที่ 4.11 ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความ 5 ด้านของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ

องค์ประกอบ เกณฑ์การ ประเมินงาน เขียนเรียงความ	รายการประเมินตนเอง	ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วย ตนเองของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทย ระดับต่ำ (10 คน)					
		ครั้งที่ 1		ครั้งที่ 2		ครั้งที่ 3	
		M	SD	M	SD	M	SD
ด้านเนื้อหา (5คะแนน)	1. มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และมีประเด็นสำคัญชัดเจน 2. มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง 3. มีการยกตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตต่างๆ ประกอบการนำเสนอเรื่อง 4. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม 5. มีส่วนของคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน	3.20	1.23	2.80	1.14	3.40	1.17
ด้านการ เรียบเรียง (2คะแนน)	6. เขียนได้ชัดเจนและสมเหตุสมผล 7. เนื้อเรื่องเชื่อมต่อดีสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ	0.90	0.57	1.30	0.67	1.20	0.63
ด้านการ ใช้ภาษา (2คะแนน)	8. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส 9. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่สละสลวย ชัดเจนและน่าอ่าน	1.30	0.48	0.90	0.74	1.00	0.47
ด้านกลไก การเขียน (4คะแนน)	10. เขียนประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย 11. ใช้คำเชื่อมประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม 12. มีความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้ 13. การันต์ อักษรย่อและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน เว้นวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง	2.30	0.95	2.50	0.85	2.90	0.99
ด้านความ สะอาด (2คะแนน)	14. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร อ่านง่ายและเป็นระเบียบ 15. ไม่มีรอยลบ แก้ไขหรือรอยขีดฆ่า	0.40	0.52	0.20	0.42	0.30	0.48

จากการศึกษาผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งสามารถเสนอแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนของตนเองได้อย่างหลากหลายและครอบคลุมมากกว่าผู้เรียนกลุ่มกลางและกลุ่มอ่อน โดยผู้เรียนกลุ่มเก่งเป็นผู้เรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีการเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของเรียงความ การสอดแทรกข้อคิด การยกตัวอย่างประกอบเรื่อง ตลอดจนการเสริมแนวทางปฏิบัติที่สร้างสรรค์ ประกอบกับการเสนอแนวทางเพื่อ

มุ่งเน้นการพัฒนาในด้านลายมือและความถูกต้องในการสะกดคำ ในขณะที่ผู้เรียนกลุ่มกลาง จะเขียนนำเสนอข้อบกพร่องของตนเองร่วมกับการเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเอง ซึ่งข้อผิดพลาดและแนวทางการพัฒนาของผู้เรียนกลุ่มกลางจะเกี่ยวข้องกับการใช้คำเชื่อม การสร้าง ประโยค การเขียนเว้นวรรคตอน ลายมือและความสะอาด ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนจะเขียนแสดง ข้อบกพร่องของงานเขียนเรียงความของตนเองมากกว่าเสนอแนะแนวทางการพัฒนา โดยข้อผิดพลาดดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับกรเขียนสะกดคำ ความสะอาดและลายมือเท่านั้น

บันทึกแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนเรียงความของตนเองครั้งที่ 1

- ผู้เรียน 1 (กลุ่มเก่ง) : ควรเพิ่มสาระเพื่อความน่าสนใจ ยกตัวอย่าง
เพิ่มใช้ภาษาให้เป็นทางการ ปรับปรุงลายมือ
พยายามอย่าเขียนผิด
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มเก่ง) : ปรับปรุงลายมือ ควรคิดสิ่งที่แปลกใหม่
สอดแทรกความคิด แนวทางเชื่อมคำ
ให้สัมพันธ์กัน ใช้อักษรที่ถูกต้อง
ไม่ม้วนออกเรื่องและไม่ลบมาก
ควรเว้นวรรคด้วย
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มกลาง) : ประโยคบางประโยคอาจเข้าใจยากไปนิด
วรรคตอนอาจผิดไปบ้าง ลายมือไม่ค่อยสวย
มีรอยลบมาก
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มกลาง) : ควรเขียนให้แปลกใหม่และเขียนให้อ่านง่าย
สมบูรณ์ใช้การันต์ การเว้นวรรคให้ถูกต้อง
ไม่มีรอยลบ
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มอ่อน) : เขียนไม่ชัด ไม่สวย อ่านไม่ออก มีรอยขีดฆ่า
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มอ่อน) : เขียนได้ถูกต้อง อ่านออก แต่เขียนไม่สวย

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 2 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียน เรียงความของตนเอง โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับข้อบกพร่องด้านการยกตัวอย่างและการใช้ภาษา มุ่งเน้น การพัฒนาในด้านลายมือและความถูกต้องในการสะกดคำ โดยจะไม่พบการเสนอแนวทางการ พัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระของเรียงความแล้ว ในขณะที่ผู้เรียนกลุ่มกลางจะยังคงเขียน นำเสนอข้อบกพร่องของตนเองร่วมกับการเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเอง

ซึ่งข้อผิดพลาดและแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการยกตัวอย่างประกอบเรื่อง การใช้คำเชื่อมประโยค การเขียนวันวรรคตอน ลายมือและความสะอาด ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนจะสามารถเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองได้มากขึ้นกว่าเดิม แต่ยังคงเกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ ความสะอาดและลายมือ

บันทึกแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนเรียงความของตนเองครั้งที่ 2

ผู้เรียน 1 (กลุ่มเก่ง)	:	ใช้ถ้อยคำและภาษาให้สละสลวย ชัดเจน และน่าอ่าน ควรมีการยกตัวอย่างในการเขียนเรียงความ วันวรรคตอนให้ถูกต้อง
ผู้เรียน 2 (กลุ่มเก่ง)	:	เขียนภาษาที่เข้าใจง่ายและน่าอ่าน ปรับปรุงลายมือ
ผู้เรียน 1 (กลุ่มกลาง)	:	วรรคตอนผิดบ้าง ลายมืออาจไม่สวย มีรอยลบ และไม่มีการยกตัวอย่าง
ผู้เรียน 2 (กลุ่มกลาง)	:	ควรเขียนแบบไม่มีรอยลบ รอยดำ และเขียนด้วยลายมือที่สวยงามกว่านี้ ใช้คำเชื่อมประโยคให้เหมาะสม
ผู้เรียน 1 (กลุ่มอ่อน)	:	เขียนให้สวย พยายามไม่ลบ เขียนให้ชัดเจน
ผู้เรียน 2 (กลุ่มอ่อน)	:	ปรับปรุงลายมือและการเขียนให้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 3 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งมีข้อเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองในด้านต่างๆ น้อยลง เนื่องจากมีการเลือกผลการประเมิน “ใช่” ในแบบตรวจสอบรายการมากขึ้นกว่าครั้งที่ 1 และ 2 คงเหลือการนำเสนอเพียงแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเองในด้านการสะกดคำ การใช้ประโยคให้สามารถสื่อความได้ชัดเจนและความสะอาดของเรียงความเท่านั้น ในผู้เรียนกลุ่มกลาง พบว่า สามารถเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเองได้หลากหลายมากขึ้น โดยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการเนื้อหาสาระและแนวคิดของเรียงความ โดยยังคงปรากฏข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเชื่อมประโยค การเขียนวันวรรคตอน ลายมือและความสะอาด ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนยังคงเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองเพียงแค่ด้านการเขียนสะกดคำ ความสะอาดและลายมือ เช่นเดียวกับการประเมินตนเองครั้งที่ 1 และ 2

บันทึกแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนเรียงความของตนเองครั้งที่ 3

- ผู้เรียน 1 (กลุ่มเก่ง) : จะเขียนคำให้ถูกต้อง ไม่ขีดฆ่าหรือลบให้มีรอย
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มเก่ง) : แก้ไขประโยคบางประโยค
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มกลาง) : เขียนให้มีประโยชน์ต่อสังคม ใช้คำเชื่อมให้ต่อเนื่อง
เข้าใจง่าย ต้องมีหัวตัวอักษร และต้องไม่มีรอยลบ
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มกลาง) : พยายามไม่ลบ เขียนลายมือให้สวย เข้าใจง่าย
ควรมีข้อคิดหรือแนวทางที่แปลกใหม่
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มอ่อน) : ไม่ควรจะมีรอยลบและเขียนลายมือให้สวยขึ้น
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มอ่อน) : เขียนให้ชัดเจนขึ้น สวยขึ้น ตัวอักษรต้องมีหัว

ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือ

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสามารถวิเคราะห์ ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ โดยสามารถเขียนบรรยายลักษณะของเรียงความเพื่อตอบคำถามต่างๆ ของแบบสอบถามได้อย่างครอบคลุมและตรงประเด็น ส่วนผู้เรียนกลุ่มกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า สามารถเขียนบรรยายลักษณะของเรียงความที่แสดงการวิเคราะห์และประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ แต่ยังไม่ครอบคลุมและยังไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและแต่งประโยคได้ ความละเอียดในการเขียนอธิบายความและความสอดคล้องระหว่างคำตอบกับข้อความมีน้อยกว่าผู้เรียนกลุ่มเก่ง ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อน พบว่า สามารถเขียนตอบคำถามได้สั้นๆ ไม่ละเอียด คำตอบมีลักษณะการตอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ยังไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถเขียนอธิบายแสดงการวิเคราะห์ได้อย่างครอบคลุม ทั้งยังไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษา การแต่งประโยคได้

ตัวอย่างคำตอบในแบบสอบถามปลายเปิดของผู้เรียนครั้งที่ 1 (เรื่องขยันนั้นสำคัญไฉน)

- ผู้เรียน 1 (กลุ่มเก่ง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่ทำให้ผู้อ่านได้
ทราบความสำคัญของความขยัน ประเด็นสำคัญในการ
นำเสนอเรื่องนี้ คือ ถ้าบุคคลใดทำสิ่งใดก็ตาม ความ
ขยันต้องมาก่อน ถ้าชีวิตนี้เราทำมาหากิน แต่ไม่มีความ
ขยันก็จะอดตายในที่สุด เรียงความจะประกอบด้วย

- 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป การแต่งประโยค
 ควรจะให้ครบส่วน คือ ประธาน กริยาและกรรม ควร
 ลำดับเรื่องให้ต่อเนื่องกัน การเขียนสะกดคำไม่มี
 ข้อผิดพลาด ลายมือชัดเจน แต่อาจ
 ต้องระวังเรื่องความสะอาด ไม่มีรอยลบหรือรอยขีดฆ่า
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มเก่ง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่ทำให้ทราบว่า
 ความขยันจะทำให้เราประสบความสำเร็จ
 ประเด็นสำคัญในการนำเสนอเรื่องนี้ คือ อยากให้คนรู้
 ถึงความสำคัญของความขยัน จะได้นำไปปฏิบัติได้
 เนื้อเรื่องจึงมีความสัมพันธ์กับชื่อเรื่อง เรียงความ
 จะประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป
 เรียบเรียงและลำดับเนื้อหาตามความสำคัญ ใช้ภาษา
 ถูกต้องเหมาะสม ใช้คำสันธานในการเชื่อมประโยค
 ไม่มีข้อผิดพลาดในการเขียนและการสะกดคำ มีรอยลบ
 บ้าง และอาจยังเขียนได้ไม่ตรงกับความคิดเท่าไร
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มกลาง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่ทำให้ทราบคุณค่าของ
 ความขยัน ซึ่งสำคัญต่อความสำเร็จ เรียงความ
 ประกอบด้วยคำนำ เนื้อเรื่องและสรุป
 เรียบเรียงและลำดับเนื้อหาให้เข้าใจง่าย ไม่มีรอยลบ
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มกลาง) : เรียงความเรื่องนี้สามารถอธิบายให้เราารู้สึกถึงความขยัน
 ได้ว่ามันสำคัญอย่างไร องค์ประกอบเรียงความมี
 3 ส่วนคือ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุปโดย
 เรียบเรียงตามลำดับ ใช้ภาษาเหมาะสมแต่ไม่ค่อย
 สละสลวย ใช้ตัวอักษรถูกต้อง แต่ลายมือไม่ค่อยสวย
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มอ่อน) : เรียงความเรื่องนี้เกี่ยวกับความขยัน ประเด็นสำคัญคือ
 อยากให้ทุกคนขยัน เรียงความมี 3 ส่วนคือ คำนำ
 เนื้อเรื่องและสรุป ไม่มีหลักในการเรียบเรียงและแต่ง
 ประโยค ใช้ถ้อยคำสละสลวย ลายมือไม่สวย มีรอยลบ
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มอ่อน) : ความขยันเป็นสิ่งที่ทุกคนควรปฏิบัติ จะทำให้เรา
 ประสบความสำเร็จ เรียงความมี คำนำ เนื้อเรื่องและ

สรุป ไม่มีหลักในการเรียงเรียงและแต่งประโยค
เขียนสะกดคำผิด ลายมือไม่สวย มีรอยลบ ชีตซ้ำ

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 2 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีการบรรยายถึงลักษณะของเรียงความที่มีการพัฒนาให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับข้อคำถามมากขึ้น โดยสามารถเขียนตอบคำถามต่างๆ ของแบบสอบถามได้อย่างครอบคลุม ละเอียดและชัดเจนมากขึ้น ส่วนผู้เรียนกลุ่มกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ยังคงมีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 สามารถเขียนแสดงการวิเคราะห์และประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ แต่ความละเอียดในการเขียนอธิบายความและความสอดคล้องระหว่างคำตอบของผู้เรียนกับข้อคำถามจะมีน้อยกว่าผู้เรียนกลุ่มเก่ง สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและแต่งประโยคได้บ้างแต่ไม่ครบถ้วน เช่นเดียวกับผู้เรียนกลุ่มอ่อนที่พบว่า ยังคงมีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 กล่าวคือ มีลักษณะการตอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนตอบคำถามได้เพียงสั้นๆ ไม่เขียนอธิบายแสดงรายละเอียดและไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและการแต่งประโยคได้

ตัวอย่างคำตอบในแบบสอบถามปลายเปิดของผู้เรียน ครั้งที่ 2 (เรื่องน้ำเอียนน้ำใจ)

ผู้เรียน 1 (กลุ่มเก่ง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่มีการบอกข้อดีของการมีน้ำใจ เพื่อให้ทุกคนได้ทราบและนำไปปฏิบัติ มีการยกตัวอย่างเหตุการณ์การช่วยพาดคนตาบอดข้ามถนน และน้ำใจนักกีฬา และเสนอข้อคิดว่าหากทุกคนมีน้ำใจ สังคมจะมีความสุข เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป เรียงลำดับเนื้อหาตามลำดับเหตุการณ์ให้สัมพันธ์กัน ใช้คำสันธานในการเชื่อมประโยค ยังคงพบข้อผิดพลาดในการเว้นวรรค แต่การเขียนสะกดคำถูกต้องสมบูรณ์ ลายมือชัดเจน อ่านง่าย ภาษาสละสลวย แต่ยังคงมีรอยลบเพื่อแก้ไขคำผิดอยู่บ้างเล็กน้อย

- ผู้เรียน 2 (กลุ่มเก่ง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่เป็นการสื่อความหมายของคำว่าน้ำใจ โดยนำเสนอเกี่ยวกับความหมายและตัวอย่างของการมีน้ำใจ มีการยกตัวอย่างที่แสดงถึงการให้และการแบ่งปัน มีการสอดแทรกข้อคิดว่าการมีน้ำใจเป็นตัวเชื่อมมิตรภาพที่ดี เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป เรียบเรียงให้เกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน สะกดคำได้ถูกต้อง แต่มีข้อผิดพลาดเรื่องการเว้นวรรคตอน ลายมือยังไม่ประณีต และยังคงมีรอยลบอยู่
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มกลาง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่ทำให้คนเรารู้จักความสำคัญของคำว่า น้ำใจ ยกตัวอย่างเกี่ยวกับน้ำใจ นักกีฬาประกอบการนำเสนอเรื่อง แทรกข้อคิดให้คนเรามีน้ำใจคอยช่วยเหลือกัน เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป มีเขียนผิดบ้างแต่จะแก้ไข ลายมือชัดเจน ตัวใหญ่เกินไป มีรอยลบแก้ไข
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มกลาง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจเพราะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้และการแบ่งปัน ประเด็นสำคัญในการนำเสนออยู่ที่การมีน้ำใจเอื้อเฟื้อและแบ่งปัน ซึ่งเป็นสิ่งที่ดี เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ใช้ถ้อยคำสละสลวย ได้ตรวจสอบการสะกดคำและการเว้นวรรคตอนให้ถูกต้องแล้ว
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มอ่อน) : เรียงความเรื่องนี้เกี่ยวกับความมีน้ำใจต่อผู้อื่น ยกตัวอย่างประกอบการนำเสนอเป็นการแบ่งขนมให้เพื่อน เรียงความมี 3 ส่วนคือ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ไม่มีหลักในการเรียบเรียงและแต่งประโยค ลายมือไม่สวย มีรอยลบ สกปรก
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มอ่อน) : เรียงความนี้ น่าสนใจ ไม่ระบุประเด็นสำคัญในการนำเสนอ ไม่มีข้อคิด เรียงความมี 3 ส่วนคือ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ใช้ภาษายังไม่เหมาะสมเนื่องจากใช้ภาษาพูดบางคำ ลายมือไม่ค่อยชัดเจน สะกดคำผิด

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 3 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีการบรรยายถึงลักษณะของเรียงความที่มีการพัฒนาให้ถูกต้องและสมบูรณ์มากขึ้นกว่าครั้งที่ 1 และ 2 โดยสามารถเขียนตอบคำถามทุกข้อของแบบสอบถามได้อย่างครอบคลุม สามารถอธิบายประกอบการตอบคำถามได้อย่างละเอียดและสามารถบอกหลักการต่างๆ ในการเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้องและพบการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนในฉบับสมบูรณ์ ส่วนผู้เรียนกลุ่มกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า มีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 และ 2 แต่สามารถเขียนแสดงการวิเคราะห์และประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ครอบคลุมมากขึ้น แต่ยังคงไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษา การแต่งประโยคได้อย่างชัดเจน และไม่พบการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนในฉบับสมบูรณ์ เช่นเดียวกับผู้เรียนกลุ่มอ่อนที่พบว่า ยังคงมีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 และ 2 กล่าวคือ มีลักษณะการตอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนตอบคำถามได้ยาวขึ้น แต่ยังคงไม่เขียนอธิบายแสดงรายละเอียด ไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและการแต่งประโยค และไม่พบการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนในฉบับสมบูรณ์

ตัวอย่างคำตอบในแบบสอบถามปลายเปิดของผู้เรียน ครั้งที่ 3 (เรื่องสามัคคีคือพลัง)

ผู้เรียน 1 (กลุ่มเก่ง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่เป็นการอธิบายว่าความสามัคคีจะแปรเปลี่ยนเป็นพลังในการทำสิ่งต่างๆ ได้ เนื้อเรื่องและชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกัน มีการยกตัวอย่างการลงแขกเกี่ยวข้าวประกอบการนำเสนอเรื่อง สอดแทรกข้อคิดให้ผู้อ่านเห็นความสำคัญของการร่วมมือร่วมแรงกันจนเกิดพลัง เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ใช้ถ้อยคำเหมาะสม สละสลวย แต่งประโยคให้เป็นประโยคที่สมบูรณ์ เข้าใจง่าย การเขียนสะกดคำยังมีผิดอยู่บ้าง แต่เดี๋ยวจะแก้ไข ลายมือและความสะอาดจะมีมากขึ้นในฉบับสมบูรณ์

- ผู้เรียน 2 (กลุ่มเก่ง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจตรงที่เป็นการอธิบายว่า สามัคคีจะเกิดพลังได้นั้น ต้องปรองดองกัน ไม่คิดร้ายต่อกัน ซึ่งจะทำให้เราเกิดพลังอันยิ่งใหญ่แก่ตนเองและสังคม เนื้อเรื่องและชื่อเรื่องมีความสอดคล้องกัน มีการยกตัวอย่างการหักไม่ไผ่ หากนำมารวมกันหลายๆ จะหักได้ยากกว่าไม่ไผ่อันเดียว มีข้อคิดให้คนในประเทศสามัคคีกัน ประเทศจะได้มีพลัง เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ใช้ถ้อยคำยังไม่ค่อยสละสลวย ต้องปรับบางคำให้ดีกว่านี้ แต่งประโยคให้สัมพันธ์กัน เขียนสะกดคำได้อย่างถูกต้องทุกคำ ลายมือยังไม่ประณีต ยังมีรอยลบแก้ไข เพราะยังขาดความรอบคอบ
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มกลาง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจเพราะอธิบายให้เห็นถึงความสามัคคี ประเด็นสำคัญคือให้มีความปรองดองกัน ชื่อเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ไม่มีการยกตัวอย่างประกอบ มีข้อคิด คือ อยากให้ทุกคนสามัคคีและปรองดองกัน มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ใช้ภาษาไม่สละสลวย ไม่มีคำเชื่อมประโยค สะกดคำผิดพลาดเล็กน้อย ลายมือสวยนิดหน่อย แต่ไม่ประณีต มีรอยลบอยู่บ้าง
- ผู้เรียน 2 (กลุ่มกลาง) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจที่มีการชักจูงให้คนไทยสามัคคีกัน ชื่อเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง มีการยกตัวอย่างความแตกแยกในสังคมประกอบการนำเสนอ มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ไม่มีหลักการเรียบเรียง ลำดับเนื้อหาและแต่งประโยค เขียนสะกดคำถูกต้องไม่ผิด ลายมืออ่านง่าย มีรอยลบบ้าง
- ผู้เรียน 1 (กลุ่มอ่อน) : เรียงความเรื่องนี้ น่าสนใจเพราะมีสาระน่าอ่าน ประเด็นสำคัญคือเราควรมีความสามัคคี ชื่อเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง ยกตัวอย่างการเล่นกีฬาต้องการความสามัคคี

ข้อคิดคือความสามัคคีเป็นสิ่งที่ดี เรียงความมี
องค์ประกอบ 3 ส่วนได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ไม่มี
คำเชื่อม ไม่มีหลักการเรียบเรียง คำยังไม่สละสลวย
การเว้นวรรคตอนไกลเกิน มีรอยลบขีดฆ่า

ผู้เรียน 2 (กลุ่มอ่อน) : เรียงความน่าสนใจที่อยากให้คนไทยรักกัน ไม่แตกแยก
กัน ซึ่งสำคัญกับคนไทยมาก มีการยกตัวอย่างที่คนไทย
แตกแยกกัน เรียงความประกอบด้วย 3 ส่วนได้แก่
คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ไม่มีหลักการเรียบเรียง ลำดับ
เนื้อหาและแต่งประโยค เขียนสะกดคำถูกต้องไม่ผิด
ลายมืออ่านง่าย มีรอยลบบ้างแต่ไม่สกปรก

2.4 ผลการประมาณค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของ ผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่าง ของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

ในการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนนั้น
ใช้สูตรการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่เสนอโดยศิริชัย กาญจนวาสี (Kanjanawasee,
1989 อ้างถึงในอรุณี อ่อนสวัสดิ์, 2537; อวยพร เรื่องตระกูล, 2544; กมลวรรณ ตังธนกานนท์,
2547; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2552) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$S = 100 (Y-X) / (F-X)$$

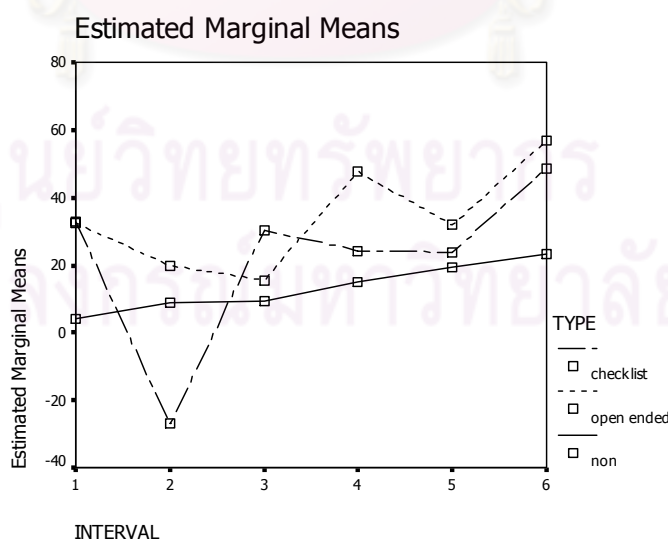
เมื่อ	S	หมายถึง	คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ของผู้เรียน
	X	หมายถึง	คะแนนผลการวัดครั้งก่อน
	Y	หมายถึง	คะแนนผลการวัดครั้งหลัง
	F	หมายถึง	คะแนนเต็ม

แล้วหาค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่เป็น
กลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 ช่วง จำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียน
เรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง ผลการวิเคราะห์มีรายละเอียด ดังนี้

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่
ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนน
พัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกช่วง โดยช่วงที่มี

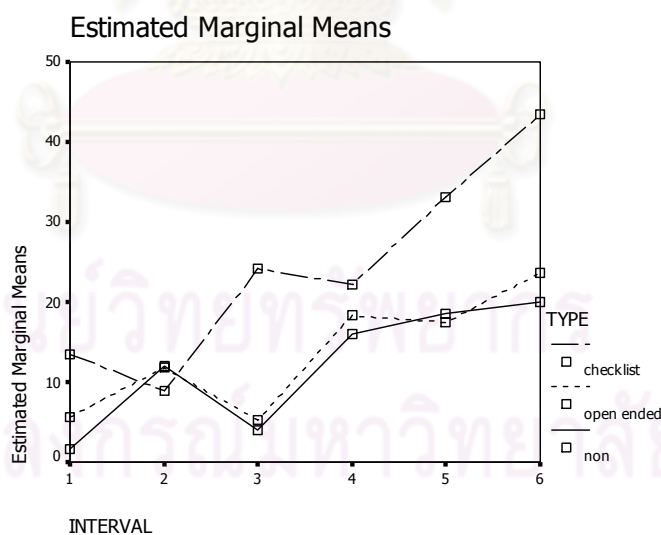
คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด คือ ช่วงที่ 6 (d_{41})($M = 31.65, SD = 22.19$) รองลงมา คือ ช่วงที่ 4 (d_{31})($M = 21.96, SD = 19.34$), ช่วงที่ 5 (d_{42})($M = 21.48, SD = 19.37$), ช่วงที่ 1 (d_{21})($M = 12.43, SD = 21.30$), ช่วงที่ 3 (d_{43})($M = 11.04, SD = 23.15$), และช่วงที่ 2 (d_{32})($M = 7.39, SD = 30.73$) ตามลำดับ รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.12

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยสูง (เก่ง) ทั้ง 6 ช่วง พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงสุดในช่วงที่ 2 (d_{32}) ($M = 19.86, SD = 25.37$), ช่วงที่ 4 (d_{31}) ($M = 47.62, SD = 14.96$), ช่วงที่ 5 (d_{42})($M = 31.94, SD = 28.91$) และ ช่วงที่ 6 (d_{41})($M = 56.79, SD = 12.64$) ต่างจากช่วงที่ 1 (d_{21}) และ ช่วงที่ 3 (d_{43}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงสุด ($M = 32.71, SD = 21.89$) และ ($M = 30.37, SD = 26.14$) ตามลำดับ ส่วนผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21})($M = 4.29, SD = 23.86$), ช่วงที่ 3 (d_{43})($M = 9.43, SD = 22.37$), ช่วงที่ 4 (d_{31})($M = 15.14, SD = 10.16$), ช่วงที่ 5 (d_{42})($M = 19.22, SD = 16.68$) และ ช่วงที่ 6 (d_{41})($M = 23.47, SD = 21.08$) ต่างจากช่วงที่ 2 (d_{32}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด ($M = -27.04, SD = 66.18$) แสดงดังแผนภาพที่ 4.4

แผนภาพที่ 4.4 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความ 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) จำแนกตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ

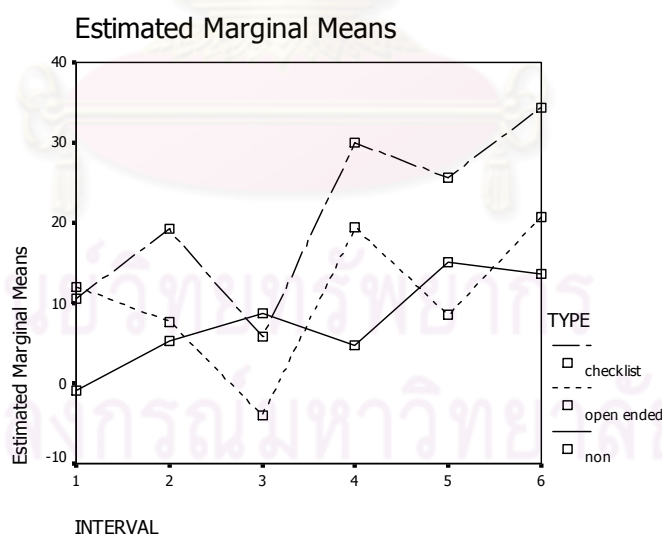
เมื่อวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยปานกลาง (กลาง) ทั้ง 6 ช่วง พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}) ($M = 13.54$, $SD = 19.69$), ช่วงที่ 3 (d_{43}) ($M = 24.13$, $SD = 25.38$), ช่วงที่ 4 (d_{31}) ($M = 22.1$, $SD = 22.29$), ช่วงที่ 5 (d_{42}) ($M = 33.11$, $SD = 26.46$) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ($M = 43.40$, $SD = 21.35$) ต่างจากช่วงที่ 2 (d_{32}) ที่ผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุด ($M = 12.05$, $SD = 16.74$) ส่วนผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}) ($M = 1.58$, $SD = 22.35$), ช่วงที่ 3 (d_{43}) ($M = 4.04$, $SD = 25.18$), ช่วงที่ 4 (d_{31}) ($M = 16.07$, $SD = 12.56$) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ($M = 19.98$, $SD = 21.28$) ต่างจากช่วงที่ 2 (d_{32}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด ($M = 8.84$, $SD = 26.96$) และช่วงที่ 5 (d_{42}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด ($M = 17.44$, $SD = 15.70$) แสดงดังแผนภาพที่ 4.5

แผนภาพที่ 4.5 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความ 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง (กลุ่มกลาง) จำแนกตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยต่ำ (อ่อน) ทั้ง 6 ช่วง พบว่าผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุดในช่วงที่ 2 (d_{32}) ($M = 19.23$, $SD = 20.17$), ช่วงที่ 4 (d_{31}) ($M = 29.96$, $SD = 11.78$), ช่วงที่ 5 (d_{42}) ($M = 25.66$, $SD = 15.90$) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ($M = 34.43$, $SD = 14.13$) ต่างจากในช่วงที่ 1 (d_{21}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุด ($M = 12.06$, $SD = 12.55$) และช่วงที่ 3 (d_{43}) ที่ผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุด ($M = 8.80$, $SD = 17.90$) ส่วนผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}) ($M = -0.87$, $SD = 11.39$), ช่วงที่ 2 (d_{32}) ($M = 5.23$, $SD = 11.46$), ช่วงที่ 4 (d_{31}) ($M = 4.70$, $SD = 13.34$) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ($M = 13.68$, $SD = 19.03$) ต่างจากช่วงที่ 3 (d_{43}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด ($M = -3.99$, $SD = 26.15$) และ ($M = 8.53$, $SD = 19.45$) ตามลำดับ)

แผนภาพที่ 4.6 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความ 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) จำแนกตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ

ตารางที่ 4.12 ผลการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทั้ง 6 ช่วง จำแนกตามระดับความสามารถในการเรียนรู้ภาษาไทยและรูปแบบการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง

ระดับความสามารถและรูปแบบการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเอง (จำนวนคน)	คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความ (ร้อยละ)											
	ช่วงที่ 1 (d ₂₁)		ช่วงที่ 2 (d ₃₂)		ช่วงที่ 3 (d ₄₃)		ช่วงที่ 4 (d ₃₁)		ช่วงที่ 5 (d ₄₂)		ช่วงที่ 6 (d ₄₁)	
	เทียบระหว่างครั้งที่ 1-2		เทียบระหว่างครั้งที่ 2-3		เทียบระหว่างครั้งที่ 3-4		เทียบระหว่างครั้งที่ 1-3		เทียบระหว่างครั้งที่ 2-4		เทียบระหว่างครั้งที่ 1-4	
	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD	M	SD
เก่ง-แบบตรวจสอบรายการ (n=10)	32.71	21.89	-27.04	66.18	30.37	26.14	24.27	19.06	23.80	14.87	48.64	20.70
เก่ง-แบบสอบถามปลายเปิด (n=10)	32.42	14.90	19.86	25.37	15.55	19.96	47.62	14.96	31.94	28.91	56.79	12.64
เก่ง-ไม่ใช้เครื่องมือ (n=10)	4.29	23.86	8.87	14.84	9.43	22.37	15.14	10.16	19.22	16.68	23.47	21.08
กลาง-แบบตรวจสอบรายการ (n=10)	13.54	19.69	8.84	26.96	24.13	25.38	22.15	22.29	33.11	26.46	43.40	21.35
กลาง-แบบสอบถามปลายเปิด (n=10)	5.64	18.38	11.78	17.87	5.30	12.60	18.29	16.79	17.44	15.70	23.66	12.71
กลาง-ไม่ใช้เครื่องมือ (n=10)	1.58	22.35	12.05	16.74	4.04	25.18	16.07	12.56	18.53	11.23	19.98	21.28
อ่อน-แบบตรวจสอบรายการ (n=10)	10.50	18.65	19.23	20.17	5.76	16.29	29.96	11.78	25.66	15.90	34.43	14.13
อ่อน-แบบสอบถามปลายเปิด (n=10)	12.06	12.55	7.72	22.99	-3.99	26.15	19.40	22.43	8.53	19.45	20.77	15.26
อ่อน-ไม่ใช้เครื่องมือ (n=10)	-0.87	11.39	5.23	11.46	8.80	17.90	4.70	13.34	15.12	10.41	13.68	19.03
รวม	12.43	21.30	7.39	30.73	11.04	23.15	21.96	19.34	21.48	19.37	31.65	22.19

2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ตอนนี้เป็นผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบ Mauchly's Test of Sphericity ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบวัดซ้ำ พบว่าค่าสถิติ Mauchly's W ของผู้เรียนทุกระดับความสามารถมีค่า 0.00 ค่า Approx. Chi-square ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำมีค่า 195.86, 217.29 และ 201.89 ค่า df = 14, 14 และ 14 ตามลำดับ และค่า p ของผู้เรียนทุกระดับความสามารถมีค่า 0.00 แสดงว่าความแปรปรวน-ความแปรปรวนร่วมเป็นเมทริกซ์เอกลักษณะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ดังนั้นในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียน

เรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ ผู้วิจัยจะใช้การประมาณค่าแบบ Greenhouse-Geisser แทนการประมาณค่าแบบ sphericity assumed สำหรับทั้ง 3 กลุ่มระดับความสามารถ แสดงรายละเอียดดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 การทดสอบเงื่อนไข sphericity ของค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน

ระดับ ความสามารถ	Within Subjects Effect	Mauchly's W	Approx. Chi-Square	df	Sig.	Epsilon		
						Greenhouse- Geisser	Huynh- Feldt	Lower- bound
สูง	period	0.000	195.868	14	0.000	0.321	0.363	0.200
กลาง	period	0.000	217.291	14	0.000	0.434	0.508	0.200
ต่ำ	period	0.000	201.895	14	0.000	0.395	0.457	0.200

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนทุกระดับความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถเป็นรายคู่ พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), 2 (d_{32}), 3 (d_{43}), 4 (d_{31}) และ 5 (d_{42}) ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 5 (d_{42}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 2 (d_{32}) และค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 4 (d_{31}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ ช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), 2 (d_{32}), 3 (d_{43}) และ 4 (d_{31}) ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 5 (d_{42}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), 2 (d_{32}) และ 3 (d_{43}) และค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 4 (d_{31})

สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) และ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), 2 (d_{32}), 3 (d_{43}) และ 5 (d_{42}) ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 5 (d_{42}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 3 (d_{43}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 4 (d_{31}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) และ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 3 (d_{43}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.14 – 4.16

ตารางที่ 4.14 การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงตามระดับความสามารถและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความ

ระดับ	Source		Type III Sum	df	Mean	F	Sig
ความสามารถ			of Squares		Square		
สูง	INTERVAL	Sphericity Assumed	28885.35097	5	5777.07	9.903**	0.000
		Greenhouse-Geisser	28885.35097	1.604	18010.62	9.903	0.001
		Huynh-Feldt	28885.35097	1.816	15907.97	9.903	0.000
		Lower-bound	28885.35097	1	28885.35	9.903	0.004
	Error(INTERVAL)	Sphericity Assumed	78753.48234	135	583.36		
		Greenhouse-Geisser	78753.48234	43.302	1818.68		
		Huynh-Feldt	78753.48234	49.026	1606.36		
		Lower-bound	78753.48234	27	2916.80		

ตารางที่ 4.14 (ต่อ)

ระดับ ความสามารถ	Source		Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig
กลาง	INTERVAL	Sphericity Assumed	10686.71029	5	2137.34	6.719**	0.000
		Greenhouse-Geisser	10686.71029	2.171	4923.61	6.719	0.002
		Huynh-Feldt	10686.71029	2.542	4204.16	6.719	0.001
		Lower-bound	10686.71029	1	10686.71	6.719	0.015
	Error(INTERVAL)	Sphericity Assumed	42942.70573	135	318.09		
		Greenhouse-Geisser	42942.70573	58.604	732.77		
		Huynh-Feldt	42942.70573	68.632	625.69		
		Lower-bound	42942.70573	27	1590.47		
ต่ำ	INTERVAL	Sphericity Assumed	7930.848669	5	1586.17	6.147**	0.000
		Greenhouse-Geisser	7930.848669	1.974	4017.33	6.147	0.004
		Huynh-Feldt	7930.848669	2.287	3468.36	6.147	0.002
		Lower-bound	7930.848669	1	7930.85	6.147	0.020
	Error(INTERVAL)	Sphericity Assumed	34833.2462	135	258.02		
		Greenhouse-Geisser	34833.2462	53.302	653.50		
		Huynh-Feldt	34833.2462	61.739	564.20		
		Lower-bound	34833.2462	27	1290.12		

** p< .01

ตารางที่ 4.15 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถ

ระดับความสามารถ	INTERVAL	Mean Difference	Std. Error	Sig
สูง	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 2	22.579*	10.330	0.038
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 3	4.690	4.440	0.300
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 4	-5.869	4.123	0.166
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 5	-1.847	6.131	0.766
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 6	-19.829**	3.011	0.000
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 3	-17.889	10.466	0.099
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 4	-28.449**	6.513	0.000
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 5	-24.426**	7.392	0.003
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 6	-42.408**	9.249	0.000
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 4	-10.559	5.657	0.073
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 5	-6.537	4.018	0.115
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 6	-24.519**	2.734	0.000

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ระดับความสามารถ	INTERVAL	Mean Difference	Std. Error	Sig
สูง (ต่อ)	ช่วงที่ 4 กับช่วงที่ 5	4.023	4.390	0.368
	ช่วงที่ 4 กับช่วงที่ 6	-13.959**	3.641	0.001
	ช่วงที่ 5 กับช่วงที่ 6	-17.982**	3.606	0.000
กลาง	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 2	-3.968	6.406	0.541
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 3	-4.235	4.862	0.391
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 4	-11.918**	3.507	0.002
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 5	-16.101**	5.731	0.009
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 6	-22.090**	3.197	0.000
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 3	-0.267	6.779	0.969
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 4	-7.951*	3.452	0.029
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 5	-12.133**	3.300	0.001
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 6	-18.123**	5.019	0.001
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 4	-7.683	6.023	0.213
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 5	-11.866**	4.176	0.008
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 6	-17.855**	3.575	0.000
	ช่วงที่ 4 กับช่วงที่ 5	-4.182	4.171	0.325
	ช่วงที่ 4 กับช่วงที่ 6	-10.172**	3.181	0.004
	ช่วงที่ 5 กับช่วงที่ 6	-5.990	3.174	0.070
ต่ำ	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 2	-3.500	5.156	0.503
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 3	3.705	3.986	0.361
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 4	-10.795**	3.406	0.004
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 5	-9.206*	4.351	0.044
	ช่วงที่ 1 กับช่วงที่ 6	-15.731**	2.780	0.000
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 3	7.205	6.727	0.294
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 4	-7.295**	2.357	0.005
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 5	-5.706	3.178	0.084
	ช่วงที่ 2 กับช่วงที่ 6	-12.231**	4.206	0.007
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 4	-14.499*	6.087	0.025
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 5	-12.911**	4.448	0.007
	ช่วงที่ 3 กับช่วงที่ 6	-19.436**	4.089	0.000
	ช่วงที่ 4 กับช่วงที่ 5	1.588	3.374	0.642
	ช่วงที่ 4 กับช่วงที่ 6	-4.937	2.907	0.101
	ช่วงที่ 5 กับช่วงที่ 6	-6.525**	2.302	0.009

** p< .01

ตารางที่ 4.16 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ของคะแนนผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งตามวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง

ระดับความสามารถ	วิธีการประเมินงานเขียนของตนเอง	Mean Difference	Std. Error	Sig
สูง	แบบตรวจสอบรายการ - แบบสอบถามปลายเปิด	-11.903*	5.168	0.029
	แบบตรวจสอบรายการ - ไม่ใช่เครื่องมือ	8.725	5.168	0.103
	แบบสอบถามปลายเปิด - ไม่ใช่เครื่องมือ	20.627**	5.168	0.000
กลาง	แบบตรวจสอบรายการ - แบบสอบถามปลายเปิด	10.508*	5.052	0.047
	แบบตรวจสอบรายการ - ไม่ใช่เครื่องมือ	12.151*	5.052	0.023
	แบบสอบถามปลายเปิด - ไม่ใช่เครื่องมือ	1.643	5.052	0.748
ต่ำ	แบบตรวจสอบรายการ - แบบสอบถามปลายเปิด	10.179*	4.022	0.018
	แบบตรวจสอบรายการ - ไม่ใช่เครื่องมือ	13.147**	4.022	0.003
	แบบสอบถามปลายเปิด - ไม่ใช่เครื่องมือ	2.967	4.022	0.467

* $p < .05$, ** $p < .01$

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41}))

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two-way ANOVA) เพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทย ที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) พบว่า มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า นักเรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองและมีความสามารถทางภาษาไทยต่างกัน มีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) แตกต่างกัน ซึ่งจากการวิเคราะห์ พบว่า วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) เป็นเครื่องมือส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มเก่งมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด ส่วนวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเครื่องมือส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มกลางและอ่อนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด

ผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ต่อโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว 2 ครั้ง เริ่มจากการทดสอบค่าความแปรปรวนของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d₄₁)) โดยใช้ Levene Statistic พบว่าความแปรปรวนของประชากรทั้ง 3 กลุ่มไม่ต่างกัน จึงทำการทดสอบภายหลังโดยใช้สถิติ Bonferroni เมื่อพิจารณาวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) เป็นเครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d₄₁)) สูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 นอกจากนี้เมื่อพิจารณาระดับความสามารถทางภาษาไทยที่แตกต่างกันยังพบว่ากลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d₄₁)) สูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4.17

ตารางที่ 4.17 ผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างระดับความสามารถทางภาษาไทยกับวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองที่ส่งผลต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d₄₁))

Source	Type III Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Corrected Model	17749.433	8	2218.679	6.891	.000
Intercept	90134.770	1	90134.770	279.961	.000
ระดับความสามารถ	6317.515	2	3158.757	9.811	.000
วิธี	8209.576	2	4104.788	12.750	.000
ระดับความสามารถ * วิธี	3222.342	4	805.586	2.502*	.049
Error	26078.373	81	321.955		
Total	133962.576	90			
Corrected Total	43827.806	89			

R Squared = .405 (Adjusted R Squared = .346)

Levene's Test of Equality of Error Variances: F=1.142, df1=8, df2=81.p=.345

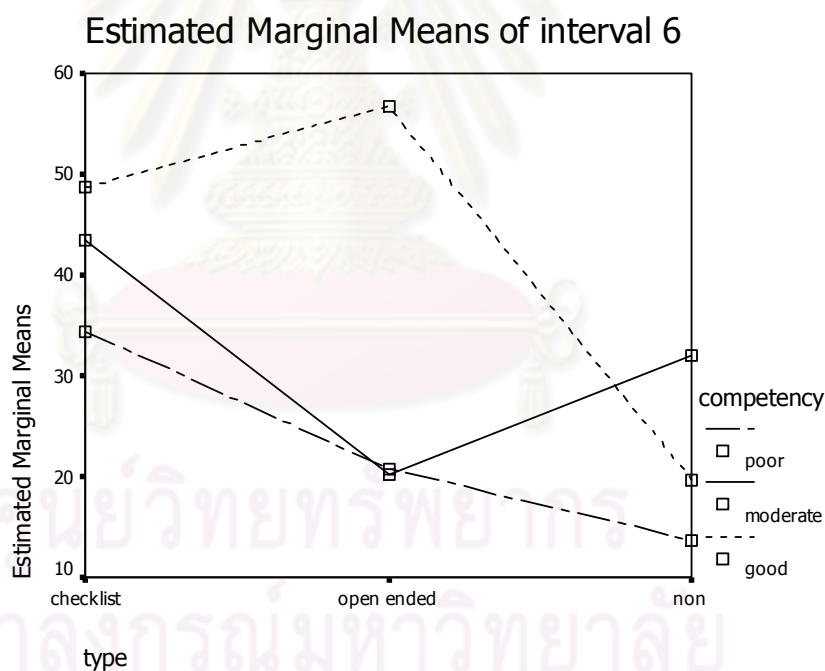

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

Bonferroni	Mean Difference	Sig
แบบตรวจสอบรายการ * ไม่ใช้เครื่องมือ	23.1120**	.000
แบบสอบถามปลายเปิด * ไม่ใช้เครื่องมือ	14.6953**	.006
ระดับสูง * ระดับกลาง	13.9560**	.010
ระดับสูง * ระดับต่ำ	20.0087**	.000

* $p < .05$, ** $p < .01$

จากการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังนี้

แผนภาพที่ 4.7 ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41}))

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิดและศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (quasi - experimental designs) แบบมีการทดสอบก่อนและหลังการจัดกระทำและมีกลุ่มควบคุม (pretest-posttest control-group design) ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 4 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังศึกษาในภาคปลาย ปีการศึกษา 2553 จำนวน 90 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 60 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบทักษะการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ แบบบันทึกการให้คะแนนแบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองรูปแบบแบบสอบถามปลายเปิด (open-ended questionnaire) วิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติภาคบรรยาย วิเคราะห์ประมาณค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียน โดยใช้สูตรการคำนวณคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ (relative gain score) วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งและวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกันโดยใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวแบบวัดซ้ำ (one - way repeated measure ANOVA) ตลอดจน ใช้สถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two - way ANOVA) ในการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยของผู้เรียนที่มีต่อคะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความ

สรุปผลการวิจัย

การเสนอผลการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยแบ่งการนำเสนอผลการวิจัยเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ตอนที่ 2 การวิเคราะห์

เปรียบเทียบพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิดและตอนที่ 3 การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (d_{41}) ผลการวิจัยสรุปตามการวิเคราะห์แต่ละตอนได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับกลุ่มตัวอย่าง พบว่า กลุ่มตัวอย่างในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในการวิจัยครั้งนี้ รวม 90 คน เป็นนักเรียนเพศชายมากกว่าเพศหญิง โดยในกลุ่มทดลองที่ 1 มีนักเรียนเพศชาย 20 คน (ร้อยละ 66.67) กลุ่มทดลองที่ 2 มีนักเรียนเพศชาย 18 คน (ร้อยละ 60.00) และกลุ่มควบคุมมีนักเรียนเพศชาย 16 คน (ร้อยละ 53.33) โดยในแต่ละกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมจะมีนักเรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับเก่ง (มีค่าเฉลี่ยคะแนนสูงกว่าร้อยละ 80) ปานกลาง (มีค่าเฉลี่ยคะแนนร้อยละ 65-79) และอ่อน (มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 65) ระดับละ 10 คน (ร้อยละ 11.11) เท่าๆ กัน

2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการกับแบบสอบถามปลายเปิด

การวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจะพิจารณาจากคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความ 4 ครั้งและคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทั้ง 6 ช่วง แบ่งการนำเสนอออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

2.1 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง พบว่า จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน ผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ครั้งที่ 1 ถึง 4 เพิ่มขึ้นตามลำดับ เช่นเดียวกับกับคะแนนสูงสุดที่ได้จากการประเมินที่มีค่าสูงขึ้นตามลำดับจากการประเมินครั้งที่ 1 ถึง 4 ส่วนคะแนนต่ำสุดที่ได้จากการประเมินมีค่าสูงสุดในการประเมินครั้งที่ 3 เมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Sk) พบว่าคะแนนที่ได้จากการประเมินทั้ง 4 ครั้ง

มีลักษณะการแจกแจงของคะแนนแบบไข้ชาย โดยคะแนนจากการประเมินครั้งที่ 4 มีลักษณะการไข้มากที่สุด เมื่อพิจารณาค่าความโค้ง (Ku) พบว่า คะแนนที่ได้จากการประเมินทั้ง 4 ครั้งมีลักษณะแบนกว่าโค้งปกติ อย่างไรก็ตามยังถือได้ว่าคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้งมีลักษณะการแจกแจงเป็นโค้งปกติ

2.2 การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง

จากการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของคะแนนผลการทดสอบการเขียนเรียงความทั้ง 4 ครั้ง จำแนกตามระดับความสามารถทางภาษาไทยและวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง พบว่า ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยสูง ปานกลางและต่ำ ต่างมีผลการทดสอบการเขียนเรียงความในครั้งที่ 4 สูงที่สุด

กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มผู้เรียนที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและกลุ่มผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินทุกครั้ง

กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลาง (กลุ่มกลาง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินครั้งที่ 2 และ 4 ส่วนในการประเมินครั้งที่ 3 พบว่า กลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความเท่ากัน โดยสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมิน

กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินครั้งที่ 2 ส่วนในการประเมินครั้งที่ 3 และ 4 พบว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนเฉลี่ยผลการทดสอบการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดและกลุ่มที่ไม่ใช้เครื่องมือ

2.3 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 4 ครั้งของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนทุกระดับความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) มีค่าเฉลี่ยคะแนนจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2, 3 และ 4 ค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2 และครั้งที่ 3 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลาง (กลุ่มกลาง) มีค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2, 3 และ 4 ค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 3 และ 4 และค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 3 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) มีค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 1 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2, 3 และ 4 และมีค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 2 ต่ำกว่าค่าเฉลี่ยจากการประเมินงานเขียนเรียงความครั้งที่ 3 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าเฉลี่ยคะแนนจากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์มากกว่าผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลาง (กลุ่มกลาง) และต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ใช้วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความแตกต่างกันมีค่าเฉลี่ยคะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ไม่แตกต่างกัน

ผู้วิจัยได้ศึกษาผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถที่ประเมินตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด

เป็นเครื่องมือ พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) และระดับกลาง (กลุ่มกลาง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างจากการทำแบบตรวจสอบรายการตามองค์ประกอบของเกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการเรียบเรียง ด้านการใช้ภาษา ด้านกลไกการเขียนและด้านความสะอาดในการประเมินตนเองครั้งที่ 3 สูงกว่าการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองครั้งที่ 1 และ 2 ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนองค์ประกอบด้านเนื้อหาและด้านกลไกการเขียนสูงที่สุดในครั้งที่ 3 ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนองค์ประกอบด้านการใช้ภาษาและด้านความสะอาดสูงที่สุดในครั้งที่ 1 ในขณะที่ด้านการเรียบเรียงมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในการประเมินตนเองครั้งที่ 2

จากการศึกษาผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งสามารถเสนอแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนของตนเองได้อย่างหลากหลายและครอบคลุมมากกว่าผู้เรียนกลุ่มกลางและกลุ่มอ่อน โดยผู้เรียนกลุ่มเก่งเป็นผู้เรียนเพียงกลุ่มเดียวที่มีการเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของเรียงความ การสอดแทรกข้อคิด การยกตัวอย่างประกอบเรื่อง ตลอดจนการเสริมแนวทางปฏิบัติที่สร้างสรรค์ ประกอบกับการเสนอแนวทางเพื่อมุ่งเน้นการพัฒนาในด้านลายมือและความถูกต้องในการสะกดคำ ในขณะที่ผู้เรียนกลุ่มกลางจะเขียนนำเสนอข้อบกพร่องของตนเองร่วมกับการเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเอง ซึ่งข้อผิดพลาดและแนวทางการพัฒนาของผู้เรียนกลุ่มกลางจะเกี่ยวข้องกับ การใช้คำเชื่อม การสร้างประโยค การเขียนเว้นวรรคตอน ลายมือและความสะอาด ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนจะเขียนแสดงข้อบกพร่องของงานเขียนเรียงความของตนเองมากกว่าเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโดยข้อผิดพลาดดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการเขียนสะกดคำ ความสะอาดและลายมือเท่านั้น

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 2 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเอง โดยมุ่งเน้นเกี่ยวกับข้อบกพร่องด้านการยกตัวอย่าง การใช้ภาษา การพัฒนาในด้านลายมือและความถูกต้องในการสะกดคำ โดยจะไม่พบการเสนอแนวทางการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาสาระของเรียงความแล้ว ในขณะที่ผู้เรียนกลุ่มกลางจะยังคงเขียนนำเสนอข้อบกพร่องของตนเองร่วมกับการเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเอง ซึ่งข้อผิดพลาดและแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับการยกตัวอย่างประกอบเรื่อง การใช้คำเชื่อมประโยค การเขียนเว้นวรรคตอน ลายมือและความสะอาด ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนจะ

สามารถเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองได้มากขึ้นกว่าเดิม แต่ยังคงเกี่ยวข้องกับเรื่องการเขียนสะกดคำ ความสะอาดและลายมือ

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 3 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งมีข้อเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองในด้านต่างๆ น้อยลง เนื่องจากมีการเลือกผลการประเมิน “ใช่” ในแบบตรวจสอบรายการมากขึ้นกว่าครั้งที่ 1 และ 2 คงเหลือการนำเสนอเพียงแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเองในด้านการสะกดคำ การใช้ประโยคให้สามารถสื่อความได้ชัดเจนและความสะอาดของเรียงความเท่านั้น ในผู้เรียนกลุ่มกลาง พบว่า สามารถเสนอแนะแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเองได้หลากหลายมากขึ้น โดยแนวทางการพัฒนาดังกล่าวจะเกี่ยวข้องกับเรื่องเนื้อหาสาระและแนวคิดของเรียงความ โดยยังคงปรากฏข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเชื่อมประโยค การเขียนวันวรรคตอน ลายมือและความสะอาด ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อนยังคงเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเองเพียงแค่ด้านการเขียนสะกดคำ ความสะอาดและลายมือ เช่นเดียวกับการประเมินตนเองครั้งที่ 1 และ 2

ผลการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเองของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือ พบว่า

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 1 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดสามารถวิเคราะห์ ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ โดยสามารถเขียนบรรยายลักษณะของเรียงความเพื่อตอบคำถามต่างๆ ของแบบสอบถามได้อย่างครอบคลุมและตรงประเด็น ส่วนผู้เรียนกลุ่มกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า สามารถเขียนบรรยายลักษณะของเรียงความที่แสดงการวิเคราะห์และประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ แต่ยังไม่ครอบคลุมและยังไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและแต่งประโยคได้ ความละเอียดในการเขียนอธิบายความและความสอดคล้องระหว่างคำตอบกับข้อคำถามมีน้อยกว่าผู้เรียนกลุ่มเก่ง ส่วนผู้เรียนกลุ่มอ่อน พบว่า สามารถเขียนตอบคำถามได้สั้นๆ ไม่ละเอียด คำตอบมีลักษณะการตอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ยังไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถเขียนอธิบายแสดงการวิเคราะห์ได้อย่างครอบคลุม ทั้งยังไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษา การแต่งประโยคได้

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 2 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีการบรรยายถึงลักษณะของเรียงความที่มีการพัฒนาให้สมบูรณ์และสอดคล้องกับข้อคำถามมากขึ้น โดยสามารถเขียนตอบคำถามต่างๆ ของแบบสอบถามได้อย่างครอบคลุม ละเอียดและชัดเจนมากขึ้น ส่วนผู้เรียนกลุ่มกลางที่ประเมินงาน

เขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า ยังคงมีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 สามารถเขียนแสดงการวิเคราะห์และประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ แต่ความละเอียดในการเขียนอธิบายความและความสอดคล้องระหว่างคำตอบของผู้เรียนกับข้อความถามจะน้อยกว่าผู้เรียนกลุ่มเก่ง สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและแต่งประโยคได้บ้างแต่ไม่ครบถ้วน เช่นเดียวกับผู้เรียนกลุ่มอ่อนที่พบว่า ยังคงมีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 กล่าวคือ มีลักษณะการตอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนตอบคำถามได้เพียงสั้นๆ ไม่เขียนอธิบายแสดงรายละเอียดและไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและการแต่งประโยคได้

ผลการประเมินตนเองครั้งที่ 3 พบว่า ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีการบรรยายถึงลักษณะของเรียงความที่มีการพัฒนาให้ถูกต้องและสมบูรณ์มากขึ้นกว่าครั้งที่ 1 และ 2 โดยสามารถเขียนตอบคำถามทุกข้อของแบบสอบถามได้อย่างครอบคลุม สามารถอธิบายประกอบการตอบคำถามได้อย่างละเอียดและสามารถบอกหลักการต่างๆ ในการเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้องและพบการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนในฉบับสมบูรณ์ ส่วนผู้เรียนกลุ่มกลางที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด พบว่า มีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 และ 2 แต่สามารถเขียนแสดงการวิเคราะห์และประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองได้ครอบคลุมมากขึ้น แต่ยังคงไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษา การแต่งประโยคได้อย่างชัดเจน และไม่พบการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนในฉบับสมบูรณ์ เช่นเดียวกับผู้เรียนกลุ่มอ่อนที่พบว่า ยังคงมีการบรรยายถึงลักษณะงานเขียนเรียงความที่ใกล้เคียงกับการบรรยายลักษณะของเรียงความในการประเมินตนเองครั้งที่ 1 และ 2 กล่าวคือ มีลักษณะการตอบที่แสดงถึงคุณลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ยังไม่สมบูรณ์ โดยเขียนตอบคำถามได้ยาวขึ้น แต่ยังคงไม่เขียนอธิบายแสดงรายละเอียด ไม่สามารถบอกหลักในการใช้ภาษาและการแต่งประโยค และไม่พบการนำเสนอแนวทางการพัฒนางานเขียนในฉบับสมบูรณ์

2.4 ผลการประมาณค่าคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงในภาพรวม พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกช่วง โดยช่วงที่มีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงที่สุด คือ ช่วงที่ 6 (d_{41}) รองลงมา ได้แก่ ช่วงที่ 4 (d_{31}), ช่วงที่ 5 (d_{42}), ช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 3 (d_{43}), และช่วงที่ 2 (d_{32}) ตามลำดับ

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยสูง (กลุ่มเก่ง) ทั้ง 6 ช่วง พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุดในช่วงที่ 2 (d_{32}), ช่วงที่ 4 (d_{31}), ช่วงที่ 5 (d_{42}) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ต่างจากช่วงที่ 1 (d_{21}) และ ช่วงที่ 3 (d_{43}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุด ส่วนผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 3 (d_{43}), ช่วงที่ 4 (d_{31}), ช่วงที่ 5 (d_{42}) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ต่างจากช่วงที่ 2 (d_{32}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด

เมื่อวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยปานกลาง (กลาง) ทั้ง 6 ช่วง พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 3 (d_{43}), ช่วงที่ 4 (d_{31}), ช่วงที่ 5 (d_{42}) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ต่างจากช่วงที่ 2 (d_{32}) ที่ผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุด ส่วนผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 3 (d_{43}), ช่วงที่ 4 (d_{31}) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ต่างจากช่วงที่ 2 (d_{32}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดและช่วงที่ 5 (d_{42}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด

เมื่อวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยต่ำ (อ่อน) ทั้ง 6 ช่วง พบว่า ผู้เรียนที่

ใช้แบบตรวจสอบรายการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุดในช่วงที่ 2 (d_{32}), ช่วงที่ 4 (d_{31}), ช่วงที่ 5 (d_{42}) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ต่างจากในช่วงที่ 1 (d_{21}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุดและช่วงที่ 3 (d_{43}) ที่ผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงที่สุด ส่วนผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุดในช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 2 (d_{32}), ช่วงที่ 4 (d_{31}) และช่วงที่ 6 (d_{41}) ต่างจากช่วงที่ 3 (d_{43}) ที่ผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ต่ำที่สุด

2.5 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่ต่างกัน

การวิเคราะห์ความแปรปรวนของค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่ต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนทุกระดับความสามารถมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อพิจารณา ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ที่ได้จากการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ทั้ง 6 ช่วงของผู้เรียนแต่ละระดับความสามารถเป็นรายคู่ พบว่า

กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 2 (d_{32}), ช่วงที่ 3 (d_{43}), ช่วงที่ 4 (d_{31}) และช่วงที่ 5 (d_{42}) ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 5 (d_{42}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 2 (d_{32}) และค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 4 (d_{31}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ในขณะที่ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

กลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 2 (d_{32}), ช่วงที่ 3 (d_{43}) และช่วงที่ 4 (d_{31}) ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 5 (d_{42}) สูงกว่าค่าเฉลี่ย

คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 2 (d_{32}) และช่วงที่ 3 (d_{43}) และค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 4 (d_{31}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) และช่วงที่ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ส่วนกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับต่ำมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}), ช่วงที่ 2 (d_{32}), ช่วงที่ 3 (d_{43}) และช่วงที่ 5 (d_{42}) ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 5 (d_{42}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 3 (d_{43}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 4 (d_{31}) สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 1 (d_{21}) และช่วงที่ 2 (d_{32}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และ สูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่ 3 (d_{43}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและอ่อนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และสูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01

3. การวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41}))

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทาง (two-way ANOVA) เพื่อหาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) พบว่ามีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งจากการวิเคราะห์ พบว่า วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถาม

ปลายเปิด (open – ended questionnaire) เป็นเครื่องมือส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มเก่งมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด ส่วนวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเครื่องมือที่ส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มกลางและอ่อนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด

จากวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว 2 ครั้ง ทำให้ได้สารสนเทศเพิ่มเติมดังต่อไปนี้ เมื่อพิจารณาวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) เป็นเครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) สูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาระดับความสามารถทางภาษาไทยที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) สูงกว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผลการวิจัย

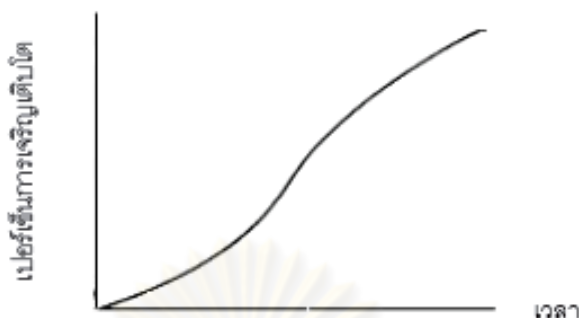
จากผลการวิเคราะห์และสรุปผลการวิจัย ผู้วิจัยนำเสนอประเด็นการอภิปรายที่น่าสนใจ ดังนี้

1. การเปรียบเทียบพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง ปานกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการใช้แบบตรวจสอบรายการและแบบสอบถามปลายเปิด

จากการวิเคราะห์คะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่ต่างกัน พบว่า ในภาพรวมผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลาง (กลุ่มกลาง) และระดับต่ำ (กลุ่มอ่อน) โดยผู้เรียนทุกระดับความสามารถทางภาษาไทย (เก่ง ปานกลางและอ่อน) ต่างมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ในช่วงที่ 6 (d_{41}) สูงที่สุดเหมือนกัน ทั้งนี้ เป็นเพราะในช่วงที่ 6 (d_{41}) เป็นช่วงที่พิจารณาคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนระหว่างการประเมินครั้งที่ 1 (pretest) เปรียบเทียบกับการประเมินครั้งที่ 4 (posttest 3) ซึ่งมีระยะเวลา

ระหว่างช่วงเวลานักเรียนพิจารณาคะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนสัมพัทธ์ในช่วงอื่นๆ ช่วงเวลาดังกล่าวนี้เป็นช่วงเวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ ซึมซับและพัฒนาทักษะความสามารถในการเขียนเรียงความจากการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การร่วมกันพิจารณาและให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเรียงความที่ผู้วิจัยนำมาเป็นตัวอย่างและการร่วมกันอภิปรายทบทวนลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ดีอันเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเอง เป็นต้น นอกจากนี้ในช่วงเวลาดังกล่าว ผู้เรียนยังได้เรียนรู้และฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีต่างๆ ระหว่างครั้งที่ 1-3 ซึ่งมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการพัฒนาความสามารถทางทักษะการเขียนเรียงความ จึงทำให้ผู้เรียนสามารถประเมินและให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองตนเองได้อย่างถูกต้องมากขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ McDonald และ Boud (2003) ที่ว่าการฝึกฝนประเมินตนเอง (self-assessment training) มีอิทธิพลอย่างมีนัยสำคัญต่อการพัฒนาความสามารถและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน

เมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและต่ำจะพบว่าในช่วงที่ 3 ผู้เรียนทั้ง 2 ระดับความสามารถที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดเป็นเครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความต่ำ ทั้งนี้ เป็นเพราะธรรมชาติของแบบสอบถามปลายเปิดที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนตอบคำถามอย่างอิสระ จำเป็นต้องอาศัยความรู้และทักษะพื้นฐานทางภาษาในการตอบคำถามและการประเมินตนเองในระดับที่สูงขึ้น จึงทำให้ผู้เรียนที่มีข้อจำกัดทางทักษะภาษาไทยไม่สามารถประเมินตนเองได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ ทำให้ความสามารถในการให้ผลป้อนกลับและความสามารถในการพัฒนาผลงานเขียนฉบับสมบูรณ์ของตนเองน้อยลง ประกอบกับในช่วงที่ 3(d₄₃) ซึ่งเป็นการพิจารณาเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการระหว่างการประเมินครั้งที่ 3 (posttest 2) เปรียบเทียบกับการประเมินครั้งที่ 4 (posttest 3) ซึ่งเป็นช่วงท้ายของการทดลอง ผู้เรียนจึงเริ่มที่จะมีพัฒนาการที่ช้าลง สอดคล้องกับรูปแบบโค้งการเรียนรู้ในงานวิจัยของ Carroll และคณะ (Brown และ Sakes, 1985 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2547) ดังแผนภาพที่ 5.1 ซึ่งแสดงถึงพัฒนาการทางการเรียนรู้ในอัตราที่ต่ำ พัฒนาการดังกล่าวจะเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูงขึ้นและคงที่ในที่สุดในช่วงปลาย (Restle และ Greeno, 1970; Brown และ Sakes, 1985 อ้างถึงใน กมลวรรณ ตังธนภานนท์, 2547)

แผนภาพที่ 5.1 โค้งการเรียนรู้ของ Carroll และคณะ
(Brown และ Sakes, 1985 อ้างถึงในกมลวรรณ ตังธนานนท์, 2547)

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง กลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน พบว่า ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ที่คาดว่าผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน จะมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความแตกต่างกัน จากผลการวิเคราะห์ดังกล่าว มีประเด็นที่น่าสนใจในการพิจารณาความแตกต่างของพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถทางภาษาไทยที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองด้วยวิธีที่แตกต่างกัน ดังนี้

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูง (กลุ่มเก่ง) ที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิดมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการและผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของแบบสอบถามปลายเปิดที่มีลักษณะเป็นข้อคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนคิด วิเคราะห์และเขียนตอบอย่างอิสระ ลักษณะดังกล่าวเป็นลักษณะที่เอื้อให้ผู้เรียนกลุ่มเก่งที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงสามารถคิด วิเคราะห์และให้ผลย้อนกลับแก่ตนเองเพื่อพัฒนางานเขียนเรียงความเป็นฉบับสมบูรณ์ได้ดีกว่าผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางและต่ำที่มีข้อจำกัดในการใช้ภาษาทำให้เขียนตอบได้เพียงสั้นๆ โดยไม่สามารถให้ผลย้อนกลับในการพัฒนาผลงานของตนเองได้อย่างชัดเจนเพียงพอ ในขณะที่ผู้เรียน

ที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับกลางและต่ำที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความสูงกว่าผู้เรียนที่ใช้แบบสอบถามปลายเปิดและผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมือในการประเมิน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากธรรมชาติของลักษณะแบบตรวจสอบรายการ ซึ่งเป็นเครื่องมือประเมินที่มีข้อรายการประเมินอันบ่งบอกถึงลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ดี สำหรับให้ผู้เรียนพิจารณาตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างข้อรายการอันครอบคลุมลักษณะของงานเขียนเรียงความที่ดีกับผลงานฉบับร่างของตนเอง ลักษณะดังกล่าวส่งผลดีต่อการให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองที่ง่ายและเหมาะแก่ผู้ที่มีข้อจำกัดทางภาษา กล่าวคือ ผู้เรียนจะต้องพัฒนาผลงานเขียนของตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะของข้อรายการที่เลือกว่า “ไม่ใช่” ให้มีลักษณะสอดคล้องกับข้อรายการนั้นด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้เรียนที่มีระดับความสามารถทางภาษาที่จำกัด ทราบแนวทางการพัฒนางานเขียนของตนเองได้ดีและชัดเจนกว่าการใช้แบบสอบถามปลายเปิด สอดคล้องกับ Bulter และ Lee (2006) ที่เสนอว่าข้อคำถามที่เชื่อมโยงและสอดคล้องโดยตรงอย่างชัดเจนกับวัตถุประสงค์ในภาระงานของนักเรียนจะทำให้นักเรียนมีความถูกต้องแม่นยำในการประเมินตนเองมากยิ่งขึ้น ความแตกต่างในการตอบสนองต่อเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินงานเขียนเรียงความของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันดังที่ได้กล่าวไปแล้วนี้ สอดคล้องกับที่ Heilenman (1990) กล่าวว่าแนวทางที่ผู้เรียนเข้าใจและตอบสนองต่อข้อคำถามและเกณฑ์การประเมิน เป็นปัจจัยสำคัญหนึ่งที่มีผลต่อผลลัพธ์ในการประเมินตนเอง และยังสอดคล้องกับที่ Bulter และ Lee (2006) กล่าวว่าระดับความสามารถและประสบการณ์เดิมในการเรียนภาษาของผู้เรียนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อผลลัพธ์ของการประเมินตนเอง (Blanche และ Merino, 1989; Davidson และ Henning, 1985; Heilenman, 1990; Janssen-van Dieten, 1989; Patri, 2002; Stefani, 1998)

2. การศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41}))

จากผลการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองกับระดับความสามารถทางภาษาไทยที่มีต่อคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) ด้วยการทดสอบความแปรปรวน 2 ทาง (two - way ANOVA) พบว่า ผู้เรียนที่ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองและมีความสามารถทางภาษาไทยต่างกัน มีพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความในช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2

ที่ผู้วิจัยคาดว่าน่าจะมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างด้วยตนเอง กับระดับความสามารถทางภาษาไทย เป็นที่น่าสังเกตว่าวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองโดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) เป็นเครื่องมือส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มเก่งมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด ส่วนวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองโดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) เป็นเครื่องมือที่ส่งผลให้ผู้เรียนกลุ่มปานกลางและอ่อนมีคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์สูงสุด สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพัฒนาการทางทักษะการเขียนเรียงความของผู้เรียนในแต่ละระดับความสามารถที่ประเมินงานเขียนเรียงความของตนเองด้วยวิธีการที่แตกต่างกัน

ผลการทดสอบความความแปรปรวนแบบทางเดียว 2 ครั้งภายหลัง เมื่อพิจารณาวิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองที่แตกต่างกัน พบว่า ผู้เรียนที่ใช้แบบตรวจสอบรายการ (checklist) และแบบสอบถามปลายเปิด (open – ended questionnaire) เป็นเครื่องมือในการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองมีค่าเฉลี่ยคะแนนพัฒนาการสัมพัทธ์ช่วงที่สูงที่สุด (ช่วงที่ 6 (d_{41})) สูงกว่าผู้เรียนที่ไม่ใช้เครื่องมืออย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ทำให้เห็นว่าการใช้เครื่องมือประกอบการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองเป็นเหมือนกรอบที่กระตุ้นให้นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ประเมินและให้ผลย้อนกลับแก่ตนเองสำหรับการพัฒนางานเขียนเรียงความแตกต่างจากการทบทวน ตรวจสอบและประเมินงานเขียนฉบับร่างของตนเองโดยไม่มีกรอบการประเมินที่ชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษรและครอบคลุมเพียงพอ ส่งผลให้ผู้เรียนไม่สามารถให้ผลย้อนกลับแก่ตนเองได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Wolter, 1975 (อ้างถึงในเด่นดาว ชลวิทย์, 2543) ที่พบว่า การให้ข้อมูลย้อนกลับไม่ว่าลักษณะใดจะทำให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านการเรียนสูงกว่าการไม่ให้ข้อมูลย้อนกลับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. วิธีการประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองในงานวิจัยครั้งนี้ มีส่วนสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ที่จะพัฒนาผลงานเขียนเรียงความของตนเองให้ดีและสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น การจัดวิธีการในการประเมินตนเองอันเปรียบเสมือนวิธีการในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับลักษณะธรรมชาติของผู้เรียนจึงเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการได้ดีที่สุด สอดคล้องกับที่ ทิศนา ขัมมณี (2551) กล่าวว่า การจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยวิธีที่ชอบหรือถนัดเหมาะสมกับธรรมชาติของตน สามารถช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น รวดเร็วขึ้น และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ดีขึ้นด้วย ในทางตรงข้ามหากผู้เรียนจำเป็นต้องใช้วิธีการเรียนรู้ที่ตนไม่ชอบ ไม่ถนัด อาจทำให้ผู้เรียนพัฒนาตนเองได้ไม่เต็มศักยภาพ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ต่ำ ดังนั้น ครูผู้สอนภาษาไทยจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประเมินงานเขียนของตนเองด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับระดับความสามารถเพื่อส่งเสริมการพัฒนาทักษะและความสามารถในการเขียนของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับสูงควรใช้แบบสอบถามปลายเปิด ส่วนผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาไทยระดับปานกลางและต่ำควรใช้แบบตรวจสอบรายการเป็นเครื่องมือในการประเมินงานเขียนของตนเอง

2. ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งนับเป็นการประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ (formative evaluation) ที่มีผลสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งยังเป็นการสร้างประสบการณ์ในการให้ผลย้อนกลับที่มีประโยชน์แก่ตนเอง สอดคล้องกับที่ Andrade และ Valtcheva (2009) เสนอว่า การประเมินตนเองเป็นกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พิจารณาไตร่ตรอง แสวงหาข้อบกพร่องสำหรับปรับปรุงตนเอง ทั้งยังเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับจุดเด่นและจุดด้อยของตนเองการให้ผลย้อนกลับแก่ตนเองเพื่อแก้ไข ปรับปรุงและพัฒนาผลงานของตนเองให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียน ครูผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนทักษะการเขียนเรียงความควบคู่กับการประเมินผลงานของตนเองระหว่างการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง

3. ครูผู้สอนควรส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ทบทวนและตรวจประเมินงานเขียนของตนเอง โดยมีกรอบเครื่องมือหรือแนวทางประกอบการประเมินที่ชัดเจนและครอบคลุมเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถให้ผลย้อนกลับแก่ตนเองได้ดีและมีพัฒนาการทางทักษะการเขียนที่สูงยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. เนื่องจากในงานวิจัยครั้งนี้ นักเรียนและครูจะประเมินชิ้นงานที่แตกต่างกัน กล่าวคือนักเรียนจะประเมินงานเขียนเรียงความฉบับร่างของตนเองเพื่อประเมินและให้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ตนเองในการพัฒนาผลงานเขียนเป็นเรียงความฉบับสมบูรณ์ ในขณะที่ครูจะเป็นผู้ตรวจประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียน ลักษณะดังกล่าวทำให้ไม่สามารถตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผลการประเมินตนเองของผู้เรียนกับผลการประเมินผลงานโดยครูผู้สอนได้ ดังนั้นจึงน่าจะมีการศึกษาความแตกต่างระหว่างผลการประเมินตนเองของผู้เรียนที่มีระดับความสามารถแตกต่างกันไปกับผลการประเมินผลงานโดยครูผู้สอน

2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบแนวทางและประสิทธิภาพในการประเมินตนเองของกลุ่มตัวอย่างที่มีช่วงอายุแตกต่างกันไป เนื่องจากช่วงอายุที่แตกต่างกันจะทำให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสังเกต ตัดสินและตอบสนองแก่ตนเองแตกต่างกันไปด้วย

3. การประเมินตนเองเป็นกระบวนการสำคัญหนึ่งที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการประเมินความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้พิจารณาข้อบกพร่องของตนเองและสามารถให้ผลป้อนกลับแก่ตนเองเพื่อการแก้ไขพัฒนา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการประเมินตนเองในกลุ่มผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้หรือกลุ่มผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ เพื่อให้ผู้เรียนกลุ่มนี้ได้เรียนรู้จากการประเมินตนเองเพื่อให้เกิดการพัฒนาตนตามศักยภาพต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลวรรณ ตังถนกันนท์. (2547). การพัฒนาการจัดทำแฟ้มสะสมงานเพื่อประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนตามแนวการเรียนรู้เพื่อสร้างสรรค์ด้วยปัญญาแบบเต็มรูปแบบในโรงเรียนดรุดนศึกษาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิตต์นิภา ศรีไสย์. (2549). ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาและทักษะของครูภาษาไทยต่อการเขียนเรียงความของนักเรียนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศึกษานิพนธ์, กระทรวง. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2551). คู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2-4. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การค้ำของสำนักงานคณะกรรมการ สกสค.
- ฉัตรชัย ศุภระกาญจน์. (2521). การเขียนเรียงความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์อักษรสมัย.
- ชัยนันท์ นันทพันธ์. (2526). ศิลปะการเขียนเรียงความและรวมเรียงความรางวัลพระราชทาน. กรุงเทพมหานคร: ประกายพริก.
- ดวงใจ ไทยอุบล. (2543). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เด่นดาว ชลวิทย์. (2543). ผลของการตรวจแก้ไขงานเขียนด้วยวิธีการสามวิธีที่มีต่อความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย และเจตคติต่อการตรวจแก้ไขงานเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แหมมณี. (2551). สติกาการเรียนรู้-สติกาการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐิติรัตน์ สุวรรณสม. (2544). การศึกษาการใช้กลวิธีการปรับโครงสร้างภาษาในการเขียนภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาอังกฤษของนิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยนเรศวร. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาคศึกษามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นินอร ไชยพรพัฒนา. (2549). การเปรียบเทียบคุณภาพของวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการโดยใช้โมเดลโค้งพัฒนาการที่มีตัวแปรแฝงเป็นเกณฑ์: การศึกษาแบบมอนติคาร์โล. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2542). โมเดลลิสเรล สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บังเอิญ สร้อยกล่อม. (2540). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความแบบโน้มน้าว ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ตามแนวคิดของไวทอสกี. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประสิทธิ์ กาศย์กลอน. (2518). การเขียนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- เปลื้อง ณ นคร. (2512). ตำราเรียงความชั้นสูง. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- ผะอบ โปษกฤษณะ. (2532). ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์รวมสาส์น.
- ผจงวาด พูลแก้ว และคณะ. (2551). การเขียนเรียงความจดหมาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.
- ภัทราพรรณ สุขประชา. (2540). ผลของการประเมินผลงานของนักเรียนโดยตนเองและโดยครูที่มีต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ การรับรู้ความสามารถของตนเองและผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพา เวียงกมล. (2541). ผลของการประเมินตนเองโดยใช้แฟ้มสะสมงานที่มีต่อความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัชนีวรรณ สงชู. (2544). การพัฒนาแบบประเมินตนเองด้านการปฏิบัติงานตามเกณฑ์มาตรฐานระดับคุณภาพสำหรับครูสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งทิพย์ วัฒนเสน. (2543). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ได้รับการตรวจแก้ไขงานเขียนโดยครู เพื่อน และตนเอง. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- รองรัตน์ อิศรภักดีและเทือก กุสุมา ณ อยุธยา. (2505). การสอนเขียน วิธีสอนภาษาไทยตอน 1. พระนคร: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- วรรณิ์ แกมเกตุ. (2551). วิธีวิทยาการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. (2526). รายงานการวิจัยเรื่อง การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ระดับอุดมศึกษา. ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิรุฬห์เกียรติ์ คงกลาง. (2538). การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ระหว่างการทบทวนและการตรวจแก้งานเขียนภาษาอังกฤษของตนเอง และของเพื่อน. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิไล อาชวอาภรณ์. (2531). การเปรียบเทียบผลของการฝึกการประเมินตนเองกับผลของการใช้ การเสริมแรงทางบวก ที่มีต่อการเพิ่มและการคงอยู่ของพฤติกรรมการตั้งใจเรียนของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2552). ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศุภลักษณ์ ใจแสวงทรัพย์. (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคะแนนพัฒนาการวิชาคณิตศาสตร์ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมคิด พรหมจ้อย. (2535). การพัฒนาระบบการประเมินตนเอง สำหรับศูนย์ประสานงานการศึกษา นอกโรงเรียนระดับอำเภอ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต ภาควิชาวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมถวิล วิจิตรวรรณนา. (2543). การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของโมเดลโค้งพัฒนาการ ที่มีตัวแปรแฝง โมเดลพหุระดับ และโมเดลกึ่งซิมเพลกซ์ ในการวัดการเปลี่ยนแปลงระยะยาวชนิดตัวแปรเดียวและตัวแปรพหุ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต ภาควิชาวัดผลและ ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมพงษ์ บั๊นหนุ่น. (2548). การพัฒนาแบบตรวจสอบรายการประเมินแบบเสริมพลังอำนาจเพื่อ พัฒนาทักษะการประเมินของครูและนักเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎีบัณฑิต ภาควิชา วัดผลและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- สนิท ตั้งทวี. (2529). *การใช้ภาษาเชิงปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.
- สาธิต ตนงษ์วิวัฒน์. (2538). *การเปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนความเรียงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีความสามารถต่างกัน โดยได้รับการสอนแบบเน้น กระบวนการและแบบวิจารณ์งานเขียน*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา ประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริพรรณ พรรณโกสุม. (2537). *ผลของการประเมินตนเองที่มีต่อความสนใจในกิจกรรมและ ผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาดา บวรกิตติวงศ์. (2548). *สถิติประยุกต์ทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุชาดา ใจนาศัย. (2548). *ผลของรูปแบบการให้ข้อมูลย้อนกลับที่แตกต่างกันต่อพัฒนาการทาง ทักษะการเขียนภาษาอังกฤษของผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา เศรษฐสมบัติกุล. (2543). *การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนความเรียงภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการเสริมและไม่ได้รับการเสริมการ เขียนแบบบันทึกการเรียนรู้*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2552). *จิตวิทยาการศึกษา*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวยพร เรืองตระกูล. (2544). *การพัฒนาและวิเคราะห์คุณภาพของวิธีการวัดคะแนนพัฒนาการ ตามทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิมและทฤษฎีการตอบสนองข้อสอบ*. วิทยานิพนธ์ ปริญญาตรีบัณฑิต ภาควิชาวัดผลและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อวยพร เรืองตระกูล และสุนทรพจน์ ดำรงค์พานิช. (ม.ป.ป.). *การประเมินตนเอง (self –evaluation)*. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://ednet.kku.ac.th/~edad/research_article/selfEvaluation.doc [2553, กรกฎาคม 19].

อรุณี อ่อนสวัสดิ์. (2537). การพัฒนาวิธีการวัดการเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้. วิทยานิพนธ์ปริญญา
 ดุษฎีบัณฑิต ภาควิชาวัดผลและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.

ภาษาอังกฤษ

Andrade, H., and Boulay, B. (2003). Gender and the role of rubric-referenced self-
 assessment in learning to write. *Journal of Education Research*, 97, 21-34.

Andrade, H., and Valtcheva, A. (2009). Promoting learning and achievement through
 self - assessment. *Theory Into Practice*, 48, 12-19.

Andrade, H., Du, Y., and Mycek, K. (2010). Rubric- referenced self-assessment and
 middle school students' writing. *Assessment in Education: Principles, Policy
 & Practice*, 17, 199-214.

Blanche, P., and Merino, B. J. (1989). Self-assessment of foreign-language skills:
 Implications for teachers and researchers. *Language learning*, 39(3), 313-340.

Butler, Y. G., and Lee, J. (2010). The effects of self –assessment among young learners
 of English. *Language testing*, 27(1), 5-31.

Cross, D. (1992). *A practical handbook of language teaching*. London: Cassell.

Davidson, F., and Henning, G. (1985). A self-rating scale of English difficulty. .
Language testing, 2, 164-169.

Elder, A. D. (2010). Children's self-assessment of their school work in elementary school.
Education, 3-13, 38(1), 5-11.

Fontana, D., and Fernandes, M. (1994). Improvements in math performance as a
 consequence of self-assessment in Protuguese primary school pupils. *British
 Journal of Educational Psychology*, 64, 407-417.

Heaton, J. B. (1990). *Classroom testing*. London: Longman Group Ltd.

Heilenman, L. K. (1990). Self-assessment of second language ability: The role of response
 effecte. *Language tesing*, 7(2), 174-201.

Hilderbrand, M. R. (1992). Procedural facilitation of yong writers' revisions. *Dissertation
 Abstracts International*, 52(8), 2806-A.

- Janssen, D. A. (1989). The development of a test of Dutch as a second language: The validity of self-assessment by inexperienced subjects. *Language testing*, 6(1), 30-46.
- Judith, A. (2000). Rubrics, scoring guide, and performance criteria: Classroom tool for Assessment and improving student learning. Eric Document Reproduction Service No. ED 446100. Paper present at the annual meeting of the American education research association.
- MacGregor, J. (1993). *Student Self-Evaluation: Forstering Reflective Learning*. San Francisco: Jossey-bass Publishers.
- McDonald, B., and Boud, D. (2003). The Impact of Self-assessment on Achievement: the effects of self-assessment training on performance in external examinations *Assessment in Education*, 10(2), 209-220.
- McMillan, J. H., and Hearn J. (2008). Student self assessment: The Key to Stronger Student Motivation and Higher Achievement: *Educational Horizons*, 87(1), 40-49.
- Medsen, H. S. (1983). *Techniques in testing*. New York: Oxford University Press.
- Miller, M. D. (2009). *Measurement and assessment in teaching*. 10 th ed. New Jersey: Pearson Education International.
- Nitko, A. J. (2004). *Educational assessment of students*. 4 th ed. New Jersey: Prentice Hall.
- Patri, M. (2002). The influence of peer feedback on self- and peer-assessment of oral skills. *Language testing*, 19(2), 109-131.
- Rebacca, R. M. (1977). *Modern Language Testing*. 2 nd ed. Harcourt Brace Jovanovich, Inc.
- Rolheiser, C. and Ross, J. A. (2007). *Student self-evaluation: What research says and what practice shows*. [Online]. Available from: http://www.cdl.org/resource-library/articles/self_eval.php. [2010, July 20].
- Ronis, D. (2000). *Brain-compatible assessments*. New York: Skylight Traininh and Publishing Inc.
- Ross, J. A. (2006). The reliability, validity and utility of self - assessment. *Practical Assessment, Research & Evaluation*. 11, 1-13.
- Sommers, N. (1982). Responding to student writing. *Colledge Composition and Communication*. 33, 148-156.

Stallard, C. K. (1974). An analysis of the behavior of good student writers. *Research in the teaching of English*, 8, 206-218.

Stefani, L. (1998). Assessment in partnership with learners. *Assessment and Evaluation in Higher Education*, 23(4), 339-350.

Taras, M. (2010). Student self-assessment: Processes and consequences. Sunderland: The University Press.

Wolter, D. R. (1976). Effect of Feedback on Performance on a Creative Writing Task. *DAI*. 36(10), 65-73.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือและเกณฑ์ในการประเมินงานเขียนเรียงความ

1. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านเนื้อหาวิชาภาษาไทยระดับประถมศึกษาปีที่ 6

อาจารย์เพ็ญศรี นิลจันทร์	อาจารย์ประจำโรงเรียนกุหลาบวิทยา
อาจารย์จิตภินันท์ ดิฐพิสิทธิ์กุล	อาจารย์ประจำโรงเรียนวัดปทุมวนาราม
อาจารย์รุ่งรัตน์ ชมบัวทอง	อาจารย์ประจำโรงเรียนวัดปทุมวนาราม

2. ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวัดและประเมินผลการศึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณิชฐภรณ์ หลาวทอง	อาจารย์ประจำภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
อาจารย์พิรุณเทพ เพชรบุรี	อาจารย์พิเศษ ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยา การศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียนทั้ง 4 ครั้ง

อาจารย์เรณูกา ทิมแจ้ง	อาจารย์ประจำโรงเรียนขจรโรจน์วิทยา
อาจารย์นิกร มีสุขเสมอ	อาจารย์ประจำโรงเรียนขจรโรจน์วิทยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข
ตัวอย่างเครื่องมือ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบตรวจสอบรายการสำหรับประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง

1. แบบตรวจสอบรายการสำหรับประเมินเรียงความด้วยตนเองฉบับนี้ประกอบด้วยข้อรายการตรวจสอบจำนวน 15 ข้อ
2. ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย **V** ลงในช่องที่ตรงกับลักษณะของเรียงความของนักเรียน
3. การประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองในครั้งนี้ จะ**ไม่**นำผลการประเมินมาคิดเป็นคะแนนผลงานเขียนเรียงความ ดังนั้น ขอให้นักเรียนตรวจประเมิน**ตามความเป็นจริง** เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนา
งานเขียนเรียงความของตนเอง

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เรียงความของฉัน...	ผลการประเมิน	
1. มีเนื้อหาสาระน่าสนใจ และมีประเด็นสำคัญชัดเจน	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
2. มีเนื้อหาสาระที่สัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
3. มีการยกตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตต่างๆ ประกอบการนำเสนอเรื่อง	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
4. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ มีประโยชน์ต่อตนเองและสังคม	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
5. มีส่วนของคำนำ เนื้อเรื่องและสรุปครบถ้วน	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
6. เขียนได้ชัดเจนและสมเหตุสมผล	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
7. เนื้อเรื่องเชื่อมต่อดีสัมพันธ์กันอย่างต่อเนื่องตามลำดับ	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
8. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่เหมาะสมกับบุคคลและโอกาส	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่

เรียงความของฉัน...	ผลการประเมิน	
9. ใช้ถ้อยคำและภาษาที่สละสลวย ชัดเจนและน่าอ่าน	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
10. เขียนประโยคได้ถูกต้อง สมบูรณ์ เข้าใจง่าย	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
11. ใช้คำเชื่อมประโยคที่ถูกต้อง เหมาะสม	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
12. มีความถูกต้องในการเขียนสะกดคำ การใช้วรรคตอน อักษรย่อและการใช้เครื่องหมายวรรคตอน	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
13. เว้นวรรคตอนในการเขียนได้อย่างถูกต้อง	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
14. เขียนด้วยลายมือที่สวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร อ่านง่ายและเป็นระเบียบ	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่
15. ไม่มีรอยลบ แก้ไขหรือรอยขีดฆ่า	☐ ใช่	☐ ไม่ใช่

บันทึกแนวทางการพัฒนาผลงานเขียนเรียงความของตนเอง

.....

.....

.....

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเอง
สำหรับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองฉบับนี้ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 12 ข้อ
2. ให้นักเรียนเขียนบรรยายลักษณะของเรียงความที่นักเรียนเขียนในประเด็นคำถามที่กำหนดให้ตามสภาพความเป็นจริง
3. การประเมินงานเขียนเรียงความด้วยตนเองในครั้งนี้ จะไม่นำผลการประเมินมาคิดเป็นคะแนนผลงานเขียนเรียงความ ดังนั้น ขอให้นักเรียนตรวจประเมิน**ตามความเป็นจริง** เพื่อนำผลไปใช้ในการพัฒนางานเขียนเรียงความของตนเอง

ชื่อ.....สกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

1. เนื้อหาสาระของเรียงความน่าสนใจอย่างไร อธิบายให้ชัดเจน
.....
.....
.....
2. ประเด็นสำคัญในการนำเสนอเรียงความคืออะไร อธิบายให้ชัดเจน
.....
.....
.....
3. ชื่อเรื่องและเนื้อหาสาระมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกันหรือไม่ อธิบายและยกตัวอย่างให้ชัดเจน
.....
.....
.....
4. มีตัวอย่าง ข่าวดูเหตุการณ์หรือสุภาษิตใดประกอบการนำเสนอเรื่อง จงอธิบาย
.....
.....
.....

5. มีข้อคิดหรือแนวทางในการปฏิบัติตนใด ที่แปลกใหม่ สร้างสรรค์ และมีประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม

.....

.....

.....

6. เรียงความที่นักเรียนเขียนมีองค์ประกอบกี่ส่วน อะไรบ้าง จงอธิบาย

.....

.....

.....

7. เรียงความที่ดีควรเรียบเรียงและลำดับเนื้อหาอย่างไร

.....

.....

.....

8. การใช้ถ้อยคำภาษาในการเขียนเรียงความถูกต้องเหมาะสมและสละสลวยหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

9. นักเรียนมีหลักในการแต่งประโยคและใช้คำเชื่อมประโยคต่างๆ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

10. การเขียนสะกดคำ การใช้ตัวการ์นต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ มีข้อผิดพลาดหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....

.....

.....

11. ลายมือของนักเรียนสวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษร ชัดเจนและอ่านง่ายหรือไม่ อย่างไร
จงอธิบาย

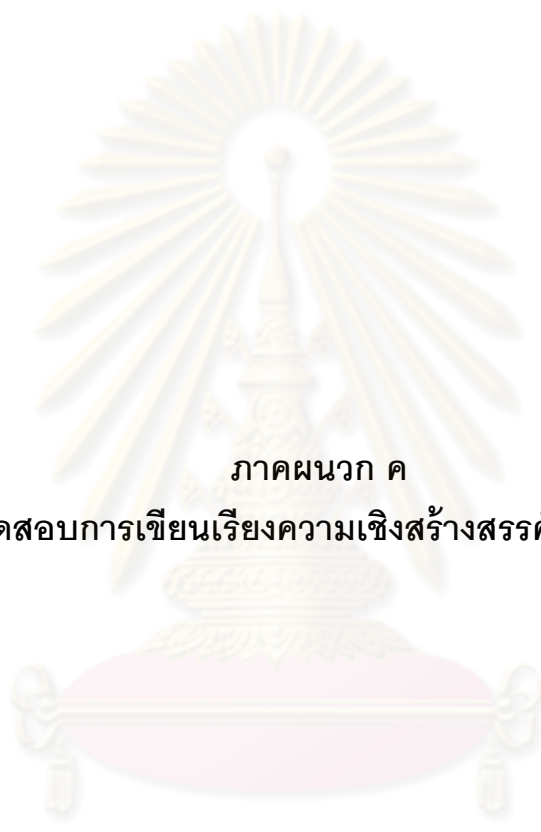
.....
.....
.....

12. เรียงความของนักเรียนมีรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่าหรือไม่ อย่างไร จงอธิบาย

.....
.....
.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์ฉบับสมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

เกณฑ์การประเมินงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์

องค์ประกอบ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)
เนื้อหา	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอชัดเจน สมบูรณ์ ดีมาก ● เนื้อหาสาระของเรื่องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่องชัดเจนดีมาก ● มีตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิต ขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องได้ชัดเจน ดีมาก ● มีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ มีการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติ ที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคมชัดเจน ดีมาก ● มีองค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่องและสรุป ครบถ้วน สมบูรณ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ มีประเด็นสำคัญในการนำเสนอชัดเจน ● เนื้อหาสาระของเรื่องมีความสัมพันธ์และสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ● มีตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิต ขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องได้ดี ● มีความคิดสร้างสรรค์ แปลกใหม่ มีการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติ ที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคมดี ● มีองค์ประกอบของเรียงความ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป 	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื้อหาสาระของเรื่องน่าสนใจ แต่ประเด็นในการนำเสนอไม่ชัดเจน ● เนื้อหาสาระบางส่วนของเรื่องไม่สัมพันธ์หรือไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ● มีตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิต ขยายรายละเอียดประกอบการนำเสนอเรื่องบ้าง แต่ไม่ชัดเจน ● มีความคิดสร้างสรรค์ แต่ขาดการสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติ ที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ● มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบคำนำหรือสรุป 	<ul style="list-style-type: none"> ● เนื้อหาสาระของเรื่องไม่น่าสนใจ ขาดประเด็นสำคัญในการนำเสนอ ● เนื้อหาสาระของเรื่องไม่สัมพันธ์และไม่สอดคล้องกับชื่อเรื่อง ● ไม่มีตัวอย่าง ช่าง เหตุการณ์หรือสุภาษิตประกอบการนำเสนอเรื่อง ● ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ และไม่สอดแทรกข้อคิดหรือแนวทางปฏิบัติที่มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม ● ไม่มีองค์ประกอบของเรียงความ

เกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ (ต่อ)

องค์ประกอบ	4 (ดีมาก)	3 (ดี)	2 (พอใช้)	1 (ควรปรับปรุง)
การเรียบเรียง	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้อย่างชัดเจนสมเหตุสมผลดีมาก มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องชัดเจนดีมาก 	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้สมเหตุสมผลดี มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องดี 	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาได้พอรู้เรื่อง มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่องพอสมควร 	<ul style="list-style-type: none"> เรียบเรียงความคิดและเนื้อหาไม่สมเหตุสมผล ไม่มีความต่อเนื่องและความสัมพันธ์ในการลำดับเรื่อง
การใช้ภาษา	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้อง สภาพเหมาะสมกับบุคคล กระชับ สละสลวยชัดเจน และไม่กำกวม สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา เหมาะสมและเข้าใจง่าย 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้อง สภาพเหมาะสมกับบุคคล สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความได้ถูกต้องตามหลักภาษา 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาได้ถูกต้อง สร้างประโยคหรือใช้คำเชื่อมข้อความผิดพลาดเล็กน้อย 	<ul style="list-style-type: none"> ใช้ถ้อยคำและภาษาไม่ถูกต้อง ไม่เหมาะสมกับบุคคล สร้างประโยคและใช้คำเชื่อมข้อความไม่ถูกต้อง
กลไกการเขียน	<ul style="list-style-type: none"> ไม่มีข้อผิดพลาดในการเขียนสะกดคำ การใช้กรันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อผิดพลาด 1-3 แห่งในการเขียนสะกดคำ การใช้กรันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อผิดพลาด 4-7 แห่งในการเขียนสะกดคำ การใช้กรันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน 	<ul style="list-style-type: none"> มีข้อผิดพลาดมากกว่า 7 แห่งในการเขียนสะกดคำ การใช้กรันต์ อักษรย่อ การเว้นวรรคตอน การย่อหน้า ตลอดจนการใช้เครื่องหมายวรรคตอน
ความสะอาด	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือสวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษรชัดเจน อ่านง่ายและเป็นระเบียบ ภาพรวมของผลงานสะอาด ไม่ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่า 	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือสวยงาม ประณีต มีหัวตัวอักษรอ่านง่ายและเป็นระเบียบ ภาพรวมของผลงานสะอาด แต่ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่า 1-2 แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือมีหัวตัวอักษร แต่ขาดความประณีต อ่านยาก ไม่ค่อยเป็นระเบียบ ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่า 3-4 แห่ง 	<ul style="list-style-type: none"> ลายมือหัด ขาดความประณีต ไม่มีหัวตัวอักษร อ่านยาก ไม่เป็นระเบียบ ปรากฏร่องรอยการแก้ไข ลบหรือรอยขีดฆ่ามากกว่า 4 แห่ง

ภาคผนวก จ

แบบบันทึกการให้คะแนนผลงานโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนน
งานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนน
รูบริคแบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการให้คะแนนผลงานโดยใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความ
ฉบับสมบูรณ์ในรูปแบบเกณฑ์การให้คะแนนรูบริคแบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric)

ชื่อ ..... ชั้น ..... เลขที่ .....

คำชี้แจง ให้ผู้ประเมินใช้เกณฑ์การตรวจให้คะแนนงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์รูปแบบรูบริค
แบบแยกองค์ประกอบ (analytic rubric) พิจารณาผลงานเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ของผู้เรียน
แล้วตัดสินผลงานตามคุณภาพของรายการประเมิน โดยใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องตาราง

ระดับ คะแนน	รายการประเมิน				
	เนื้อหา	การเรียบเรียง	การใช้ภาษา	กลไกการเขียน	ความสะอาด
4					
3					
2					
1					

คิดเปรียบเทียบน้ำหนักคะแนน แต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

- องค์ประกอบด้านเนื้อหา ได้ระดับคะแนน ..... X 6 = ... คะแนน
- องค์ประกอบด้านการเรียบเรียง ได้ระดับคะแนน ..... X 5 = ... คะแนน
- องค์ประกอบด้านการใช้ภาษา ได้ระดับคะแนน ..... X 4 = ... คะแนน
- องค์ประกอบด้านกลไกการเขียน ได้ระดับคะแนน ..... X 4 = ... คะแนน
- องค์ประกอบด้านความสะอาด ได้ระดับคะแนน ..... X 1 = ... คะแนน

ได้คะแนนรวมจากทุกองค์ประกอบ คะแนน

ปรับให้เป็น 20 คะแนน ด้วยการหาร 4 ดังนั้น คะแนนที่ได้เท่ากับ คะแนน

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุทธาวรรณ ภาณุรัตน์ เกิดวันที่ 10 กันยายน พ.ศ. 2529 สำเร็จการศึกษา
ครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยมอันดับ 1 เหรียญทอง) จากสาขาประถมศึกษา ภาควิชาหลักสูตร
การสอนและเทคโนโลยีการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2551
และศึกษาต่อในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการวัดและประเมินผลการศึกษา
ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2552

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย